

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religiosa

Dijous, 4 de febrer de 1993

■ Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

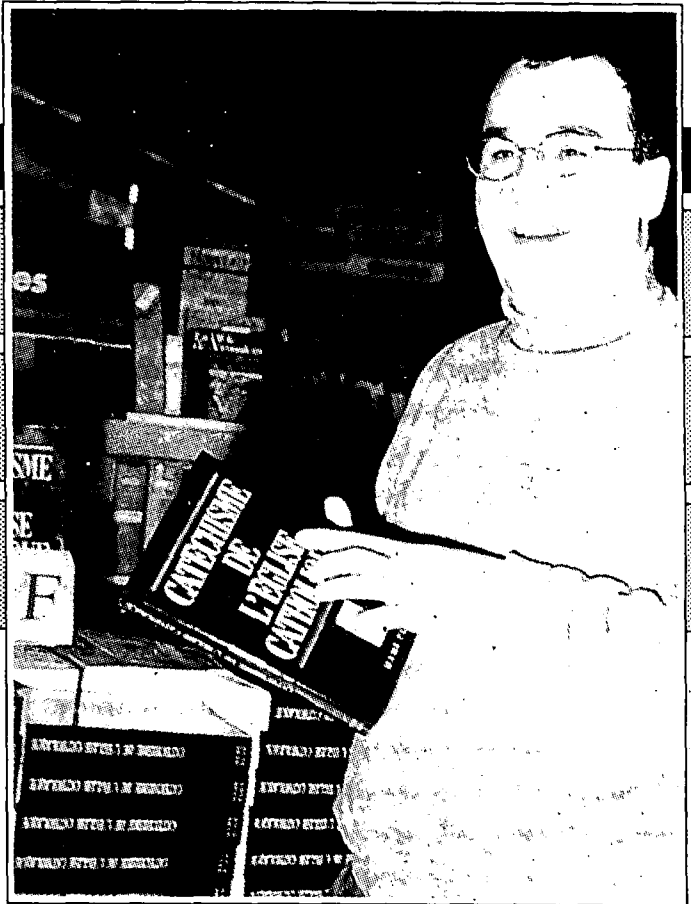
■ Director: Manuel Valls i Serra

■ Any XIV - Núm. 698 175 ptes.

A França ja se n'han venut 500.000 exemplars

El nou Catecisme, un best-seller a tot Europa

Les informacions que ens van arribant de les agències internacionals ho confirmen: el nou *Catecisme de l'Església catòlica* és un best-seller. Els llibreters comenten que fa molts anys que no havien vist un fenomen d'aquests tipus. Aquest fenomen s'està produint a tot Europa, àdhuc en països no catòlics com Dinamarca, on per manca de l'edició danesa, és la traducció francesa la que s'endú la palma en vendes. El lector trobarà a pàg. 31 una entrevista amb el llibreter barceloní, Pere Fàbregues, sobre el tema. Les valoracions negatives que alguns mitjans han volgut presentar han estat com una mena de publicitat gratuïta per al nou Catecisme. En aquest número, el lector també podrà llegir alguns articles sobre el nou Catecisme a pàg. 3, 4 i a pàg. 7.

A les Jornades Pastorals de Castellaura

Mons. Carles: "Preferiria no ser President de la Conferència"

Alguns mitjans han atribuït a l'arquebisbe de Barcelona les següents declaracions: "Preferiria no ser President de la Conferència Episcopal Espanyola, ja que el treball a la diòcesi de Barcelona és més que suficient per a un bisbe, i sempre he dit que preferiria que els altres bisbes escollissin un altre candidat". Aquestes declaracions haurien estat fetes durant la clausura de les XXVIII Jornades de Qüestions Pastorals de Castellaura (Premià de Dalt). En tot cas, considerem que expressen el seu sentiment personal i no contradiuen la seva disponibilitat de servei a l'Església. Alguns sectors han pretès polititzar una qüestió que no es pot plantejar en termes de confrontació electoralista. D'altra banda, aquest diumenge, 7 de febrer, és el sant de l'arquebisbe Ricard Maria. L'encomanem molt a Déu i li expressem la nostra més sincera i cordial felicitació. (més informació a la pàg. 13)

LLINDAR

■ Manuel Valls i Serra, director

El nou *Catecisme de l'Església catòlica* ha estat rebut amb entusiasme per alguns i amb malfiança per altres, però no ha deixat indiferent a ningú. Ara bé, darrerament he llegit a la premsa, fins i tot en la que s'autoqualifica de "cristiana", crítiques indocumentades i morboses, comentaris i puntualitzacions que revelen no solament una gran dosi de frivolitat sinó una supina ignorància. Per això em permeto avui d'aconsellar al lector la lectura de dos articles sobre el nou Catecisme que apareixen en el present número. Es tracta de dues veus, l'autoritat de les quals, a distint nivell, em sembla força inqüestionable. D'una banda, el P. Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat, en el qual ha recaïgut la responsabilitat de revisar amb profunditat la versió catalana del Catecisme. De l'altra, el teòleg Max Thurian, de la comunitat de Taizé i actualment sacerdot catòlic, un gran coneixedor del Concili Vaticà II, a la celebració del qual assistí com a observador, i un dels interlocutors més competents en el camp ecumènic. El primer es lamenta de judicis com aquest, aparegut fa pocs dies en una revista de "serveis cristians": "un text tan pobre

Les crítiques al nou Catecisme

i deficientment escrit..., un pobre intent fallit de perpetuar el restauracionisme". I es pregunta: *¿És possible tanta frivolitat a Catalunya, en la nostra Església, en plomes que per formació, talent i experiència haurien d'emetre judicis amb una mica més de coneixement de causa?* El segon assegura, amb absoluta serietat, que el nou Catecisme *"serà una ajuda preciosa en els diàlegs ecumènics, on sempre és necessari conèixer les posicions de cada interlocutor per discernir les convergències o notar les divergències amb tota claredat i honestat"*. I es pregunta: *"¿no podria ser per a totes les comunions cristianes, des de la llibertat; una ocasió per verificar la seva fe i aprofundir la seva comprensió de la Paraula de Déu? Aquest seria el servei que el Catecisme podria fer de cara a la unitat visible de tots els cristians"*. El P. Bernabé Dalmau

i el teòleg Max Thurian saben el que es diuen. Tanmateix ens hauria de fer pensar una mica el contrast existent entre la frivolitat de crítiques "catòliques" com la que abans he esmentat i les valoracions que s'estan realitzant des d'altres Esglésies. El pastor reformat, i professor a l'Institut d'Estudis Ecumènics de la Universitat de Friburg, Dr. Martin Hauser, per exemple, ha declarat "envejar" l'Església catòlica pel fet de l'existència d'aquest Catecisme, fil conductor i punt de referència doctrinal dels quals, els protestants, estan mancats. I el diari evangèlic danès "Kristeligt Dagblad", a més de reconèixer que, en la seva edició francesa, el nou Catecisme és un dels llibres més demanats a les llibreries del seu país, l'elogia "pel seu llenguatge modern i fàcilment comprensible, que en fa la lectura apassionant". A la llum d'aquestes valoracions, ¿no caldrà preguntar-se si, en realitat, certes crítiques no són expressions més aviat de partits presos i de judicis d'intencions? Si és així, haurem de concloure que revelen l'existència d'un mal estat de salut eclesial dels ambients "cristians" des dels quals s'estan propiciant.

VIATGES I PELEGRINATGES DELS AMICS DE **CATALUNYA CRISTIANA**

VOLEU CONÈIXER

PARÍS

DES DEL CAIRE CRISTIÀ

Podeu fer-ho en el pelegrinatge preparat per
Mn. Joan E. Jarque

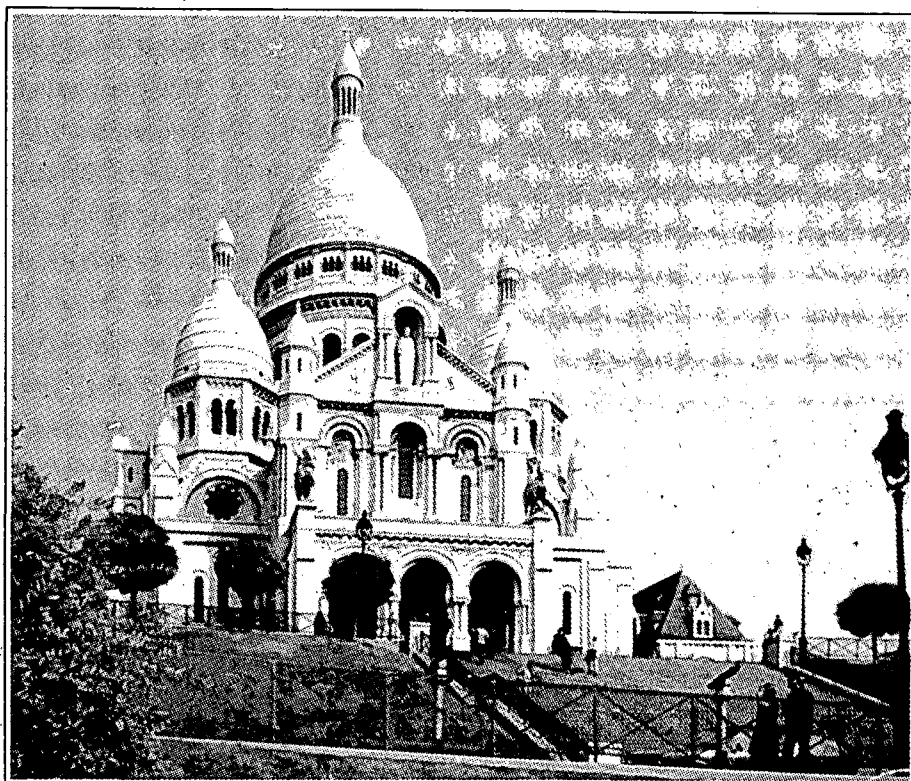
Del 15 al 21 d'abril

Celebracions religioses a Saint Gervais, a la Medalla Miraculosa (rue du Bac), a la Mare de Déu des Victoires, a Notre Dame i amb les Germanetes de Betlem.

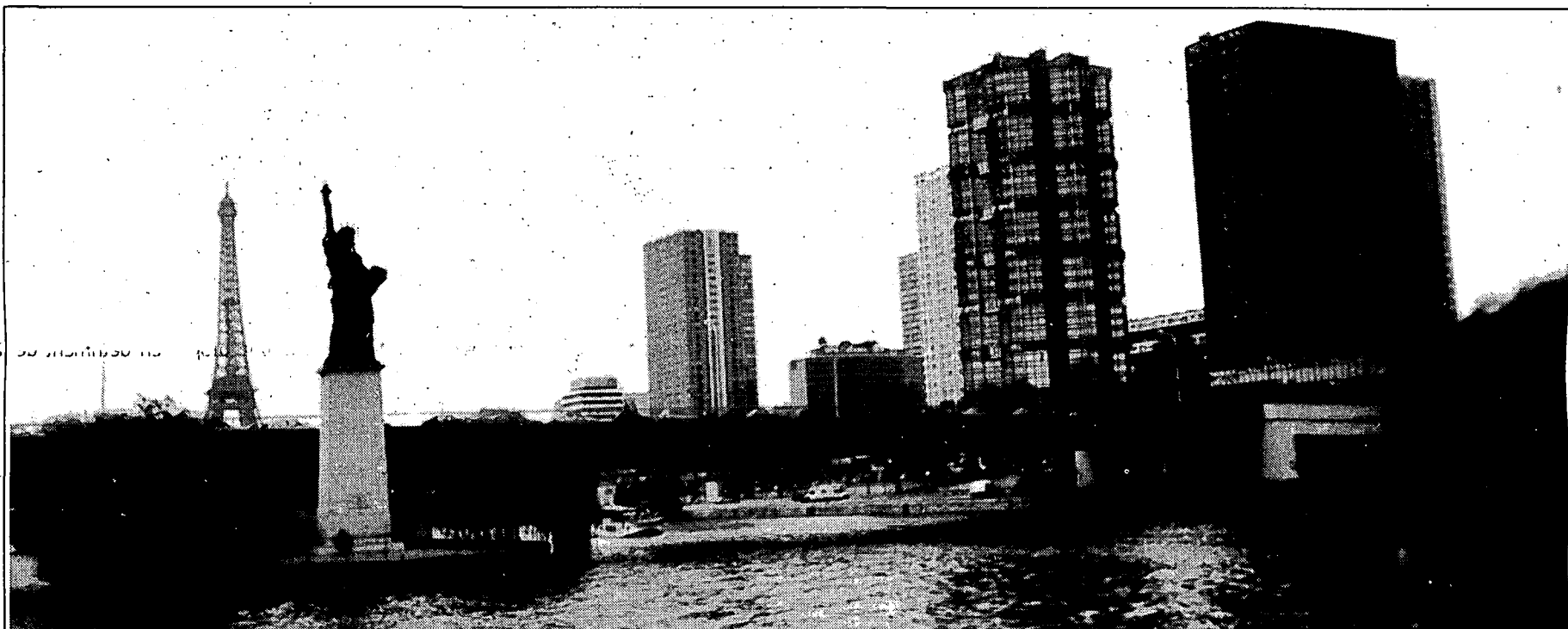
Visites: panoràmica de la ciutat, Montmartre i Sacré Coeur, Torre Eiffel, Invàlids, Halles, centre Pompidou, la Défense, bosc de Boulogne, Versailles, etc.

Recepcions: a la Unesco i a Bayard Presse (editora de "La Croix")

AIXÍ PODREU CONÈIXEREL ROSTRE CRISTIÀ DE PARÍS

PLACES LIMITADES - OBERTA LA INSCRIPCIÓ

AQUESTA ÉS LA VOSTRA OPORTUNITAT D'ANAR A

TERRA SANTA

COM A "PELEGRINS DE LA PARAULA"

Del 10 al 19 de març

Pas a pas amb el Nou Testament i seguint les directrius de l'Escola Bíblica de Montserrat i les pautes confiades del 1981 ençà als Amics de "Catalunya Cristiana".

PER LA JUDEA I LA GALILEA

Jerusalem (sant sepulcre, via Dolorosa, Litóstratos, cenacle, muralles de la ciutat, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, Betesda, mont Sió, etc.), els seus barris i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.), així com Betlem, Jericó i la muntanya de la Quarentena, monestir i coves de Qumram, la mar Morta i el riu Jordà, el llac de Tiberíades, el mont Tabor, Cafarnaüm, Canà de Galilea, Natzaret, el mont Carmel, Cesarea, etc.

UN AUTÈNTIC PELEGRINATGE AL PAÍS DE JESÚS I UNA VIVÈNCIA EXCEPCIONAL DE REFLEXIÓ, DE PREGÀRIA I DE CELEBRECIÓ DE LA FE A LES FONTS MATEIXES DE LA NOSTRA SALVACIÓ

PLACES LIMITADES - OBERTA LA INSCRIPCIÓ

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3er. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

EDITORIAL

El crim d'Alcàsser i el nostre model d'home

L'assassinat de tres noies a Alcàsser, en circumstàncies extraordinàriament colpidores, ha commogut la nostra societat. La solidaritat amb les víctimes i amb els seus familiars broten espontàniament en aquests moments de dolor: estem amb ells, preguem per ells.

Però ens cal anar més enllà. Hem de voler, hem de treballar, hem d'aconseguir l'eradicació de fets com aquests, en un moment que sembla de crescuda imparable de la violència i la corrupció. ¿On és la clau per tancar aquesta porta sinistral?

Per a molts la qüestió és enfortir i endurir el sistema repressiu: més policia, més presó, menys reduccions de pena, menys reinserció dels presos a la societat. Els més apassionats en aquesta línia arriben a postular el restabliment de la pena de mort.

No és aquest el nostre criteri. Estem d'acord, no cal dir-ho, que sigui responsablement revisat tot el sistema judicial i penitenciari, a fi de conjugar un tracte humanitari i educatiu del delinqüent amb les necessàries garanties de seguretat a què el ciutadà té dret. Però el mal és més fondo i, si no el sabem descobrir en les seves arrels i combatre'l des de dins... no hi haurà prou policia, ni prou jutges, ni prou presons, ni prou condemnes per parar-ho des de fora.

L'Arquebisbe de Barcelona s'ha referit, a propòsit d'aquest crim, al model d'home a què la societat aspira. Aquesta és una referència ineludible i d'una obvietat elemental. Però no sembla que preocupi gaire... Dissabte passat, per exemple, el dia mateix de l'enterrament de les víctimes i en una hora de gran audiència, una televisió pública d'abast estatal oferia un film basat tot ell en la descripció del segrestament d'una noia i en la seva tortura fins a la mort...

Altres vegades és una filosofia de la vida basada en el plaer i el guany moralment incondicionats com a objectiu. Si és aquest el model d'home que sembrem, ¿què esperem collir-ne?

L'única clau capaç de tancar la porta a l'augment de la violència i a la degradació és l'educació de l'home com a persona. Una educació que no és només cosa de l'escola, sinó també de la família, de tota la societat. Si tants delinqüents surten de famílies desfetes, ¿quin sentit té abonar tot allò que desfà la família? ¿Qui ha barrat l'accés dels actuals assassins a una vida digna, abans que la seva misèria espiritual produís víctimes?

Aquesta és la clau. Tots els homes i dones de bona voluntat són cridats a traspassar la frontera de les reaccions sentimentals i a interrogar-se amb profunditat: i jo, ¿què puc fer, què puc deixar de fer, què puc exigir que es faci... per a superar la violència?

La contribució dels cristians a la dignificació de l'home i de la societat és decisiva; passa per la construcció de l'home nou que ens ha estat revelat en Jesucrist. Hem de ser ben conscients que l'anunci de la fe no és una qüestió privada: porta la salvació a tot el món.

Acabem expressant el nostre rebuig total i indignat a les manipulacions morboses i sensacionalistes amb què alguns mitjans de comunicació han comercialitzat amb les víctimes. Ens anima comprovar que, tanmateix, són molts els qui han reaccionat condemnant-les amb dignitat.

Opinió

La violència per la violència mai no és justa. L'ús de la força, diu el Catecisme, pot estar justificat només si està al servei d'una causa justa. ¿Quin pot ser un motiu just per dur a terme una guerra? Defensar-se contra la violència i preservar contra l'agressió els béns essencials d'un poble i d'una nació: la supervivència física, la llibertat, les característiques legítimes de la seva independència i existència. La guerra d'agressió, la guerra de conquesta, la guerra de represàlia, mai no són guerres justes. En canvi, la guerra defensiva pot estar justificada, amb la condició que s'hagin esgotat els mitjans legals, i que els perjudicis que s'ocasionaran siguin proporcionals als béns que hom desitja salvaguardar. És a dir, sempre que abans es tinguin en compte totes les possibles negociacions, i que els mals que comporta una guerra no siguin superiors als beneficis, fins i tot legítims, que un Estat o una nació en puguin obtenir. Al capdavant, es tracta del dret de legítima defensa, dut a l'escala de les nacions i dels pobles; si us volen llevar la vida, teniu dret a defensar-la. Aquest dret, però, com tots els drets, té els seus límits. Ningú no té dret a defensar-se per qualsevol mitjà que vulgui: el fi no justifica els mitjans.

L'Església, mitjançant la reflexió i l'acció, mirarà de "moralitzar" tant com pugui el capteniment bel·licós dels homes. Al llarg de la història, l'Església ha intentat de manera constant acarar els conflictes, bo i substituint els mètodes violents per un ordre consensuat, o per mitjans negociadors. La qual cosa comporta que hi hagi un ordre jurídic, un arbitratge i el reconeixement d'aquest arbitratge.

El Catecisme i la guerra

■ Jean-Marie Lustiger

A les vores, ¿què passa amb l'actitud pacifista de les Esglésies cristianes, inclosa l'Església catòlica? Doncs, depèn del sentit del mot pacifista. Quan Pau VI declarà davant l'ONU: "Mai més no hi ha d'haver guerres!", ¿volia dir que era pacifista o no? Perquè, és clar, el que ell deia és que voler la guerra és un crim; la guerra com a mitjà d'arbitratge dels conflictes entre les nacions, és el pitjor dels mitjans. Però, això no significa que, en un cas extrem, no convingui de cap manera perdre la vida per salvar les raons de viure. Heus aquí l'extrema i paradoxal situació en la qual es troba la reflexió cristiana davant la guerra: la guerra és un mal, i s'hi ha de posar remei; desitjar-la és criminal i estúpid; però pot ser just i legítim tolerar-la i fins i tot fer-la, quan hom tracta de salvaguardar drets essencials i fonamentals.

Cal afegir una darrera consideració sobre el pacifisme, en relació a la figura de Crist. Hi ha a l'Evangeli frases explícites que menen a donar un mateix la vida, abans que llevar-la a un altre. Vull dir quan Jesús diu a Pere: "Torna a embeinar l'espasa", en el moment que Pere, per defensar-lo, desembeina l'espasa i escappa l'orella d'un dels homes que han anat a detenir-lo. "Torna a embeinar l'espasa". N'hi ha d'altres en el mateix sentit, que

s'invoquen sovint des de la perspectiva cristiana: "No oposeu resistència als malvats"; "Si algú et pega a la galta, para-li també l'altra"; "Qui et vulgui portar al jutge per prendre't la túnica, dona-li també el mantell", etcètera. Aquestes frases de Crist són, doncs, clares. S'adrecen als deixebles, als quals demana que acceptin a la bestreta la sort del just condemnat injustament. La lògica d'aquesta actitud consisteix a no respondre al mal amb el mal, a la violència amb violència, sinó acudir a la lògica i a la força de l'amor i del perdó que procedeixen de Déu. És la lògica del sacrifici del Crist enfront dels poders humans, la maldat dels quals culmina en la violència que li infligeixen a ell, l'Innocent, a qui la justícia romana condemna.

Si jo em trobés en una situació anàloga, per ser fidel a Crist hauria de comportar-me de la mateixa manera. I amb l'ajut de la gràcia de Déu, ho faria. Però no vull —no pot fer-ho moralment ningú— imposar a tot un poble una política de resignació i d'abandonament, dient: "D'aquesta manera, aquest poble obehà Crist". No és això. Això seria faltar al deure moral de defensar políticament un poble, baldament sigui amb resistència armada, enfront d'una agressió injusta. És moralment lícit que un poble reclami la seva defensa.

La resposta espiritual a la violència amb l'ofertament de la vida es troba en la base de la qüestió cristiana de la pau: aquesta actitud espiritual respon a una vocació. No pot, doncs, imposar-se mitjançant la coacció política. Poden escollir-la, amb tota responsabilitat, els individus, fent servir la seva llibertat per respondre a la violència mitjançant la no-violència, i fins amb el perdó. Però fóra una covardia política, privar els ciutadans de la protecció de la força dels Estats i lliurar-los inermes a una violència arbitrària i injusta. L'abandó místic pot córrer el risc d'esdevenir políticament una ingenuïtat i un abandó covard davant la violència. En qualsevol cas, els homes han de treballar amb tots els mitjans de la política per substituir la violència amb arbitratges pacífics raonables.

El desarmament unilateral és la transposició de l'actitud del màrtir, al pla col·lectiu de les nacions. El creient pot assumir, i a vegades ha de fer-ho, aquesta vocació, després d'haver-la reconegut i desitjat espiritualment; és el que han fet molts homes i dones al món en el decurs dels segles. Però no és moralment just, tornem-hi, proposar a un poble una idea que políticament no és més que una utopia, en detriment de la seva identitat i de la seva vida present. El fet d'obtenir per la via de la pressió aquest suïcidi polític, no pot acceptar-se; l'objecte d'una elecció espiritual no pot imposar-se a un poble. Transformar les lleis espirituals del Regne de Déu en un mode de gestió política és una utopia perillosa. Seria com creure i fer entendre que la reconciliació escatològica ja s'ha fet realitat a tot arreu, que el Regne de Déu i la seva justícia han esdevingut realitats terrenals a la mesura humana i històrica. Això mateix passa amb la propietat, amb la tinença de béns. Als deixebles de Crist se'ls ha incitat a estar despresos de les riqueses, però una societat civil no es pot construir jurídicament basant-se en el vot de pobresa.

Jean-Marie Lustiger és cardenal-arquebisbe de París

RESPIR

Uns altres jubilats

Hi ha una altra casta de jubilats, que no sé si havien o no arreglat l'armari abans de jubilar-se, però que ara, per la força de la jubilació, ocupen tot el temps, i encara els en falta, a criticar la manera com els altres, els no jubilats encara, fan les coses. I resulta que, segons aquesta altra casta de jubilats, ho fan tot malament! Per a ells, ser jubilats és com una patent de corsari. No saben fer res més, ni volen fer res més, que anar en cors! Es veu que la tirada a criticar dona prou per a omplir els dies, ben tristament, per cert! A un d'aquests armats en cors per a la crítica, algú un dia li digué: "Mira, els qui ho sabeu fer, no ho voleu fer! No ens queda altre remei, si volem que la cosa es faci, que fer-la nosaltres, que no en sabem encara prou; i per això sovint ens surt malament". Jo no sé si va captar la punta d'humor que hi havia en aquestes paraules, o si va quedar cofoi pel reconeixement del seu saber; el fet és que hi va haver una millora en la crítica que començava ja de ser irritant.

■ Miquel Estradé

Director: Manuel Valls i Serra

Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas; Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campinajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collé; Guillem Farré; Francesc Gamissans; Núria Giral; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Munné; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Antoni Pla; Tomás Puntí; Jordi Roigé i Solé; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Mirade, TORREDEMBARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil,

ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper. **Compaginació:** Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ València, 244, 2º.

Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impresora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,

Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.

Resta d'Europa: 17.732 Ptes. □ Amèrica: 21.892 Ptes. □ Àfrica: 21.892 Ptes.

□ Àsia: 30.732 Ptes. i Oceania: 30.732 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Jutjar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Mª Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarrúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

El nou "Síndic de Greuges"

■ J. Carrera Planas

La primera vegada que vaig veure l'Antoni Cañellas va ser l'estiu de 1968, a la trobada de la JOC que tingué lloc al Palau Nacional de Montjuïc, l'últim acte de masses d'aquest moviment, abans —o potser ja dins— de la seva crisi. Ell era aleshores president dels Amics de les Nacions Unides a Barcelona i pronuncià davant els jocistes un discurs sobre els drets de l'home. És difícil avui explicar la suggestió que tenien aquest mots —ara gairebé tòpics— "drets de l'home", en aquells moments alhora difícils i il·lusionats... Molts catòlics n'havien llegit per primera vegada la "Declaració universal" tot just quan, el 1963, les editorials Nova Terra i Estela havien tingut la pensada feliç de publicar-la com a apèndix de la versió catalana de la "Pacem in terris" de Joan XXIII. Cañellas afegia a aquella suggestió la de la seva paraula vibrant, bé que forçosament continguda, i de tot el seu tarannà cordial i distingit, europeu. L'amic Manent el descriuria així, més recentment: "Duu la clenxa al mig i aquest pentinat l'ajuda a fer una cara sorprenentment jove... Pausat, molt educat, ben vestit, on tot traspuja ordre. S'explica amb precisió i delicadesa, però quan s'escau és contundent". ("Semblances contra l'oblit", Destino, 1990, pàg. 217).

Un parell d'anys després iniciàvem el Grup Cristià de Promoció i Defensa dels Drets Humans. A la seva creació i a la seva atzarosa continuïtat, Cañellas hi aportà la seva gran capacitat d'acció, la seva llarga experiència de lluita clandestina per la democràcia i les seves relacions internacionals. Curiosament, potser aquesta era la primera vegada que formava part d'una associació confessional. Home de fe viva i mai no dissimulada, va sentir des de molt jove la vocació preferent pel compromís polític. El seu àmbit habitual d'acclaració era tota la societat. Ha estat sempre un democrata-cristià, de filosofia i de manera d'entendre la vida i la política, abans que de partit. La conjunció d'aquest compromís, amb aquella, diguem-ne, instal·lació lluny de les sagristies i, encara, amb la seva capacitat de col·laborar amb persones de totes les ideologies, el situaven —amb sorpresa de molts— fora de tòpics i de prejudicis força corrents.

En el "Grup Cristià de Promoció i Defensa dels Drets Humans" hi convergien maneres de pensar molt diferents, tan pel que fa als seus membres actius com pel que fa als represaliats que eren objecte de la seva solidaritat. Però totes acabaven subordinant-se —malgrat les tensions, que tampoc no faltaven— al gran objectiu del respecte a la persona i a la seva dignitat. Aquell centrament en allò que és substancial per damunt d'ideologies... aquella proximitat entre persones diverses capaces de col·laborar i de compartir el risc de cada dia... van ser valors inoblidables d'aquells moments difícils i creaven un clima d'humanitat profunda que sovint hem

"Cañellas va fer una aportació personal considerable a tot aquell treball de defensa dels drets humans. Per això tant ens hem alegrat de la seva elecció. Corona una trajectòria que és la millor garantia de vocació, d'honestedat i d'independència per als ciutadans que hi acudiran"

enyorat després, quan la vida pública ha esdevingut massa centrada en la lluita pel poder. De vegades he pensat, recordant aquella època que ja experimentàvem una mica —creients i no creients— la benaurança de la persecució per causa de la justícia... Doncs bé, Cañellas va fer una aportació personal considerable a tot aquell treball de defensa dels drets humans.

Per això tants ens hem alegrat amb la seva elecció com a Síndic de Greuges. Corona una trajectòria que és la millor garantia de vocació, d'honestedat i d'independència per als ciutadans que hi acudiran.

M'ha agradat, també, de comentar-ho aquí, no tant per a un elogi d'una persona com per a una exemplificació d'aquell "treball de qualitat dels cristians en el propi ambient i en les organitzacions socials i polítiques" que ens demana el Pla Pastoral de Barcelona. (Pàg. 19)

J. Carrera Planas és Bisbe auxiliar de Barcelona

Amb el "Catecisme de l'Església catòlica" ha passat exactament el mateix que Pau VI, en una audiència general, deia del Vaticà II: "Molts que parlen del Concili no en coneixen els meravellosos i poderosos documents" (15 juliol 1970). La majoria de referències que aquestes setmanes els mitjans de comunicació i certes publicacions ens donen del Catecisme universal palesen, a tot estirar, que n'han emprat els índexs detalladíssims que conté. L'última mostra que m'ha arribat sobre el tema escombra aquest llibre tan extens i complex amb poques paraules: "un text tan pobre i deficientment escrit... un pobre intent fallit de perpetuar el restauracionisme". Em pregunto: ¿és possible tanta frivolitat a Catalunya, en la nostra Església, en plomes que per formació, talent i experiència haurien d'emetre judicis amb una mica més de coneixement de causa?

Crítiques sí, però més serioses

Quan hom llegeix textos com la darrera pastoral del cardenal Martini, sobre la vigilància, o escolta teòlegs com Bruno Forte en el seu recent pas per Catalunya, hom es dol encara més que l'aire fresc que donen a l'Església persones que ningú no podrà titllar d'involucionistes contrasti tant amb la cançó del "enfadós" que els nostres profetes de desventures ens van repetint d'una trentena d'anys ençà. Algun sociòleg ja ha assenyalat, fa temps, la necessitat que els cristians de Catalunya fem una seriosa diagnosi sobre la nostra salut eclesial. Personalment considero que aquest hauria de ser el primer pas amb vista a l'eficàcia del proper Concili providencial.

Una senzilla petició de més serietat al moment de parlar del nou Catecisme com la que ara jo faig no està gens renyida amb valorar-lo també críticament i trobar-hi, al costat dels molts encerts, certes limitacions, enfocaments discutibles, intents de tancar qüestions obertes, àdhuc insistències —amb perdó!— tirant a obsessives.

Però no és el meu propòsit passar revista a aquests trets menys afortunats. La meua reflexió, per bé que prengui peu de la constatació, feta al començament, de molta superficialitat i de bastants partits presos, vol ser de caràcter positiu: aprofitar el retard de l'aparició de

perquè el cita constantment sinó per una raó més profunda. La potenciació que en fa està en la línia de la coneguda noció de "receptió". Segons aquest concepte teològic, l'abast doctrinal i històric d'un concili rau no en el valor que li'n donen els protagonistes sinó en la manera com l'ha anat assimilant l'autèntica tradició posterior; per això els concilis antics no oblidaven mai de ratificar les decisions d'assemblees anteriors.

Aquesta assimilació del Vaticà II és la que féu, en el nostre cas, el Sinode episcopal de 1985, injustament titllat de manipulador reduccionista del Vaticà II. I aquesta és l'assimilació que, a petició del Sinode, en fa ara el Catecisme quan assumeix la doctrina i la praxi conciliar en les seves línies de fons, despullades de les contingències dels anys en què foren formulades. Saben les àmplies consultes de què han estat objecte les successives redaccions del Catecisme, cal reconèixer que, després de la celebració del Concili, no havíem tingut mai un exercici tan manifest de la col·legialitat episcopal.

Un apunt sobre els destinataris

En tercer lloc, un apunt sobre els destinataris del Catecisme: ¿és un catechismus maior, o bé ha d'arribar a tothom? Davant la insospitada difusió que ha tingut, corre el rumor que oficialment està destinat als bisbes i als qui han de redactar catecismes locals però de sotamà les altes instàncies treballen perquè es difongui també entre els simples fidels. Sobre això voldria dir dues coses: 1) que tothom que escriu o edita un llibre desitja que aquest es vegi com més millor; i 2) que, mentre no em demostrin al contrari, prefereixo creure que no hi ha consignes secretes.

Els mateixos fets que han provocat aquesta extraordinària difusió, i que valdria la pena que algú competent analitzés, expliquen que hagi estat unànime la "vox populi" que ha reclamat urgentment la versió catalana del Catecisme universal. Francament, jo hagués preferit que aquesta petició insistís hagués estat de demanar la redacció d'un Catecisme de l'Església de Catalunya. És que la massiva difusió que té el nou Catecisme ens pot fer oblidar la seva funció primordial d'"encoratjar i ajudar la redacció de nous catecismes locals que tinguin en compte les diverses situacions i cultures"

(Joan Pau II).

Reconeix que l'articulista de qui em queixava al començament almenys té raó quan diu que "bona part dels episcopats no pessen que els obligui a canviar els seus actuals catecismes 'nacionals'". En efecte, el mateix Sant Pare escriu que el "Catecisme

Reptes del nou Catecisme a l'Església catalana

■ Bernabé Dalmau

l'edició catalana en el mercat per tal d'encoratjar a no malbaratar una obra de tan valor fent-ne, en el millor dels casos, un simple best-seller. Crec modestament que caldria servir-se de l'avinentsa per abandonar la malsana curiositat o la malícia derrotista amb què han adquirit el llibre molts dels nostres veïns o nosaltres mateixos en les llengües dels nostres veïns.

La cultura catalana es mereix com un fet editorial d'una certa rellevància com aquest tingui també un tractament madur per part dels usuaris de l'edició que està a punt de sortir al mercat. I la nostra Església, òbviament, també. Per ajudar-hi, em permeto expressar en veu alta tres consideracions que em semblen alhora autèntics reptes per als creients.

Cal llegir-lo en la seva globalitat

La primera és que cal llegir el Catecisme en la seva globalitat, sense privilegiar-ne capítols, ni aïllar-ne els resums finals de cada secció, ni deixar-se enlluernar per l'extensió dedicada a certs temes indubtablement secundaris. Gosaria dir que el Catecisme només el podran llegir correctament aquelles persones que sàpiguen transcendir l'anècdota dels seus continguts.

Una mostra. Com molts lectors, lamento que a primera vista no aparegui més clara la jerarquia de les veritats en el tractament dels temes. Però haig de confessar que em convenç monsenyor Christoph Schönborn —el redactor final de l'obra— quan recorda que "ser fidel a la jerarquia de les veritats és fixar-se sobretot en l'articulació trinitària de l'exposició. La redacció s'ha esforçat a fer ressaltar clarament els lligams de les veritats de la fe amb llur fonament trinitari". I això el Catecisme ha reeixit a fer-ho, a diferència, per exemple, de les al·lusions a l'Esperit Sant que, en alguns documents del Vaticà II, es nota que foren posats amb calçador.

Un altre repte és el de saber-se adonar de com el Catecisme potencia el Vaticà II, i no pas precisament

me no és destinat a substituir els catecismes locals degudament aprovats per les autoritats eclesiaístiques, els bisbes diocesans i les Conferències episcopals, sobretot quan han rebut l'aprovació de la Seu Apostòlica". Aquest és el cas dels catecismes d'adults dels bisbes francesos i belgues, per cert traduïts també al català.

El Catecisme de l'Església de Catalunya

Però no és el nostre cas. En altres paraules, que poden semblar molt gruixudes: ara que tindrem una versió catalana del nou Catecisme, si no ens proposem de fer el nostre catecisme postconciliar traïm, o almenys defraudem, la intenció amb què el Sinode de 1985 demanà un Catecisme universal i ara el Sant Pare l'ha promulgat. Si fos així, seria resignar-nos a reconèixer —erròniament, és clar— que l'Església catalana està mancada de teòlegs i de catequeses; seria, doncs —cosa més greu de cara a nosaltres— esperar el dia que, irremissiblement, caldria editar la versió catalana d'un "Catecismo nacional" castellà de la Conferència episcopal espanyola. Per això m'agrada que Joan Pau II parli de "catecismes locals" i de "diverses situacions i cultures". Dit clar i català: els nostres bisbes es veuen acorralats a demostrar una vegada més si, de fet, com repeteixen, "actuen com una veritable Conferència episcopal".

Però jo no voldria fer un tal acorralament als nostres prelatos. La celebració en curs del I Congrés de catequesi de Catalunya i les Illes és ja un camp propici perquè, entre altres activitats creatives, sigui dut a terme aquesta, que és, a més, imperativa. I si, millor encara, en poguéssim veure els fruits durant la celebració del Concili Tarraconense, fins i tot aquells cristians que no som ni bisbes ni ens dediquem a la catequesi ho agrairíem de debò.

Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat i revisor de la versió catalana del Catecisme

SABER ESCOLTAR

Una gràcia de benignitat per l'amor de Déu!

Els pobres quan, en la meua infantesa, trucaven a la porta de casa solien dir: "Una gràcia de caritat per l'amor de Déu". Els pidolaires del metro, fills d'aquesta època secularitzada, recorren generalment a d'altres expressions, sense haver bandejat del tot la referència a Déu. Bromes a part, si fossin possibles, enceto amb aquesta frase per convertir-me jo en un pobre que demana una gràcia de benignitat per l'amor de Déu.

M'impresiona molt la falta de commiseració de determinades persones —si s'ha d'atendre al seu parlar— que es tenen a si mateixes com a obertes i compromeses en el cristianisme. I que, de fet, el seu status sol col·locar en un lloc de responsabilitat. No ignoro pas els defectes dels qui formem l'Església en els diversos nivells. És cosa palesa que les celebracions eclesials comencen amb el reconeixement dels nostres pecats. Per tant, és pública la flaqueza dels seguidors de Jesús i sovint massa manifesta i tot. Però, ¿Per què sempre —sempre— una crítica constant de tot i de tots? Què hi ha en el fons d'una actitud despietada i sense benignitat? Cal una conversió de tots, però Déu mateix ens la demana des de la seva misericòrdia. Una crítica constant i dura, com a mínim, no és pedagògica per a ningú i pot provocar encara postures més enfrontades.

S'han de valorar les coses positives, la bona voluntat de tots —també la dels jerarques— i mirar de crear comunió. Aquest és el veritable humus que permet a tots de ser fidels al Crist. Seria fals i no benigne dir: això no aporta res. Perquè aquesta és la solució per a ser responsables de la fe en Déu i de l'amor als germans, inclosos els estimats germans de l'Església. Una gràcia de benignitat per l'amor de Déu!

■ Joan Guiteras

Molts cops sembla que la vida ens dugui a reproduir en la vida real allò que hem intentat, algun cop, representar en el terreny de la ficció. Aquest seria el cas de la malaguanyada actriu Audrey Hepburn. Un dia, les pantalles del cinema ens van presentar la seva esbelta figura vestida de monja, amb la missió de guarir malalts en un hospital africà. I, de fet, aquella "Història d'una monja" semblava talment una premonició. L'últim gran paper de l'actriu ha estat, en la vida real, el d'ambaixadora de l'UNICEF amb la missió d'alleugerir els sofriments i la misèria del Tercer Món. Digne epíleg d'una pel·lícula que no va ser precisament la més brillant de la seva carrera artística.

Però, fixem-nos que sempre passa així. En la mesura que, qui més qui menys, tots

Fair Lady

■ Jordi Bassas i Ribalta

som actors en la nostra pròpia vida real, tots hem fet algun cop una valoració subjectiva dels moments que considerem més brillants. Però aquesta valoració sempre acaba amb desens. Els moments més brillants no acostumen a ser els que omplen més de significat la nostra vida. Ben al contrari. Són aquells episodis insignificants, aquelles trobades fugisseres, aquelles "bones accions" fetes a cuita-corrents o fins de mala gana, allò que, en un moment determinat, se'ns transfiguren de forma sobtada en autèntiques revelacions. Per a l'exquísida "Fair Lady" de les pantalles, el seu veritable Pygmalion no va ser cap professor Higgins, sinó potser els propis fracassos en la vida privada i la interpel·lació punyent de tot un Tercer Món.

Però, d'una forma o d'una altra, aquest és el destí de tot batejat, doncs, ¿què ens pensàvem? La tremenda experiència in-

"Per Audrey Hepburn, l'exquísida "Fair Lady" de les pantalles, el seu veritable Pygmalion no va ser cap professor Higgins, sinó potser els propis fracassos en la vida privada i la interpel·lació punyent de tot un Tercer Món"

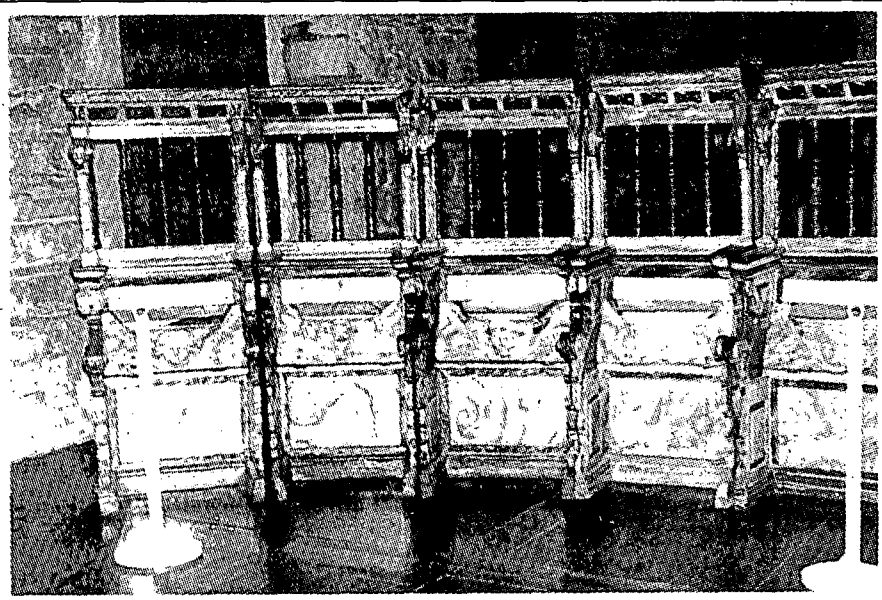
terior de sant Pau ho expressava amb les paraules justes: la seva glòria, la seva justificació, el seu ser-en-Crist, no provenien dels seus èxits professionals i socials, sinó de les seves deficiències, dels seus fracassos, de les seves febleses. En això últim es gloriava l'Apòstol, no pas en allò primer. I no es tracta de pura literatura, o de la teologia particular d'un autor, sinó del nudessencial de la vida cristiana. Pau, després de Damasc, havia descobert que Déu actua només allí on nosaltres el deixem fer, i que aquest "deixar fer" Déu comporta sempre dolor i sofriment, humiliacions i fracassos, però al final joia i resurrecció.

Tornem a la nostra actriu. La biografia d'Audrey Hepburn admet possiblement

moltes i variades lectures. Però, des del punt de vista cristià, el protagonisme de l'Esperit és consubstancial a tota vida humana, perquè és l'únic que pot convertir en sinfonia meravellosa la caducitat de la vida quotidiana. El càncer possiblement ha tancat l'última seqüència, en aquest món, del poema de mort i resurrecció en Crist d'una dona forta en la seva pròpia fragilitat; una dona turmentada segurament pels desenganys dels afers terrenals, però aconsoada en la seva preocupació constant pel sofriment dels altres. Un final certament digne de la gran dama, de la "Fair Lady", que un dia va representar.

Jordi Bassas i Ribalta és escriptor i teòleg

Cadirat del cor de la "Catedral dels frares" de Barcelona

El convent dominicà de Santa Caterina seguia en importància la seu i Santa Maria del Mar; una part del cor (talla de fusta, s. XVI) se salvà, en la desamortització, anant a parar a l'església dels Sants Just i Pastor.

Incorporats al Museu Diocesà de Barcelona, els seients ja restaurats figuren a l'exposició **Selecta III**, instal·lada a la Pia Almoina (pla de la Seu 7; tel. 315 22 13); és oberta cada dia, de 10 a 24 h. i de 17 a 20 h., llevat del diumenge a la tarda i del dilluns.

ACUDIT

◆ Als malalts del ronyó

Sr. Director:

Als malalts del ronyó que han d'anar a diàlisi, els cau una muntanya al damunt a mesura que passen dies, setmanes, mesos i anys. Amb paciència, les mans de l'home i la voluntat de Déu poden aconseguir un ronyó.

No us deprimiu mai ni tingueu mal humor, perquè us amargareu la vida i fareu patir la vostra família. Hi haurà sens dubte una persona de bon cor que donarà els ulls, el fetge o un ronyó; paciència, que cal esperar. Jo ho he fet durant set anys amb diàlisi, si bé en fa dos que estic transplantada.

Quan arriba aquest moment, tot et sembla un somni; tornes a néixer; tens ganes de sortir, de viure; perds el mal humor, i saps que valen les coses que abans no valoraves.

Benvolguts malalts, endavant i coratge, que val la pena esperar aquest dia!

V.Z.
Badalona

◆ Sant Medir, patró de la pagesia

Sr. Director:

Abans d'arribar la Primavera, el 3 de març, té lloc la festivitat de Sant Medir, pagès. És proposat com a únic patró dels qui tenen cura de la terra.

En una carta publicada a "CC" s'al·ludeixen com a patrons tradicionals els sants Abdon i Senén (sant Nin i sant Non), sant Galderic i sant Medir.

També jo, com l'autor de la carta esmentada, em decanto per sant Medir, per tal com un avi meu tenia un parent (l'oncle Medir) que era de l'Empordà, motiu pel qual el nom d'aquest sant protector l'havia sentit ja de petita... No és nou per a mi i com que a Barcelona he pre-

senciat les tradicionals desfils de "colles" pels carrers de l'ex-vila de Gràcia, camí de l'ermita del sant, havia pensat que era el protector de tots els pagesos de la nostra terra.

Sant Medir fou màrtir, degollat el segle V en temps del rei Euric. És recordat en la seva diada i, com diu el poeta, volem proclamar la seva advocació.

*"Camperols i vilatans,
gent de mar i de muntanya
que certament estimeu
la vostra terra galana,
dediqueu-li tot l'esforç
que la terra és agraïda;
si sembreu bones llavors,
s'alegraran vostres cors
tot contemplant la florida"*

Estic certa que, encomanant les tasques a sant Medir, ell farà la resta.

P.C.
Barcelona

◆ Rares litúrgies

Sr. Director:

L'altre dia en una missa exequial celebrada al temple d'uns frares de la nostra ciutat, em vaig trobar com a concelebrant que no podia concelebrar res... El motiu és que el president encetà una pregària eucarística d'un progressisme passat de moda i barroc, que jo no havia sentit mai. Em sembla que no hi va haver invocació de l'Esperit Sant sobre les ofrenes i, per descomptat no s'anomenà ni al Papa ni al Bisbe del lloc. Hi afegeixo que la primera lectura fou d'un autor profà, la pregària universal limitada als sentiments familiars (molt respectables per altra part) i un cant fou d'un declarat agnòstic "foteta" amb la nostra fe. Vull fer palesa la meva tristesa perquè no es respectaren els drets dels fidels catòlics (i no cal dir d'algun dels sorpresos concelebrants) a celebrar la seva fe amb les paraules sòbries i venerables de la Mare

Església Catòlica i Apostòlica, i no pas amb el que s'inventa qualsevol grupet més o menys desorientador. Els nostres germans cristians tenen molta paciència i discreció, però jo els invito a que es llegeixin el "Catecisme de l'Església Catòlica" (el nou), per tal que tinguin elements de judici i de discerniment.

FRANCESC GAMBIN, pvre.
Barcelona

◆ Inadmissible

Sr. Director:

El crim de les tres noies d'Alcàsser és monstruós. Trasbalsa qualsevol sensibilitat humana. Aquest crim ens n'ha revelat un altre aparentment menys monstruós: l'explotació feta pels mitjans de comunicació dels familiars dels presumptes culpables, gent pobre però que té els mateixos drets que qualsevol ciutadà a ser respectat en la seva desgràcia en el seu profund dolor.

Pot semblar dur el que diem però horroritza pensar que gent aparentment normal pugui arribar a tal grau de desconsideració.

Afortunadament la societat se n'ha adonat i ha hagut molts comentaris negatius sobre els "comunicadors". Si del mal se'n pot treure algun bé, esperem que els mitjans de comunicació s'adonin que l'explotació de la misèria humana és tan greu o més que la mateixa misèria.

RICARD FORASTER
Barcelona

◆ Gràcies, senyor Arquebisbe

Sr. Director:

Fa uns dies el nostre consiliari, Mn. Josep Cortina i Puig ens va llegir la magnífica presentació que el nostre Sr. Arquebisbe ha

escrit pel llibre PREGUEM EL SENYOR i ens recomanà que el llegíssim a casa amb calma. Ho hem fet i hem de dir que ens ha agradat tant que sentim la necessitat d'agrair al nostre Bisbe el seu escrit i les moltes i interessants coses que ens diuen entorn a la pregària dels fidels.

En voldríem assenyalar una que, pensem que ben sovint es descuida: L'Oració dels fidels no és una pregària privada ni unes peticions centrades en les nostres necessitats, com tantes vegades pensem, sinó que sobretot és "un ressò de la pregària de Jesús, que per la salvació de la humanitat es va lliurar ell mateix al Pare". Des d'aquestes lletres volem, doncs, agrair a Mons. Ricard M. Carles la seva clara explicació. I demanar també a tots els consiliaris, sacerdots responsables de parròquies i fidels que llegeixin aquest escrit tan il·luminatiu.

MATRIMONI JOVÉ SUBIRÓS
Grup d'Espiritualitat

◆ Advocats

Sr. Director:

"Mala gent, els advocats", diuen. A Catalunya, fins i tot, ens envien, junts amb els procuradors, a l'infern de dos en dos. I la força que porta aquesta denigratòria "vox populi" fa que, a vegades, agafi un complex de malvat, car sembla que així ens veu molta gent. ¿Tenen raó? ¿Què els haig de dir! ¿De tot hi ha a la vinya del Senyor! Jo només puc explicar experiències viscudes per diversos companys, vivències reals que em porten a

la conclusió que m'agradaria veure en altres professions l'honradesa, professionalitat i santa paciència que tants companys acrediten a la vida diària.

Tenim la paciència del sant Job, i no ens desanitem mai, passi el que passi, ja que les atrocitats que a vegades ens toca sofrir no ens fan oblidar mai la lleialtat, el dret de defensa, la recerca de la Justícia. Encara que sempre hi haurà qui no farà honor al seu títol. Per això, comparteixo la tesi que fa uns mesos va exposar un personatge que ara té altes responsabilitats a l'Estat italià: en darrer terme, hem de treballar per a Déu. I les doloroses espines del tall no ens faran renunciar a la fragància dels pètals de la rosa que intuïm més amunt, es digui Defensa, Justícia, Dret o Déu.

PAU SAUMELL, advocat
Barcelona

◆ Els articles del Director de "CC"

Sr. Director:

He llegit l'editorial de "Catalunya Cristiana" del 21 de gener, i jo penso que els bisbes han de dir als catòlics que no votin un partit que va a favor de l'avortament, com el PSOE.

En els dos darrers números de "Catalunya Cristiana" no han publicat el comentari de Màrius a la Televisió. M'agradaria que ho publiquessin cada setmana. Ho explica molt bé. El director, Manuel Valls, també escriu uns articles que estan molt bé.

EDUARD OLLER GARCIA
Barcelona

El text de les "Cartes al director" no ha de superar les vint línies a màquina i a doble espai; han d'anar signades amb nom i cognom, adreça i telèfon, encara que s'hi vulguin fer constar unes sigles o pseudònim, "CC" no es compromet a la seva publicació, ni mantindrà correspondència amb els remittents.

Teniu temps lliure? Guanyeu-vos un sobresou!

CATALUNYA CRISTIANA busca persones com vostè, d'arreu de Catalunya, per cooperar en la difusió del setmanari, contactant amb possibles subscriptors. És una tasca apassionant per a la qual no hi ha distinció d'edat ni de sexe. S'estableix una notable compensació econòmica per cobrir despeses i dedicació.

Interessats, truqueu al núm. (93) 487 10 25. Sr. Roigé.

La dimensió ecumènica del nou Catecisme

El punt de vista de Max Thurian

El nou Catecisme de l'Església catòlica ha estat rebut amb entusiasme per alguns i amb malifiança per altres, però no ha deixat indiferent a ningú. El germà Max Thurian, de la comunitat de Taizé, que fou observador en el Concili Vaticà II i col·laborador actiu del Consell ecumènic de les Esglésies a Ginebra, dona aquí el seu parer sobre l'aportació d'aquesta obra davant el diàleg ecumènic. Thurian ha vist dos elements fonamentals: una clara exposició, precisa i completa de la doctrina catòlica després del Concili Vaticà II, i una ocasió per a totes les altres comunions cristianes de poder verificar amb tota llibertat la seva fe i d'aprofundir la seva comprensió de la Paraula de Déu.

La recerca de la unitat visible dels cristians exigeix un diàleg ecumènic basat en un testimoni franc i clar de les veritats de la fe. La unitat no es farà amb la confusió doctrinal o en la recerca d'un més petit denominador comú. La unitat visible dels cristians només es pot basar en la plena veritat compresa amb claredat doctrinal i amb caritat fraterna.

Els diàlegs teològics entre l'Església catòlica i les diverses comunions cristianes, després del Vaticà II, han necessitat sempre de seguir aquest mètode de ser clars i oberts alhora. Ja s'ha arribat a resultats importants. Tanmateix, per basar la posició doctrinal catòlica, es necessari a vegades recórrer a diverses fonts de la Tradició, i no sempre ha estat fàcil posar d'acord els teòlegs sobre la importància d'aquest o d'aquell text del magisteri. Mancava sovint un text de referència inclusiu de tota la Tradició, on hom pugui trobar la doctrina completa i segura de l'Església catòlica, en tot el seu desenvolupament homogeni, incloent-hi l'etapa important del Vaticà II.

Una llacuna plena

El Catecisme de l'Església catòlica omple aquesta llacuna i permet conèixer la doctrina catòlica en tots els punts importants de la fe. Serà, doncs, una ajuda preciosa en els diàlegs ecumènics, on sempre és necessari conèixer les posicions de cada interlocutor per discernir les convergències o notar les divergències amb tota claredat i honestat. Nombroses pàgines del Catecisme revelaran una comunitat de fe entre els cristians, especialment en la primera part referent a la professió de fe en Déu, Pare, Fill i Esperit Sant i a l'última part sobre la pregària cristiana.

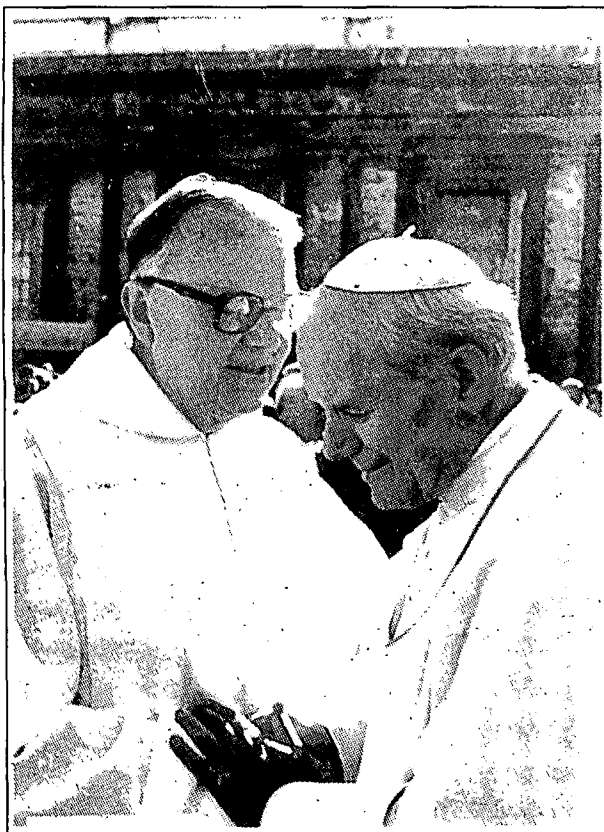
Alguns punts delicats del diàleg ecumènic hi troben un aclariment propi per dissipar els malentesos, i això és tan cert que, quan la veritat és expressada en tota la seva claredat i segons la dimensió bíblica tradicional completa, amb tota seguretat és més convincent.

S'ha donat un gran espai a l'Esclatua en el Catecisme que constantment l'esmenta per basar les seves afirmacions. L'Esclatua i la Tradició brollen d'una idèntica font divina, en formen un tot i tendeixen a un mateix fi (nº 80 citant Dei Verbum). La certesa de l'Església és resumida en el nº 135: "Les Sagrades Esclatues contenen la Paraula de Déu i, ja que són inspirades, són veritablement aquesta Paraula." (D.V.24) L'Església exhorta a tots els cristians a ad-

quirir amb la lectura freqüent de la Sagrada Esclatua el profund coneixement de Jesucrist. "En efecte, ignorar les Esclatues, és ignorar Crist." (nº 133 citant sant Jeroni D.V.25).

L'Església mare de la nostra nova naixença

Abans d'explicar el Credo, el Catecisme mostra que la salvació ve només de Déu i ens és comunicada per la fe que ens transmet l'Església mare nostra: "nosaltres creiem l'Església com la mare de la nostra nova naixença, i no pas en l'Església com si fos l'autora de la nostra salvació. Perquè ella és la nostra mare, també és l'educadora de la nostra fe." (nº 169 citant Faustus de Riez). La gràcia de Déu suscita en nosaltres la fe que ens lliga a Crist: "Transformats per la gràcia de l'Esclatua Sant i atrets pel Pare, nosaltres creiem i confessem de Jesús: 'Tu ets el Crist, el Fill de Déu vivent' (Mt. 16, 16).

Es sobre la pedra d'aquesta fe, confessada per sant Pere, que Crist ha bastit la seva Església." (nº 424 citant Lleó el Gran).

A propòsit de l'Església una, santa, catòlica i apostòlica, el Catecisme reprèn l'ensenyament del Vaticà II, particularment en el decret sobre l'ecumenisme. "Aquesta Església com a societat constituïda i organitzada en el món és realitzada en (subsistit in) l'Església catòlica governada pel successor de Pere i els bisbes en comunió amb ell." (nº

816). És per ella que es pot obtenir tota la plenitud dels mitjans de salvació. (Unitatis Redintegratio 3). Tanmateix, els qui avui neixen en comunions separades de l'Església catòlica i que viuen la fe en Crist, "l'Església catòlica els envolta de respecte fraterno i de caritat (...). Justificats per la fe rebuda en el baptisme, incorporats al Crist, porten amb just títol el nom de cristians, i els fills de l'Església catòlica els reconeixen amb tot el dret com els germans en el Senyor" (nº 818, U.R.3). Molts elements de santificació i de veritat existeixen més enllà dels límits visibles de l'Església catòlica. (Lumen Gentium 8). "L'Esclatua de Crist se serveix d'aquestes Esglésies i comunions eclesials com a mitjans de salvació en els quals la força ve de la plenitud de la gràcia i de la veritat que el Crist ha confiat a l'Església catòlica. Tots aquests béns provenen de Crist, porten a ell i criden per si mateixos a la unitat catòlica." (nº 819). Tota la concepció de l'ecumenisme catòlic del Vaticà II és contingut en aquesta frase.

El baptisme lligam sacramental de la unitat dels cristians

El Catecisme dona també un "programa" de treball ecumènic —per arribar un dia a la unitat visible dels cristians— que engloba els elements següents: renovació permanent de l'Església, conversió de cor per viure millor l'Evangelí, pregària en comú, coneixement recíproc fraterno, formació ecumènica, diàleg entre teòlegs, trobades entre cristians, i col·laboració en el servei dels homes. (nº 821).

En el capítol sobre els sacraments de la iniciació cristiana, el baptisme és anomenat "el lligam sacramental dels cristians" (nº 1271), conforme al Concili Vaticà II (U.R. 22). Aquest sacrament és el fonament de la comunió entre tots els cristians, també amb els qui encara no estan en plena comunió amb l'Església catòlica. El Catecisme afirma, amb el Vaticà II, que la comunió entre tots els cristians, encara que sigui imperfecta, té un caràcter sacramental pel baptisme comú que els situa en una comunitat de vida en el cos de Crist. És aquí el gran progrés de l'ecumenisme i la promesa d'una unitat cada cop més profunda.

Eucaristia: acció de gràcies, memorial, presència

Respecte a l'Eucaristia, el Catecisme ha sabut unir la doctrina tradicional dels Pares i del Concili de Trento amb l'aprofundiment bíblic de la renovació litúrgica que ha preparat el Concili Vaticà II. El diàleg ecumènic sobre el baptisme, l'Eucaristia i el ministeri aquests darrers anys ha continuat per la Comissió "Fe i Constitució" (Consell ecumènic de les Esglésies (COE) de Ginebra, BEM) amb la participació activa de teòlegs catòlics, ha permès un gran apropament en la fe. L'Església catòlica ha donat una resposta oficial constructiva a aquest diàleg universal, únic en la història.

La doctrina catòlica tradicional expressada pel Catecisme, mostra els progressos que en aquests últims anys s'han aconseguit sobre la concepció teològica de

Max Thurian nasqué l'any 1921 a Ginebra. Va prendre el seu compromís de vida a la Comunitat de Taizé l'any 1949, en companyia del germà Roger, fundador de la Comunitat. És autor de nombroses obres especialment sobre Maria, la confessió, l'Eucaristia i el matrimoni. Fou ordenat sacerdot catòlic l'any 1987 i pertany al presbiteri de la Diòcesi de Nàpols. Actualment és canonge de la catedral napolitana.

l'Eucaristia, sobretot en el que es refereix al "sacrifici sacramental: acció de gràcies, memorial, presència" (nº 1356-1381).

L'Església catòlica reconeix la seva comunió doctrinal amb les Esglésies ortodoxes a propòsit de l'Eucaristia i del sacerdoci, que li permet entreveure "una certa comunió 'in sacris'" (nº 1399). Amb les comunions eclesials sortides de la Reforma, la intercomunió no és pas possible a causa de les divergències referents al sacrament de l'ordre, el sacerdoci i l'episcopat (nº 1400). No obstant això, l'Església preveu, en certs casos, que els ministres catòlics puguin donar l'Eucaristia als altres cristians que no estan en plena comunió amb l'Església catòlica, i que ho demanin espontàniament, a condició que manifestin la fe eucarística catòlica i estiguin en deguda disposició (nº 1401). L'Església també vol testimoniar la seva obertura i la seva atenció a la doctrina del sacerdoci i dels sacraments.

Maria és l'orant perfecta, figura de l'Església

Les parts sobre "la vida en el Crist" i "la pregària cristiana" estimulen la reflexió cristiana en comú: la llibertat de l'home, la consciència moral, la llei i la gràcia, la tradició de la pregària, l'Oració dominical... Sobre molts punts, el diàleg ecumènic podrà manifestar l'acord dels cristians.

Sobre els punts difícils del diàleg ecumènic, el Catecisme obre unes perspectives plenes de promeses. Així és en el paper de Maria en la pregària del cristià. Ens plau citar aquest bell text: "Maria és l'orant perfecta, figura de l'Església. Quan li preguem, ens adherim amb ella al pla del Pare que envia el seu Fill per salvar tots els homes. Com el deixeble estimat, nosaltres acollim a casa nostra la Mare de Jesús esdevinguda mare de tots els vivents. Hem de pregar amb ella i demanar-li. La pregària de l'Església es pot dir que és conduïda per la pregària de Maria. Maria li està unida en l'esperança" (nº 2679).

Aquest Catecisme de l'Església catòlica, no podria ser per a totes les comunions cristianes, des de la llibertat, una ocasió per verificar la seva fe i l'aprofundiment de la seva comprensió de la Paraula de Déu? Aquest seria el servei que el Catecisme podria fer de cara a la unitat visible de tots els cristians, per la qual Crist ha pregat ardorosament.

■ Max Thurian
(APIC)

• **TROBADA DE RELIGIOSOS I COORDINADORS LAICS DE PASTORAL JUVENIL-VOCACIONAL.**— Organitzada per la Unió de Religiosos de Catalunya (tel. 302 43 67), **dissabte 6**, a la casa de colònies Institut Borrell, d'Alella (Escola Pia).

• **PRESENTACIÓ DE L'ENCHIRIDION FAMILIAE.**—

A la seu de la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull (c/ Diputació 231, 08007 Barcelona), **dimarts 9**, en acte presidit per l'Arquebisbe de Barcelona, amb la participació del president del Parlament Joaquim Xicoy, del director de l'Institut de Ciències de la Família Dr. Pedro-Juan Viladrich, del director del secretariat diocesà de Pastoral Familiar Mn. Josep Boix i dels autors: Xavier Escrivà-Ivars i Augusto Sarmiento, de la Universitat de Navarra.

• **JORNADA MUNDIAL DEL MALALT.**— Se celebra el dijous 11, com a inici de la preparació del Dia del Malalt, que serà enguany encara el diumenge 6 de Pasqua (16 de maig). A Lleida, a les 19.30h, a la parròquia de Santa Teresa del nen Jesús, concelebració eucarística presidida pel Bisbe Dr. Ramon Malla.

• **CAMPANYA PER LA "BÍBLIA CATALANA, TRADUCCIÓ INTERCONFESSIONAL" (BCI).**—

D'aparició prevista a l'estiu. La campanya, promoguda per l'Associació Bíblica de Catalunya (Apartat 458; 43080 Tarragona), consisteix a fer aportació de 1.000 ptes. per cada exemplar de què es vulgui disposar; es clou el dia 15 de febrer. Les persones receptors de les aportacions són: Mn. Josep-Maria Aragonès, de Barcelona; Mn. Joan Naspleda, de Girona; Mn. Jaume Pedrós, de Lleida; Mn. Joan Camps, de Solsona; Mn. Joan Magí, de Tarragona; Mn. Josep-Lluís Arín, de Tortosa; Mn. Ramon Sàrries, d'Urgell, i Mn. Josep-Maria Grané, de Vic.

BARCELONA

• **INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL DE BARCELONA.**—

Comencen les classes del segon quadrimestre: L'escatologia de la vida espiritual (J.M. Fondevila), Història de l'Espiritualitat IV (R. Corts), Profetisme i vida cristiana (H. Raguer) i L'espiritualitat de la Torà (P. Franquesa). Informació i matrícula: Diputació 231, 08007 Barcelona; tel. (93) 451 49 42.

• **TALLERS D'ORACIÓ I VIDA.**—

Quinze sessions, setmanals de dues hores de durada, segons el mètode del P. Ignacio Larrañaga (ofmCap). Sessions informatives, sense compromís de cap mena: **diumenge 7**, d'11 a 13h, a la Casa de Betània, a Cornellà de Llobregat, i **dimarts 10**, de 18.30 a 20.30h, al santuari de Santa Gemma (c/ Capità Arenas 9, 08034 Barcelona). Per a més informació: tel. 490-41-48.

• **CONCERT DE CARILLÓ A LA GENERALITAT.**—

Diumenge primer de mes, **dia 7**, a les 12, a càrrec de la carillonista Anna-Maria Reverté, amb peces de Borghuis, Ponchielli, Strauss, Grieg, Dvorak, Saint-Saëns, Beethoven, Hengeveld i melodies catalanes.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.**—

Recés mensual, **diumenge 7**, a les 17h, al col·legi Sant Vicenç de Paül (c/ Carolines 10), amb Mn. Josep Mollfulleda.

• **CONGREGACIÓ DE L'ESPERIT SANT.**—

Diada d'acció de gràcies pels fundadors, sobretot el P. Libermann, i d'aniversari de la fundació de Barcelona (c/ Mallorca 317 pral; 08037 Barcelona; tel. 458-06-73), **diumenge 7**, a les 17h, trobada, conferència sobre «Una espiritualidad para nuestro tiempo», eucaristia i convivència. Cada primer dilluns de mes, dia de devoció especial a l'Esperit Sant.

• **TARDA D'ESPIRITUALITAT FEMENINA.**—

El propi dilluns **8**, a les 17h, a c/ Roger de Llúria 13 (Jesuïtes), dirigida pel P.

José Solé-Asens s.i. Per a informació: O.E.P. tel 301-16-26.

• **HOSPITALITAT DE LA MARE DE DÉU DE LOURDES.**—

Triduen honor de la Mare de Déu, a la catedral, els **dies 9, 10 i 11**, a les 18.30h, amb rosari i celebració de l'eucaristia; el dia 10, imposició de medalles a branquadiers i infermeres, i el **dia 11**, festivitat de les aparicions, seguirà l'eucaristia, presidida pel bisbe auxiliar Dr. Carles Soler i Perdigó, la processó de torxes per la basílica i el claustre, fins a la capella de la Mare de Déu de Lourdes, on se celebraran misses al matí, a les 9.30 i 11.30h.

• **DIADA DE LOURDES A BADALONA.**—

A la parròquia titular (c/ St Bru 87), **dijous 11**, a les 20.15h, celebració eucarística presidida pel bisbe Joan Carrera i Planas, i seguida de sopar de germanor.

• **SOLEMNITAT DE SANTA EULÀLIA A LA CATEDRAL DE BARCELONA.**—

Se celebrarà el **divendres 12**; a les 9.30h, a la cripta, cant de laudes; a les 18.30, vespres, i a les 19h, eucaristia presidida pel Sr. Arquebisbe. La basílica restarà oberta tot el dia perquè els barcelonins i tots els fidels puguin pregar i venerar el sepulcre de la santa.

• **FESTA TITULAR DE SANTA EULÀLIA DE VILAPICINA** (Pg. Fabra i Puig 260).—

Divendres 12, a les 8, 11 i 20h, celebracions eucarístiques; a les 21.30h, concert de la Coral Sant Jordi. **Dissabte 13**, a les 19.30h, benedicció del nou atri i locals parroquials i celebració eucarística, amb el Sr. Arquebisbe; a les 21h, inauguració de l'exposició

sobre els 125 anys de la parròquia.

• **REPRESENTACIÓ AL TEATRE ROMEA A BENEFICI DE LA CAMPANYA CONTRA LA FAM.**—

L'obra *La filla del mar* d'Àngel Guimerà, en l'actuació de **divendres 12**, a les 21h, anirà a benefici de la campanya contra la fam al món. Informació i localitats: Mans Unides, Rbla. Catalunya 32, 1r 1a, 08007 Barcelona; tel. 487-78-78.

• **JORNADA DE FORMACIÓ DE CATEQUISTES D'ADULTS.**—

La segona d'aquest curs, sobre els adults en l'Església, serà **dissabte 13**, de les 10 a les 19h, al Casal Borja, de Sant Cugat del Vallès, organitzada per la Delegació de Catequesi (c/ Rivadeneyra 6, 4t, 08002 Barcelona; tel. 301-12-77).

• **CORAL SANT MEDIR: CONCERT NÚM. 100.**—

A l'església parroquial (c/ Constitució 17), **dissabte 13**, a les 21h, amb la coral infantil, antics cantaires i l'Orquestra simfònica Estela. Hi ha una exposició commemorativa, oberta divendres i dissabte al vespre i diumenge al matí.

• **RECÉS ESPIRITUAL.**—

Sobre la unió d'amor amb Déu, segons sant Joan de la Creu, dirigit pel Dr. Javier Delgado i organitzat per l'Apostolat de la Divina Misericòrdia. **Dies 13 i 14**, en règim d'internat, a la Casa d'Exercicis Sant Ignasi, de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32). Més informació al tel. 426-16-22.

• **FÒRUM «HOME I EVANGELI».**—

Sobre el tema «Concili català: ¿què hi aportem?, ¿què n'esperem?» (amb 20 seminaris sobre realitats i situacions de la vida social i eclesial i les seves

repercussions a Catalunya), els **dies 27 i 28**, a La Salle Bonanova. En seran ponents Mn. Joan Busquets, rector del Seminari Interdiocesà de Catalunya, i Giuseppe Alberigo, director de l'Institut per le Scienze Religiose, de Bolonya; l'eucaristia final serà presidida pel bisbe Antoni Deig, de Solsona. És indispensable la inscripció prèvia; secretaria (dies 8 al 25, de 19 a 21h): ICESB, c/ Enric Granados 2, 08007 Barcelona; tel. 454-96-55.

• **EXERCICIS PER A HOMES EN RECÉS COMPLET.**—

A partir de 17 anys d'edat; dies: **del 15** (a les 20h) **al 20** (a les 19h); mètode ignasià, sota la direcció d'un P. Cooperador Parroquial de Crist Rei. A la Casa Nostra Senyora de Montserrat, Caldes de Montbui, tel. 865-00-96.

• **COR SANTA EULÀLIA, DE LA CATEDRAL DE BARCELONA.**—

Iniciat l'any passat, té interès a incorporar cantaires (contralts, tenors i baixos), de més de 18 anys, amb experiència en alguna activitat coral, disposats a comprometre's en l'activitat pedagògica i també en la pròpia de les celebracions litúrgiques. Per a més informació: de dilluns a divendres, tel. 213-21-97 (Mercè, a partir de les 21h).

TARRAGONA

• **III JORNADES «FAMÍLIA CRISTIANA, EDUCADORA DE LA FE» 1993.**—

Amb el lema «Encara tenim preguntes», **dissabtes 6 i 13**, de 16.30 a 19.30h, a l'Institut Narcís Oller, de Valls (Pl. Quarter s/n).

• **SOPARS-COL·LOQUI DE JUSTÍCIA I PAU.**—

Se celebren cada segon divendres de mes, per tal de crear consciència cristiana sobre temes bàsics d'actualitat. **Divendres 12**, sobre l'objecció fiscal, amb Carme Cervelló i Jordi Juarque. Es fan al restaurant Tio Pepe, de Camp Clar.

LLEIDA

• **EXPOSICIÓ DE LES «40 HORES».**—

Del **dia 8 al 19**, a Sant Pau (Mariola); a partir del dia 20, al Santíssim Salvador (Parinyes).

• **CURS SOBRE LA FORMACIÓ DE GRUPS PARROQUIALS DE CÀRITAS.**—

A la sala Pau Vi, de la parròquia de la Sagrada Família, de Lleida, els **dies 10, 11 i 12**, de 20 a 21.30h.

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. **Tel. 427 44 53.**

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Moltíssimes gràcies: Continueu donant matèria d'informació i de reflexió per tants cristians que viuen la preocupació d'una Església rejoyerida. Falta tanta esperança! Calen profetes d'esperança. I Catalunya Cristiana ho pot ser." **P. Bonifaci Tordera, COLOMBIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI;

JOSEP SERRANO CASILLA 9, 3-REGIÓN DIEGO DE ALMAGRO-VALDIVIA CHILE.....	21.892 Ptas.
GNA M. DOLORS BORRAS. CARM. MSS. THER. HOSP. ST. JEAN DE DIEU. B.P. 43 THIES SENEGAL.....	21.892 Ptes.
MARGARITA RIBAS I PADROS COL. M. SALVATORI CARACAS VENEZUELA.....	21.892 Ptes.
ANGEL BENEDETTI I KALITOWSKI SACCIDAMANDA ASHRAM, VALAVAD SIHOR, 36420, GUJARAT INDIA.....	30.992 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms..... Tel.....
Direcció.....
Població..... D.P..... Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal n.º.....
N.º compte corrent.....
Població..... Província.....
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població..... Data.....
Signatura.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

Joan Pau II al Sudan

Una visita molt ben acollida per les Esglésies cristianes i els musulmans

ROMA.— La visita del Papa a Khartum, capital del Sudan, és fixada pel 10 de febrer. Un comitè d'organització de dotze persones hi ha estat treballant. Un comitè compost majoritàriament per laics catòlics però on també hi han intervingut representants d'altres Esglésies cristianes i fins i tot musulmans.

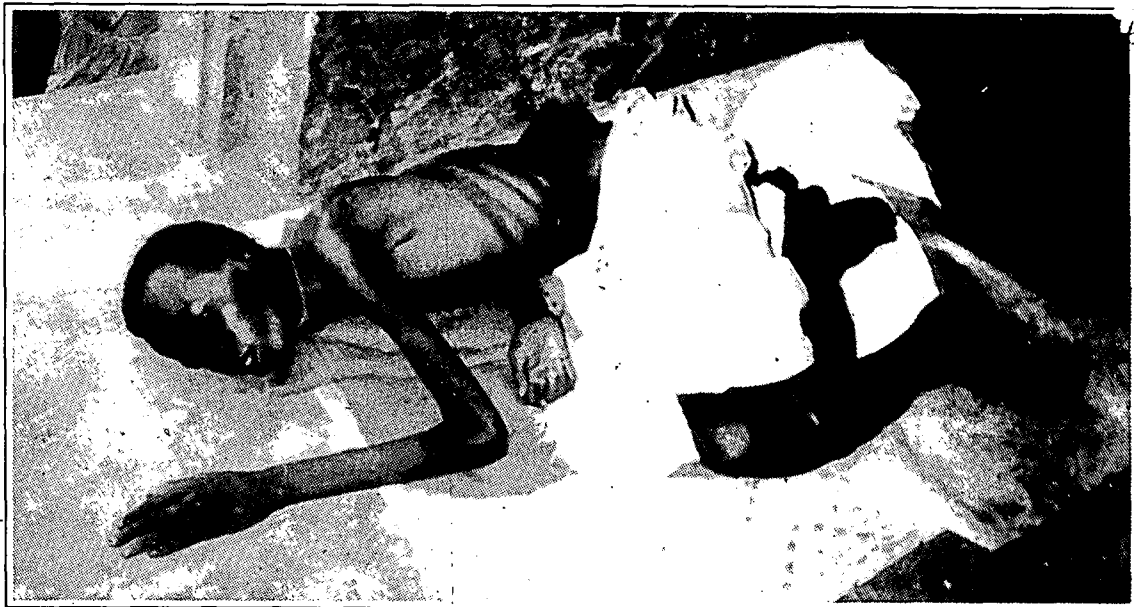
La visita de Joan Pau II serà després del viatge a Benin i Uganda, del 3 al 9 de febrer.

El treball de preparació vol estar a l'altura del repte plantejat: la decisió d'incloure Khartum en aquest viatge africà del Papa ha precipitat les iniciatives de posar en marxa un programa ben acurat. Els organitzadors posen accent sobre l'aspecte pastoral i espiritual, pels fidels catòlics sudanesos, per acollir com es mereixen el retorn de les restes mortals de la seva beata, la germana Josefina Bakhita, per ser enterrades a la seva terra. El Papa anirà a Khartum a celebrar l'Eucaristia i honorar la primera beata del Sudan modern.

Es preveu una gran participació

Es preveu una gran participació de pelegrins que aniran a

Khartum amb motiu de la vinguda del Papa. El mateix comitè d'organització ha modificat el lloc de la celebració de la missa. Inicialment era previst utilitzar el camp d'esports del col·legi dels Combonians i del Club catòlic (enderrocant un mur que separa els dos terrenys) que hauria pogut contenir una multitud de 45 a 50.000 persones. En escollir aquest lloc, els organitzadors volien subratllar el caràcter de recolliment i de pregària de l'acte. Però quan s'adonaren que això implicaria que moltes persones no podrien assistir a la missa, per manca de lloc, trobaren una altra solució. La missa serà celebrada finalment sobre el "Green Square", un gran espai utilitzat pel govern sudanès per a les manifestacions en massa

i que té la capacitat de rebre un milió de persones.

Els catòlics s'interessen vivament per l'esdeveniment que es prepara. El comitè d'organització desitja que les diferents parròquies, especialment aquelles que apleguen "persones desplaçades", situades a la perifèria de la capital, organitzin "marxes de pelegrins" per dirigir-se vers al lloc previst. Pregant i cantant, els pelegrins aniran així a la trobada del Papa, tot honorant la beata Josefina Bakhita.

L'interès dels no catòlics i dels musulmans

Els altres cristians no catòlics consideren la vinguda del Papa com una cosa que també els concerneix. Opinen que el Papa ve al Sudan també com a cap dels cristians. Els cristians no catòlics no volen quedar a part. El "Soudan Council of Churches" està en estret contacte amb el Comitè d'organització per estudiar la manera de col·laborar en aquest esdeveniment que interessa a tot el món. D'altra banda, els musulmans posen en evidència l'aspecte "històric" de la visita del Papa i n'estan orgullosos. També hi ha indicis que la seva pròpia participació en la concentració de masses serà molt visible. En alguns llocs, els cristians tindran dificultats per re-

servar autocars. Els musulmans se'ls han avançat. El 10 de gener, el portaveu de la "Transitional National Assembly", Muhammed El Amin Khalifa (dirigent del comitè governamental per la visita papal) es va reunir amb els representants de l'ulema i de l'imam de la mesquita de Khartum i els posà al corrent dels preparatius de la visita. La delegació musulmana ha expressat la seva satisfacció per la visita de Joan Pau II: Han reclamat la fe comuna dels cristians i musulmans en un Déu únic.

¿Milloren les relacions entre la Santa Seu i el Sudan?

¿Les relacions entre la Santa

Seu i el Sudan milloraran després d'aquesta curta visita del Papa a Khartum? El passat octubre, eren considerades difícils. El portaveu de la Santa Seu ha afirmat que el Papa amb la seva visita vol sobretot "compartir amb la població catòlica del Sudan la joia de la recent beatificació de la germana Bakhita", però també "reconfortar la comunitat eclesial sudanesa". El 2 d'octubre, en adreçar-se als bisbes sudanesos, Joan Pau II havia denunciat "la manca de llibertat religiosa per l'Església catòlica". Per altres raons el Papa no podrà visitar el Sudan meridional, on hi ha una forta minoria cristiana, a causa de la guerra civil que fa estralls en aquesta regió.

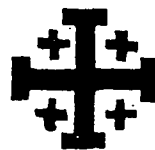

Omar el Beshir, president del Sudan

Terrible matança

La junta militar d'Omar el Beshir, president del Sudan, segueix una política de genocidi amb l'enfrontament de les poblacions de la regió meridional. El règim fonamentalista és sostingut pels Estats àrabs que volen fer del Sudan el trampolí de llançament per a la islamització de l'Àfrica negra. La guerra civil, que dura des de fa trenta anys, ja ha provocat milions de morts. Ara hi ha en curs una nova ofensiva del govern contra el sud, mentre nou milions de persones corren el risc de morir de fam, i els orfes i refugiats es compten per centenars de milers. Tota oposició política està de fet prohibida: són molts els empresonats i torturats. Això és el Sudan d'avui.

RECTIFICACIÓ.— En l'edició anterior i en el peu de la fotografia d'aquesta mateixa pàgina es deia que monsenyor Henry J. Mansell, és el nou arquebisbe de Nova York, quan només fou nomenat bisbe auxiliar d'aquella arxidiócesi

TERRA SANTA

PEREGRINACIÓ AL PAÍS DE JESÚS

Amb els franciscans

—custodis dels Sants Llocs—

VISITANT: Jerusalem, Betlem, Jericó, Qumran, Mar Morta, Tabor, Llac de Tiberiades, Natxaret, Cafarnaüm, Haifa, etc.

VOL REGULAR — PENSIÓ COMPLETA

DATAS:

del 21 al 28 d'abril
del 12 al 19 de maig
del 30 de maig al 6 de juny
del 5 al 12 de juliol
del 4 al 15 d'agost
del 19 al 26 de setembre

INSCRIPCIONS I INFORMES: Delegació de Terra Santa
C/ Santaló 80 — 08021 Barcelona
Telèf. (93) 209 20 90 / 209 23 88
202 27 57 / 200 20 85

El Consell Pontifici "Cor unum" instrument de la caritat del Papa

Els auxilis han de ser avui, no demà

Els ajuts repartits pel Papa, a través de molts benefactors d'arreu del món, que han estat possibles durant l'any 1992, han anat destinats a les víctimes de calamitats naturals o provocades per l'home a 33 països de diversos continents.

Davant d'aquests sofriments, el Sant Pare ha volgut fer un signe tangible del seu amor i de l'amor de l'Església vers els més pobres, els marginats, els més afectats per les diverses calamitats. Durant l'any 1992 nombrosos benefactors (alguns fidels, congregacions religioses, associacions, parròquies, diòcesis, fins i tot països pobres) li han confiat el seu testimoni de caritat fraterna i de solidaritat humana. Gràcies a ells, el Papa ha pogut oferir aquests signes d'amor, a través del seu Consell pontifici "Cor unum", concedint ajuts que pugen a 1.268.000 dòlars USA, repartits de la manera que mostra el quadre que oferim en el centre d'aquesta pàgina.

Els gestos més significatius

Convé recordar que aquests gestos realitzats pel Papa a través del Consell pontifici "Cor unum" té com a significats principals:

—consol i suport a l'acció de les comunitats eclesials locals i de les seves organitzacions caritatives,

a fi que aquestes assumeixin cada vegada més consciència les seves responsabilitats en la promoció del desenvolupament integral en els països respectius;

—estímul a l'acció coordinada de totes les organitzacions catòliques compromeses en els camps d'ajut urgent i en la promoció humana;

—sensibilització de tota la comunitat eclesial i de la comunitat internacional davant el grans problemes que afligeixen a una part notable de la humanitat;

—manifestació de la comunicació cristiana de béns.

Els reptes són urgents

La trobada, organitzada juntament amb l'Obra pontificia per a la santa infància i amb la CIDSE (Cooperació internacional per al desenvolupament i la solidaritat), celebrada recentment a Roma ha tingut com a objectiu analitzar els problemes locals, descobrir les prioritats de les necessitats i descobrir els criteris de finançament, per aconseguir una millor repartició dels recursos

disponibles i fer més eficaç la presència catòlica en el món, per tal d'afavorir la promoció humana integral a la llum dels drets humans.

Sensibles als crits de dolor que arriben dels territoris de l'antiga Iugoslàvia, ensagnats per una guerra fratricida que estava corferint els països membres després de les declaracions d'independència, i estimulats per crides dramàtiques llançades pel Sant Pare, diverses organitzacions i moviments catòlics han posat en marxa iniciatives d'ajut. Les mateixes Esglésies locals d'aquesta regió han intentat potenciar les seves estructures per poder alleugerir els sofriments del poble, *Cor unum*, per afavorir una millor harmonització d'aquestes accions, convocà

a Roma una reunió de coordinació, en què prengueren part els representants de Caritas de Croàcia i Eslovènia, així com els de Caritas de tot Europa i d'altres organitzacions catòliques. En el comunicat final, el cardenal Etchegaray ha dit: "La nostra crida, unida a la de Joan Pau II, ha de rebre una resposta avui, no demà".

A l'antiga Unió Soviètica, el pas d'un règim d'economia socialista a un altre de lliure mercat no és exempt de drames, amb la qual cosa s'hi afegeixen noves pobres a les ja existents.

Una fundació de Joan Pau II per al Sahel

La fundació *Populorum progressio*, instituïda aquest any pel

Sant Pare, fou confiada a la responsabilitat directa del cardenal president de *Cor unum*. La gestió financera, sota la vigilància discreta del dicasteri, correspon a un Consell d'administració. Aquest Consell va establir un pressupost de dos mil cent milions de lires per al finançament de projectes durant l'any fiscal 1992-1993.

La fundació Joan Pau II per al Sahel prossegueix cada vegada amb més seguretat pel camí iniciat el 1984. El 1992, aquesta fundació finançà projectes de formació de personal especialitzat en la lluita contra la sequera i projectes de realitzacions agrícoles i hidríques en els nou països membres, per valor de més de dos mil cinc-cents milions de lires.

Els ajuts del Papa l'any 1992

A) Per a les poblacions afectades per tifons, huracans i inundacions:

	\$ USA
—a Kirguizistan	20.000
—a Pakistan	10.000
—al Paraguai	15.000
—a Samoa	15.000
—al Vietnam	20.000

B) Per a les víctimes de la sequera i de la fam:

—a Angola	10.000
—a Laos	15.000
—a Madagascar	10.000
—a Malawi	25.000
—a Tanzània	10.000
—a Zàmbia	15.000
—a Zimbabue	30.000

C) Per a la gent afectada per terratrèmols, erupcions volcàniques i explosions:

—a Colòmbia	10.000
—a Cuba	15.000
—a Egipte	10.000
—a Mèxic	20.000
—a Nicaragua	60.000
—a Turquia	20.000

D) Per als refugiats, pròfugs, repatriats i víctimes de guerra:

	\$ USA
—a Bòsnia	30.000
—a Croàcia	50.000
—a Eslovènia	50.000
—a Guatemala	30.000
—a Hongria	30.000
—a Iraq	108.000
—a Nigèria	20.000
—a Rwanda	30.000
—a Somàlia	100.000
—al Sudan	50.000
—a Uganda	10.000

E) Per a l'assistència als més necessitats:

—a Albània	10.000
—a Cuba	50.000
—a Haití	30.000
—a Myanmar	10.000

F) Per a la restauració i reconstrucció d'esglésies i obres socials annexes, destruïdes durant la llarga guerra:

—a Etiòpia-Eritrea	230.000
--------------------	---------

ROMA.— Joan Pau II saluda l'ambaixador iraquetà, Hissn Chawkat durant una audiència on es reuniren al Vaticà diplomàtics de 158 països

Gràcies a "Cor unum", institució de la Santa Seu, moltes famílies poden emigrar i aconseguir noves llars per a famílies nombroses

ESPANYA

"Viure el morir", eslògan del "Dia del malalt"

MADRID.— La Santa Seu ha instituit per primera vegada aquesta jornada del Dia del Malalt, que a Espanya d'uns anys d'experiència i resultats positius. I ha assenyalat la data de l'11 de febrer (festivitat de la Mare de Déu de Lourdes) com a dia d'aquesta jornada.

La Conferència Episcopal Espanyola, en atenció a la tradició que aquí es viu, ha preferit que, almenys aquest any, es continuï conservant la data del VI diumenge de Pasqua, que serà el 16 de maig, entre altres raons per ser dia feiner el del 11 de febrer. El que sí fa la Conferència Episcopal es recomana que aquest dia, com a signe de comunió amb la resta de l'Església, se celebrin actes menors, reservant la significació de la Jornada pel 16 de maig.

El tema d'aquest any 1993 es *Viure el morir*. S'ha escollit per a conscienciar tots els fidels que el morir i la mort són realitats de la vida.

Morir bé o malament és un test i un repte que es dirigeix a tothom: al malalt i a la família, al professional sanitari i a tothom des que neix sap que ha de passar per aquest tràngol.

Els destinataris d'aquest Dia són les comunitats cristianes i els seus membres en les institucions educatives i la societat en general. (CIC)

Els religiosos que viuen amb els pobres no són compresos

SEVILLA.— Els religiosos andalusos han manifestat que la seva manera de viure per als pobres, amb els pobres i des dels pobres "no sempre és ben compresa".

La celebració d'una Eucaristia final, presidida per l'arquebisbe de Sevilla, monsenyor Amigo, i el bisbe Noguera Carmona, va cloure tres intenses jornades de treball, en les quals els religiosos andalusos, s'han "apropat a una sèrie de marginacions que segrega la nostra societat actual, com són els menors, en conflicte, la droga, la sida, la presó, les minusvàlues psíquiques i físiques i els problemes dels ancians. En aquestes marginacions—afirmen—trobem el clam dels pobres".

Com a persones creients i consagrades i compromeses, se senten "cridades a viure una espiritualitat de radicalitat i d'encarnació evangèliques que ens empenyen a una constant conversió al món dels pobres que segrega la nostra societat". (VN)

ESTATS UNITS

"Predicar l'Evangeli"

NOVA YORK. VATICÀ-ONU.

Entre els 179 Estats membres de l'ONU, no hi són presents ni Suïssa, ni Palestina, ni la Santa Seu... Tanmateix, una plaça d'observador la tenen reservada. "De fet, la Santa Seu no desitja ser membre de ple dret, va declarar Mons. Renato Martino, representant permanent a Nova York. La nostra

raó de ser, en cercles internacionals, és predicar l'Evangeli, i no embolicar-nos en qüestions pràctiques".

Les missions de la Santa Seu no són les ambaixades com les altres. "Al contrari, nosaltres cerquem els interessos del país on som acreditats", afirma el nunci apostòlic, perquè "els interessos de la Santa Seu són universals". Implantada sota el pontificat de Pau VI, la missió davant l'ONU compta amb vint-i-vuit anys de presència. Originari de Salern, Mons. Martino (60 anys) és l'únic de la missió, amb el seu conseller francès Mons. André Dupuy, que gaudeix de l'estatut diplomàtic.

La missió està situada en una gran casa—"regal d'una família americana", va precisar el nunci—de Manhattan. L'equip de base és reduït (sis persones) però pot comptar amb el suport d'una vintena de voluntaris.

Sense ser membre de l'ONU, la Santa Seu participa amb ple dret en les conferències internacionals, com les de Rio, pel juny properat.

"De vegades, tenim la impressió de cridar en el desert, però anem endavant", ha dit el nunci que organitza pel març una reunió internacional a Nova York sobre els refugiats. En aquest aspecte, s'ha alegrat de la creació d'un càrrec de secretari general adjunt de l'ONU per els afers humanitaris. (la Croix)

EL MARROC

L'arquebisbe demana a Occident que renunciï a vendre armes a l'Àfrica

TÀNGER.— Les armes utilitzades en la majoria dels conflictes que sacsegen el continent africà són europees, però les víctimes són africanes, denuncia Mons. Antonio Peteiro Freire, arquebisbe de Tànger. Demana especialment a l'Occident que renunciï a vendre les armes a Àfrica.

Mons. Peteiro Freire, un franciscà espanyol al davant de l'arxidiòcesi de Tànger durant 9 anys recorda que la fam empeny els immigrants a travessar l'estret de Gibraltar per arribar a Europa. Al seu parer, la solució no solament consisteix a posar una vigilància policial més eficaç, cal ajudar la gent a viure dignament en el seu país.

El problema és que la riquesa està mal repartida i queda concentrada en molt poques mans. Ha afegit: "Europa hauria d'exigir la democratització de molts governs africans. No els hauria de donar suport amb el pretext de beneficiar-se de primeres matèries dels països africans". (CIP)

ÀSIA

Les esglésies en la política

HONG-KONG.— Les esglésies d'Àsia haurien de desenvolupar un paper més actiu en la vida política dels seus països. Aquesta fou la conclusió de la comissió Teològica de la Federació de Conferències Episcopals d'Àsia (FABC), reunida a Hong-Kong. La comissió pensa que les esglésies d'Àsia

Tres sacerdots macedonis beneeixen amb una pregària la nova botiga Beneton oberta al centre de la ciutat de Skopje. Mentre aquest país encara no és reconegut a nivell internacional com a independent, Macedònia intenta establir relacions comercials amb altres països

no han trobat encara el rol polític que els pertoca. Del Vaticà II amb ara, estan dedicades en la inculturació. Els cristians en particular han de trobar respostes concretes davant la pobresa i la violació dels drets humans.

El 1994, la FABC va celebrar el seu 25è aniversari. Amb aquesta ocasió hi haurà un simposi. Als documents sobre l'Església local i sobre el diàleg interreligiós caldrà afegir-hi un tercer sobre la relació entre l'Església i la política. (API)

ÍNDIA

Sobre 500 avortaments, 498 són nenes

BOMBAI.— L'any 2000, l'Índia tindrà mil milions d'habitants. La Conferència Episcopal, que actualment comprèn les Esglésies llatina, siromalabar i siromalankar, representa 122 diòcesis i 14 milions de catòlics. En recent assemblea plenària, celebrada a Pune, els bisbes, inquiets pel futur de l'Església, ha reflexionat sobre la situació de la dona índia. En un país marcat pels influxos de la religió hindú, la

CANADÀ

Cristians en un món pluralista

MONTREAL.— El cardenal Poupard parlà a la Fundació d'Amics de l'Institut Catòlic de Montreal, sobre el rol d'un Institut Catòlic en un món pluralista.

Tal és també el problema que preocupava l'Equip de *Sentiers de foi* de Montreal, dedicat al diàleg amb els cristians allunyats. Així, el novembre de 1991, convidaren el pare Richard Bergeron, OFM, professor de cristologia a la Uni-

versitat de Montreal, per a jornada d'estudis sobre el tema.

El kerigma és una proclamació de l'Evangeli que ajuda el destinatari a descobrir el que el concierneix d'aquest anunci. Ja en l'Església primitiva, el kerigma era interpretat segons els diversos oients, per exemple, jueus o romans. Per això també avui fa falta un esforç d'inculturació per una assimilació personal i comunitària d'aquest kerigma. El procés serà després completat per la predicació, l'ensenyament, la catequesi. (V.N.)

ISRAEL

Descobreixen una església en el lloc on va descansar la Mare de Déu

JERUSALEM.— Arqueòlegs israelians han descobert una església de l'època bizantina erigida en el lloc on es creu que va descansar la Mare de Déu, embarassada de Jesús, en el seu camí de Jerusalem a Betlem.

La Direcció d'Antiguitats de Jerusalem informà que es tracta d'una de les esglésies més excepcionals descobertes a Israel o a l'estranger, per la seva forma octogonal i les seves grans dimensions, i de gran importància per a l'arqueologia, la història i la religió.

L'església, descoberta als afores de Jerusalem, té uns 50 metres d'ample i una llargada més gran.

Els arqueòlegs pensen que l'església fou erigida en el lloc on, segons l'apòcrif de Jaume, la Mare de Déu, embarassada de Jesús, féu una parada en el seu camí a Betlem per descansar i va beneir la roca sobre la qual es va asseure.

En el llibre "La Iglesia de Teodosio" es fa al·lusió a una església anomenada "el lloc antic" construïda en el segle V de la nostra Era gràcies a una donació d'una rica dama anomenada Iquila per assenyalar així el lloc en el qual va descansar la Mare de Déu. (EFE)

FILTRANT LA NOTÍCIA

Bill Clinton entre la socialdemocràcia i l'ètica-moral cristiana

Segons l'agència EFE, el dia abans de la seva investidura com a president d'Estats Units, Bill Clinton i la seva esposa, Hillary, anaren al cementiri d'Arlington, als afores de Washington, per col·locar una rosa blanca sobre la llosa sepulcral del qui fou president demòcrata, John Kennedy, i fer uns moments de pregària agenollats.

Clinton, membre de l'Església Baptista cristiana, féu quatre anys d'estudis a la universitat de Georgetown, dirigida pels jesuïtes. El seu professor de filosofia veia una capacitat extraordinària en l'alumne, i li preguntà un dia si havia pensat a fer-se jesuïta. El jove Clinton va respondre: "En tot cas, abans m'hauria de fer catòlic, oi?"

Aquests components religiosos en la seva formació, hauran contribuït que en tots els seus discursos, durant la campanya electoral, s'hi detecti un rerefons cristià pel que fa a qüestions socials, no tan explícit, però, pel que fa a ètica-moral catòlica.

El capteniment del candidat a la presidència, feia dubtar els catòlics sobre a qui havien de donar el vot. En principi, la majoria dels catòlics s'haurien decantat per Clinton si no hagués estat per la qüestió de l'avortament, que ell sempre ha defensat. A l'última hora de la campanya, per aconseguir el vot del col·lectiu catòlic, s'exhibia pels carrers de

la ciutat aquest rètol: "Vota demòcrata: diuen que els demòcrates afavoreixen l'avortament, però els 'altres' maten de fam els vius". Era una referència dissimulada a Bush, que presentava un programa moral de penalització de l'avortament, però que no havia tingut en compte la marginació dels negres, ni les bosses de pobresa en els ravals de la ciutat.

Clinton es mostrava obsessionat per l'economia del seu país: deute públic, gran nombre d'aturats, bancarrota i tancament de molts negocis i misèria de les classes humils.

Si el problema social no pesés tant en l'ànim del poble nord-americà, Bill Clinton no hauria guanyat les eleccions. Que això és evident, ho palesa fins hi tot en els catòlics, donat que l'hora de la veritat, el 44 per cent votaren Clinton, a Bush el 36 i el 20 per cent a Perot.

Ara caldrà veure si el primer titular del govern d'Estats Units sabrà o no articular la solució dels greus problemes econòmics i socials, i al mateix temps salvar els valors humans, un dels quals és la defensa de la vida dels no nats, que reclama la moral catòlica.

L'Església Catalana vol revivre l'esperit del Concili Vaticà II

Roda de premsa dels representants de la Conferència Episcopal Tarraconense

BARCELONA

"Pel que fa aquestes reaccions fonamentades en un gran sentiment de dolor, immediatament després que passin les coses tràgiques, la gent té dret a demanar el que vulgui. Però, objectivament parlant, la meua opinió és que la pena de mort no es pot demanar" —ha dit l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, en la roda de premsa que han convocat els bisbes catalans després d'acabar la seva 116 reunió celebrada a la casa d'exercicis "MATER SALVATORIS" a Barcelona.

El president de la Conferència Episcopal Tarraconense es va referir en aquests termes a algunes reaccions davant el cas d'assassinat de tres noies d'Alcàsser, que demanen la pena de mort per als autors del delict.

"Lamento que a Espanya es va anar molt de pressa, és a dir que a l'estat espanyol s'ha suprimit la pena de mort, però no hi ha la cadena perpètua" —va afegir Mons. Torrella.

Per la seva banda, l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles va denunciar l'àmbit moral de la societat actual on el problema de fons és "problema d'educació, formació i valors humans".

Els representants de la Conferència Episcopal Tarraconense s'han reunit amb els mitjans de comunicació per a parlar de l'etapa preparatòria del Concili Provincial amb el qual l'Església catalana "vol revivre l'esperit del Concili Vaticà II", anunciada el 29 de novembre de l'any passat en tots els bisbats de Catalunya. En aquests mesos, el Concili Provincial de les diòcesis catalanes entra en la seva primera fase que significa una àmplia consulta

mitjançant un qüestionari enviat a tots els bisbats i a les seves respectives institucions, per confeccionar el temari de debat durant el Concili.

Pel que fa als temes que podria tractar el Concili, el secretari de la Comissió Preparatòria del Concili, Mons. Carles Soler, bisbe auxiliar de Barcelona, va avançar que podrien ser qüestions com la vida familiar, l'educació de la joventut, la credibilitat de l'Església a la societat, les persones que són allunyades de la fe, el dret de les persones a la seva dignitat en diferents manifestacions, etc."

El Concili és un esdeveniment religiós —ha dit l'arquebisbe Torrella— però això no significa que no hi hagi temes polítics o socials. I va afegir que "es podria tractar tot el que l'interessi a l'home, per exemple, què pensa la nostra societat sobre la responsabilitat política".

Preguntat sobre la inclusió de la qüestió d'ordenar les dones entre els temes del Concili, cosa reivindicada darrerament per alguns àmbits dins la pròpia Església a Catalunya, el bisbe Soler no va confirmar ni va descartar la possibilitat de tractar aquest tema dient que "els bisbes hauríem de preguntar-nos com s'ha d'actuar a la pastoral de les persones que ho reivindiquen i com podríem respondre a les seves inquietuds". Tot i que va afirmar que els bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense "tenim una idea formada sobre aquest tema i l'hem manifestada diverses vegades".

Per la seva part, Mons. Ramon Torrellava qualificar com "excessiu i desproporcionat" l'impacte que havia tingut aquesta qüestió en els mitjans de comunicació i va dir que falta una reflexió aprofundida sobre la decisió d'ordenar les dones presa al mes de novembre

passat per l'església anglicana a Anglaterra. "S'ha de resoldre sociològicament què suposa aquest canvi per a l'Església amb una nova estructura i per una societat que ho assimili" —va dir el president de la Conferència Episcopal Tarraconense.

Pel que fa a l'edició de la versió catalana del Catecisme de l'Església Catòlica, el portaveu de la Conferència Episcopal Tarraconense, Mons. Martínez Sistach, va afirmar que "s'ha anat molt de pressa i el desig és que s'editi al més aviat possible conforme amb el que ens interessa, és a dir: la fidelitat al text original i la rapidesa". El bisbe de Tortosa no ha confirmat, però, que el catecisme en català surti a la venda a finals del mes de febrer.

● G.I.E.C.

FETS I CRITERIS

Els religiosos en l'Església

El 30 de desembre de 1991 el papa Joan Pau II va decidir convocar la IX Assemblea general dels Bisbes per la tardor de 1994. El tema escollit és "La vida consagrada i la seva funció en l'Església i en el món".

El tema del Sínode de Bisbes el decideix el Sant Pare després d'una àmplia consulta a les Conferències episcopals, als Dicasteris de la Cúria romana i a la Unió dels Superiors Generals. Al llarg de 25 anys el Sínode ha tractat temes tals com la justícia en el món, l'evangelització, la família, la reconciliació i la penitència. Els dos últims tractaren sobre els laics i els sacerdots. Ara, amb el tema dels religiosos, es completa la visió de les vocacions específiques del Poble de Déu.

Fa poc temps que s'ha enviat el document anomenat "Lineamenta" a les Conferències episcopals, per tal d'estimular la reflexió de les Esglésies locals.

La primera part del document presenta la naturalesa i la identitat de la vida consagrada, la varietat carismàtica i la pluralitat de formes de vida consagrada.

La segona part està dedicada a l'estudi de la vida consagrada en l'Església i en el món. Aquesta doble perspectiva indica la manera concreta amb la qual s'ha d'afrontar la presència i la funció dels instituts de vida consagrada. També s'examinen els nous valors i les dimensions de la vida consagrada, algunes prioritats, com per exemple, la promoció i la formació vocacional, la unitat entre consagració i missió, la inculturació de la vida consagrada com un repte fonamental d'avui en les Esglésies joves.

La tercera part, i última, parla de la funció de la vida consagrada i se n'examinen aspectes importants, com la seva dimensió eclesial, la

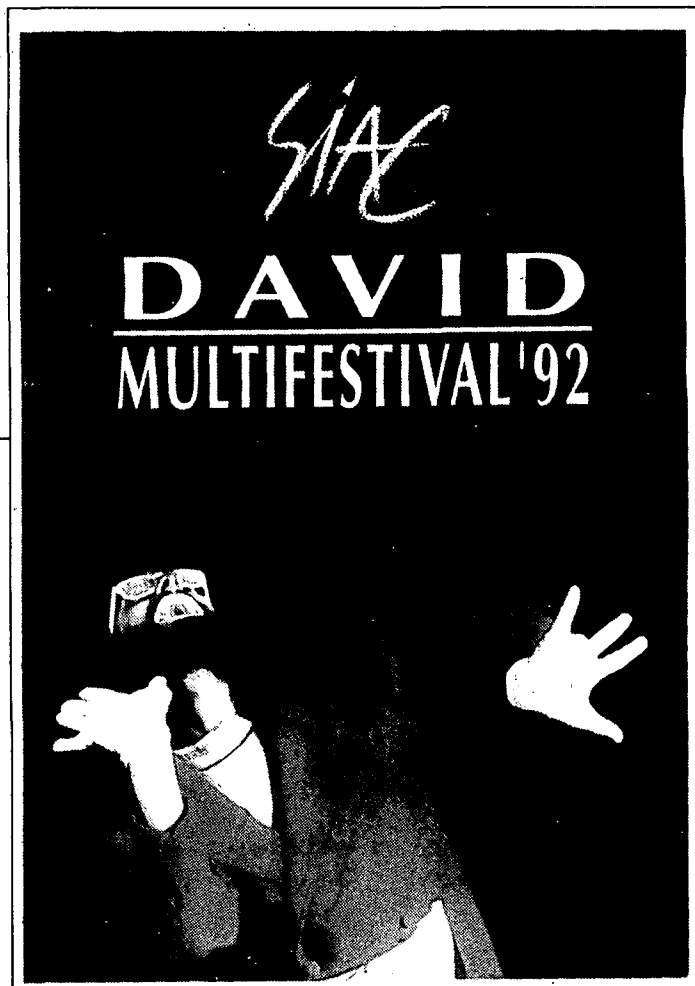
comunió i l'obediència envers el Papa i els Bisbes, i no hi manquen tampoc aspectes tan actuals com la nova evangelització, l'atenció als joves, l'opció preferent pels pobres, la presència en la cultura, etc.

A cada part del document s'hi afegeix un qüestionari que té com a principal objectiu recollir informacions i indicacions útils per a la preparació del pla de treball de l'Assemblea sinodal. Una pregunta de l'última part ens pot fer veure, a tall d'exemple, el caràcter pràctic d'aquest qüestionari: "Per participar més plenament en la missió de l'Església, quines són avui les tasques més importants, el tipus de presències i les noves estratègies apostòliques per als instituts de cara a una nova evangelització?"

La preparació d'aquestes respostes constitueix una bona oportunitat per reforçar el diàleg entre les Conferències episcopals o els mateixos Bisbes i els membres dels Instituts de vida consagrada.

Cada Sínode és una ocasió per viure l'eclesiologia de comunió. També té un gran interès per a tot el Poble de Déu. Com diu la "Lumen gentium": "L'estat religiós, que allibera més els seus seguidors de les preocupacions terrenes, també manifesta més a tots els fidels que els béns celestials ja són presents en aquest món, dona més testimoni que la vida nova i eterna ha estat comprada per la redempció de Jesucrist i proclama més per endavant la resurrecció futura i la glòria del Regne celestial" (n. 44).

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primat

El DAVID'93 engega motors

BARCELONA.— La comissió organitzadora del Multifestival David ha decidit tirar endavant la preparació del David '93.

El David, enguany en la 8a. edició, és un festival de música i art cristià contemporani que es presenta com una eina d'evangelització de la societat actual amb els mitjans d'avui.

Tot i que es torna a fer a Catalunya —per tal de facilitar l'organització, malgrat que ve gent de tot l'Estat— encara està per determinar el lloc. La data, però, ja s'ha fixat en els dies del 15 al 19 de juliol.

Jornades sobre Qüestions Pastorals a Castellldaura

Mons. Ricard Ma. Carles: "Si l'Estat pretén una total neutralitat moral, s'imposa la moral del més fort"

BARCELONA

PREMIÀ DE DALT.— El passat dia 28 de gener van ser clausurades per l'arquebisbe de Barcelona Ricard M. Carles, les XXVIII Jornades de Qüestions Pastorals de Castellldaura, organitzades pel Centre Sacerdotal Montalegre, de la Prelatura de l'Opus Dei. Durant tres dies que han durat les Jornades hi han participat prop de dos-cents sacerdots de totes les diòcesis de Catalunya. El tema que ha centrat les jornades d'enguany ha estat "El comportament moral davant la crisi contemporània". En foren ponents: el teòleg nord-americà William May, Evencio Cofreces, Lucas F. Mateo Seco, i Carles Cardona.

Subratllem la intervenció del professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, Antoni M. Oriol Tàtaret el qual va advertir que "si

bé el liberalisme no és un totalitarisme en sentit estricte, té tendència a caure en ell i en les injustícies que provoca tot sistema totalitari". Segons el teòleg català, "cap cristià pot seguir la doctrina liberal pura, ja que no té en compte altres valors com la solidaritat o la convivència". La seva conferència coincidia amb alguns aspectes que l'endemà va desenvolupar l'Arquebisbe Ricard M. Carles a la seva conferència, que duia per títol "L'acció moral dels cristians en la vida política". Segons l'arquebisbe, "a la societat contemporània hi ha una oposició entre tolerància i veritat. Precisament perquè l'Estat com a tal no és una font de veritat i, per tant, no pot imposar una visió determinada del món ni una religió, ha de garantir la llibertat de religió i pensament: Però si d'aquí es dedueix la total neutralitat moral de l'Estat, s'imposa la moral del més fort: la

majoria es converteix en única font de dret i l'estadística en legislador". Per l'arquebisbe, "també d'aquesta situació en tenim a Espanya quelcom més que indicis". En definitiva, va dir Ricard M. Carles, "la llibertat sense fonaments morals, es fa totalitària".

La cloenda de les XXVIII Jornades de Qüestions Pastorals de Castellldaura va ser presidida per l'Arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles i el Vicari Delegat de l'Opus Dei a Catalunya, el Dr. Manuel Dacal. Abans de la cloenda, segons informa el Centre Sacerdotal Montalegre, l'arquebisbe va fer unes declaracions on deia que "preferiria no ser President de la Conferència Episcopal Espanyola, ja que, el treball a la diòcesi de Barcelona és més que suficient per un bisbe, i sempre he dit que preferiria que els altres bisbes escollissin un altre candidat".

● C.C.

Vetlla de pregària per a la pau a Terrassa

TERRASSA.— Tingué lloc en la Jornada per la Pau, a la parròquia de Sant Llorenç, organitzada per "Justícia i Pau" de Terrassa. És ja la cinquena celebració, i hom pot dir amb un increment d'assistents.

Començà a les 7 de la tarda i s'allargà fins a 2/4 de 9, amb una notable participació de testimonis. Manuel Seliva, responsable del grup i rector de la parròquia presidí i dirigí l'acte. Una pintura original d'una autora local representant la Mare de Déu de la Pau, la marededéu negra amb l'infant, presidia el lloc. Inspirà la pregària el lema d'aquesta jornada mundial: "Si vols la pau, surt a l'encontre del pobre".

CARTA DOMINICAL

Augmenta la distància entre rics i pobres

"El nostre poble pateix fam. Molts dels nostres ancians no havien conegut una sequera tan forta en temps passats. Amb el gra aplegat no n'hi ha prou per alimentar el poble. Depenem del blat de moro importat. El preu de la farina de blat de moro, a l'abast de molts pocs, s'anirà apujant probablement". Són paraules del bisbe de Ndola, a Zàmbia, president de la seva Conferència Episcopal.

Un cop més, la primera reacció és de no entendre com pot haver-hi fam al nostre món i que es primi alhora en molts països la no producció de més aliments. I, de fam, n'hi ha realment. "Una gran part de la població està passant fam, sobretot a les províncies del sud". I un es recorda de Somàlia... i encara entén menys que es primi la no producció, o que es faci la vida impossible als nostres pagesos. Hi ha explicacions, per part de l'economia; però, potser per això, la Campanya d'enguany contra la fam té com a lema: "Un món injust et desafia". Perquè la saviesa de Déu topa amb les teories econòmiques, polítiques i socials. Les barreres entre el primer món i el tercer no tenen res a veure amb un Déu que ha posat l'home com a rei de la creació, sense parar esment ni en el color de la pell, ni en el continent d'on prové, ni en la seva categoria social.

"Rius, sèquies i pous que normalment s'assequen més tard, ja estan eixuts". Que n'és, de trágic, que la sequera cada any sigui "normal" per a molts germans nostres; però ho és molt més que, a mesura que avança, es converteixi en una ombra allargada de fam i de mort.

"Resulta tràgic—afegeix el bisbe—que el poble africà demani ajut altra vegada; però encara ho serà més si aquest ajut no arriba i la gent es mor de fam. La comunitat humana quedaria perillosament trencada". I recorda, apel·lant a la solidaritat, un proverbi del seu poble que és força expressiu: "El nen del veí és el teu fill propi".

Lògicament, apel·la "sobretot als nostres germans catòlics que gaudeixen d'una economia pròspera, perquè vulguin contribuir generosament".

És clar que tots sentim compassió a causa d'aquestes situacions, però la saviesa africana de la tribu "mongo" del Zaire ens fa present que "la compassió no pot ressuscitar pas l'home que ja és camí del cementiri".

Si analitzem el nostre món a la llum de la Paraula de Déu, ens adonem que la injustícia que acompanya la vida de milions d'éssers humans des del bressol fins a la tomba, no pot ser silenciada amb passivitat, amb indiferència o amb respostes evasives.

Les darreres dades del Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament mereixen una reflexió. La distància entre els rics i els pobres, entre el Sud i el Nord, és més gran cada vegada, de forma que s'ha duplicat els trenta anys darrers. Els mil milions de persones més riques del món ho són 150 vegades més que els mil milions de pobres.

Aquesta realitat no és pas un nen tímid d'ulls tristos, sinó un adult que, plantat davant nostre, ens pregunta: "¿Tu estàs d'acord amb això?" Perquè la fam i la pobresa no són pas idees, sinó que són realitats tràgiques que tenen noms i cognoms, que afecten unes vides concretes i irrepetibles.

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Quina pena!

Els dijous, jo, que sempre acostumo passar l'estona amb l'emissora autonòmica, la nostra, canvio de canal per eludir un programa que considero summament banal i que, a més, és per a gent jove. I em passo a un altre canal on, normalment, emeten dues sèries força intrascendents, però que m'ofereixen relax, que és precisament el que es busca.

Però vet aquí que aquesta vegada fugint del foc vaig caure a les brases per sortir-ne esbufegant, no sé si de fàstic o de pena: aquella emissora havia canviat el programa habitual per un mal forjat reportatge. "in situ" del drama d'Alcàsser. Solidari amb el dolor d'aquella gent, que res si no és el temps i una justícia ben aplicada al seu dia no podrà alleujar, vaig sentir-me, senzillament, ofès per l'emissió d'un programa digne només de les pàgines d'un mitjà especialitzat en morbositats (que també té el seu públic especialitzat).

No s'hi val a fer un programa aprofitant una dramàtica circumstància com aquesta, sobretot perquè és una manca de respecte per les víctimes del crim, i també pels familiars, amics i conciutadans directament afectats i que potser el que més necessiten és una mica de silenci per trobar la pau d'esperit que els permeti sobreposar-se del seu legítim dolor.

■ Oriol Camps

Metges Cristians de Catalunya es posicionen respecte de la qüestió

"L'eutanàsia activa és un suïcidi amb la col·laboració del metge"

BARCELONA

"Metges Cristians de Catalunya", associació de dret civil que es va fundar ara fa vuit anys a Barcelona, presidida per l'acadèmic Dr. Josep Maria Massons i pertanyent a la Federació Europea de Metges Catòlics, ha adreçat a l'opinió pública un comunicat en el qual aporta unes precisions sobre la candent temàtica de l'eutanàsia activa.

D'un temps ençà s'està produint al nostre país un corrent d'opinió a favor de la licitud de l'anomenada **eutanàsia activa**, osigui la possibilitat que un metge posi fi a la vida d'un malalt si aquest ho demana degudament. I com sigui que moltes vegades el malalt està en estat de coma o sense possibilitat de manifestar el seu desig, volen també que en aquests casos valgui un document signat abans pel mateix malalt disposant que se li apliqui una

injecció mortal si arribés el cas.

Metges Cristians de Catalunya s'adreça als metges catalans fixant clarament la seva posició.

1.— Defensem i voldríem fomentar l'assistència als malalts terminals de manera a estalviar-los sofriments, encara que aquestes mesures comportessin un escurçament de la vida.

2.— Som contraris a tota acció terapèutica buscant allargar inútilment quan s'ha perdut tota esperança, o quan té molt poc d'humana.

3.— Entenem que tota eutanàsia activa no és altra cosa que un suïcidi amb la col·laboració d'un tercer que, en aquest cas, és el metge.

4.— La Llei no castiga el suïcidi perquè aquest acte s'interpreta com el resultat d'un trastorn mental per culpa de les causes més variades, o dit d'una altra manera, no és una lliure decisió.

I són certs tres fets: a) que pràcticament tots els suïcides fracassats se'n peneixen després; b) ningú no pot assegurar que un malalt en estat crític estarà d'acord amb una decisió presa en estat de benestar, i c) els malalts que demanen la mort canvien de parer en rebre un bon tractament pal·liatiu.

5.— Som conscients de les greus dificultats que un subnormal profund o un comatós plantegen als seus familiars. D'aprovar-se una llei despenalitzadora d'aquest tipus, la temptació d'acabar aquella situació d'una manera expeditiva seria molt gran. Perquè es provoquen avortaments —que vénen a ser una mena d'eutanàsia— per motius menys poderosos.

■ **Dr. J. M. Simón i Castellví**

Metges Cristians de Catalunya

In memoriam

Mossèn Albert Viladrich

Mn. Albert Viladrich en una concelebració pocs dies abans de la seva mort

BARCELONA.—El 23 d'octubre passat moria Mn. Albert Viladrich.

Nascut al Vendrell i traslladat a Barcelona va ser seminarista i sacerdot d'aquest bisbat. Pertanyia al grup dels qui varen rebre l'ordenació juntament amb Mn. Pere Tarrés, aquest maig ha fet cinquanta anys.

La vida sacerdotal de Mn. Albert va estar sempre lligada a la parròquia, com a vicari, i després al front de parròquies.

El vaig conèixer i tractar quan jo era estudiant i seminarista i ell era a Terrassa. Després vaig ser vicari seu a Sant Just i Sant Pastor, al barri gòtic de Barcelona.

Pel que vaig aprendre al seu costat, pel tracte amb ell i per les coses que m'havia explicat de la seva vida, el considero un exemple d'humanitat, de cultura i de catalanitat, i tots aquests elements aglutinats en una profunda vivència del sacerdoci, que era —no cal dir-ho— el que el definia. Visqué el sacerdoci tant en la litúrgia i la predicació com en el tracte pastoral i l'apostolat. Un home d'un cor molt gran, seriosament piadós, comprensiu i acollidor. Un home que en els seus primers temps de sacerdot va poder fer molta feina, i que després va saber fer front a una forta diabetis, mantenint-se al peu del canó abnegadament, amb voluntat de viure i de servir,

amb valentia i amb una naturalesa forta, que darrerament ja no ho era tant.

No glosso ara la seva cultura i la seva catalanitat. Em fixo en el seu ministeri.

Fidel a la missa diària i a l'abans anomenat "breviari" fins en situacions heroiques. Ja feia un cert temps que va anar perdent la vista. Va haver de commutar el breviari pel rosari. I va continuar celebrant cada dia: amb l'ajuda de la seva germana s'aprenia de memòria l'Evangeli i les parts variables de la missa i preparava l'homilia del diumenge escoltant primer les de la ràdio i la televisió.

Ara no puc detallar diversos fets de Mn. Albert —així com frases gràfiques seves— que il·lustrarien la descripció condensada que he fet de la seva personalitat. M'hé de limitar a alguns exemples.

Va viure amb il·lusió la renovació conciliar. La parròquia de la Sagrada Família, de Terrassa —on tenia sempre sacerdots col·laboradors— es va distingir en l'aplicació de la reforma litúrgica.

El seu despatx era un lloc on moltes persones trobaven comprensió, diàleg franc. Cert que també va tenir desenganys. Amb les seves observacions vaig anar veient coses sobre l'aplicació del Concili que després les han formulades de manera és elabo-

rada veus autoritzades i el mateix Sínode dedicat a revisar l'aplicació del Concili.

Ara, que ningú no pensi que Mn. Albert era integrista. Tenia comprensió de les situacions i de les persones. Com a conseller era home tranquil·litzador. Entenia en moral matrimonial i preparava les parelles que es casaven a Sant Just i Sant Pastor. D'ell vaig rebre valuosos consells sobre la pràctica de confessar i sobre el tracte amb la gent.

Quan Mn. Manel Bonet, fill de Sants, va ser cridat a Roma recomanà a persones que s'aconsellaven amb ell d'anar a Mn. Viladrich, aleshores vicari a Sants. Més endavant diria d'ell que era el millor rector.

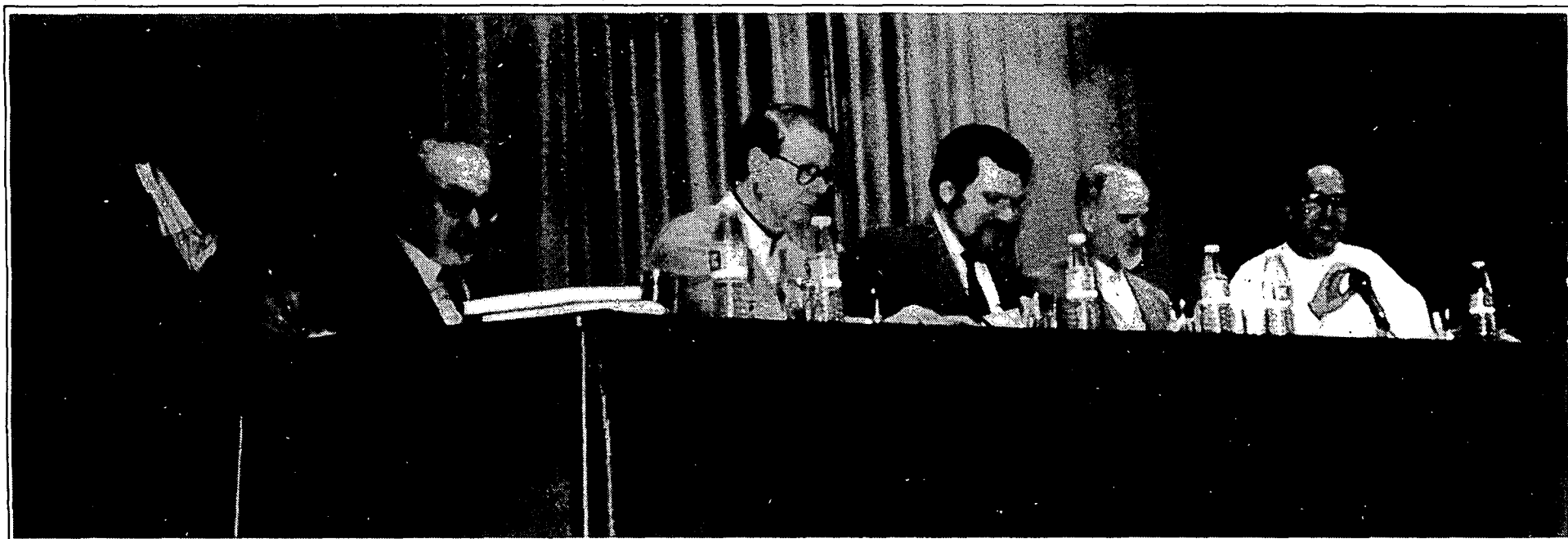
A Sants, Mn. Albert va fer costat a un grup de nois reunits per un jove, l'actual Mn. Pere Oliveras. Aquell grup que va ser l'inici de la JOC a Barcelona. Seria interessant de recollir-ho per a la història.

A mitjan octubre passat, havent complert els setanta-cinc anys, Mn. Albert es jubilava de rector. S'hauria quedat a viure a la mateixa parròquia, donada la situació de la seva salut. No ha estat així: que el Senyor li doni aquell repòs que no té fi i la joia de viure per sempre a la presència de Déu.

■ **F. Xavier Aróztegui**

25 anys d'ecumenisme: la unitat dins la diversitat

"Descobrir quins són els aspectes positius de la pluralitat"

BARCELONA

Dins la setmana de pregària per la unitat dels cristians, el passat 19 de gener es van celebrar 25 anys d'ecumenisme del Barri Camp de l'Arpa-Clot amb una taula rodona al Casal Calassanç, on representants de les diverses confessions religioses, van abordar l'actualitat del pluralisme religiós que es viu a Catalunya des del punt de vista ecumènic.

Joan Botam, president del Centre Ecumènic de Catalunya, va valorar de forma molt positiva la feina que s'ha fet des del Concili Vaticà II i en especial les trobades conjuntes de pregària a l'església parroquial de Sant Josep de Calassanç i l'església evangèlica del carrer de la Nació, en els darrers 25 anys. Pel pare Botam, "sense fer gaires teories i gràcies a la

pregària, s'ha aconseguit donar el testimoni que tots compartim la mateixa fe en Jesucrist", però reconeix que malgrat aquest avenç "impensable fa 50 anys", encara hi ha molta feina a fer: "s'ha de vencer la por i el recel i descobrir quins són els aspectes positius dins la pluralitat, entesa com un do de Déu". Per avançar en una millor relació entre les diferents confessions religioses, "cal conèixer totes les realitats perquè hi ha molta ignorància i informació a cavall de tòpics", assegura el president del C.E.C.

Sentir-se marginats

Per altra banda, Enric Capó, qui va participar en la taula rodona com a pastor de l'església evangèlica, reconeix haver patit una certa marginació dins la

"Sense fer gaires teories i gràcies a la pregària, s'ha aconseguit donar el testimoni que tots compartim la mateixa fe en Jesucrist"

societat: "nosaltres sempre hem estat molt marginats. Recordo la primera vegada que vam venir a aquesta parròquia, ens vam asseure en els darrers bancs tots espantats i no vam obrir la boca". Però ara la situació és ben diferent, comparteixen la pregària i l'acció conjunta. "Cada any ens plantejem de quina forma es poden unir més els nostres camins, i hem arribat a la conclusió que el camp de treball i servei vers els altres és el que més ens ajuda", afirma el representant de l'església evangèlica, qui reconeix però, que

"malgrat l'interès d'apropar-nos mitjançant la fe, no s'han de dissimular les diferències que hi ha entre un protestant, un catòlic i un ortodox".

Oberts al diàleg

Qui veu més entrebancs per arribar a un major apropament ecumènic és l'església ortodoxa. El seu vice-president, Jaume Hereu, creu que "ara és un dels moments més difícils entre l'ecumenisme d'Orient i Occident". Malgrat les diferències, Hereu es va mostrar obert al diàleg ja que "nosaltres ja vivim de forma quotidiana la pluralitat dins la nostra pròpia

església, dividida en patriarcats i diòcesis".

També hi va participar Jaume Serrano, rector del temple de Sant Abraham que va servir de centre ecumènic durant la celebració dels Jocs Olímpics. Per aquest motiu, mossèn Serrano espera que aquest esperit no es perdi i en el futur es facin altres accions conjuntes com la pregària per la pau que fa poc va unir les diverses confessions religioses. El rector del temple d'Abraham també va destacar la pregària ecumènica que es va celebrar el passat 22 de gener a l'església parroquial de Sant Josep de Calassanç, amb la participació del "Grup de Lloançà" de l'església evangèlica i la coral "Sinàulia" de la parròquia de Sant Ignasi de Loiola, ja que "Jesucrist és la nostra fita i tots ens trobem junts en la pregària per descobrir els camins que ens uneixen dins la diversitat".

■ Glòria Carrizosa

"Solidaris", un espai radiofònic de Càritas sobre temàtiques socials

BARCELONA.— "CÀRITAS" diocesana de Barcelona coprodueix amb la Ràdio Nacional d'Espanya un programa setmanal emès els diumenges a les 13.05 per Ràdio 4 i Ràdio 1, simultàniament. Aquest nou espai anomenat "SOLIDARIS" dura 25 minuts en què intenta fer-se ressò de les activitats més interessants que porten a terme persones i entitats sense ànim de lucre de tot Catalunya.

Cada programa se centra al voltant d'un aspecte de la temàtica social projectada moltes vegades al Quart Món, és a dir, al món de la pobresa i de la marginació palpable a la realitat catalana. El primer programa, emès diumenge 17 de gener passat, va tractar el tema de l'habitatge i els dos pròxims giraran al voltant de la solidaritat i de l'atur.

En aquest nou espai s'aprofiten igualment els testimonis de les persones afectades directament per les insuficiències de la societat occidental i també dels qui treballen per denunciar aquestes realitats. "SOLIDARIS" inclou igualment un noticiari, una agenda d'activitats de les entitats que efectuen tasques similars a "CÀRITAS" i breus reportatges sobre temes puntuals.

L'espai està conduït per Montse Sintès, Alex Masllorens i Domènec Subirà, tres periodistes que ho fan voluntàriament aprofitant els mitjans tècnics que proporciona la RNE.

És la primera vegada que "CÀRITAS" diocesana de Barcelona coprodueix un programa de ràdio. De moment s'han contractat 24 programes que s'emetràn cada diumenge fins al mes de juny d'aquest any.

CASA GAY

Servei de lloguer per
a festes i banquets.

Cadires, taules,
cristeria, vaixela,, etc.

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31

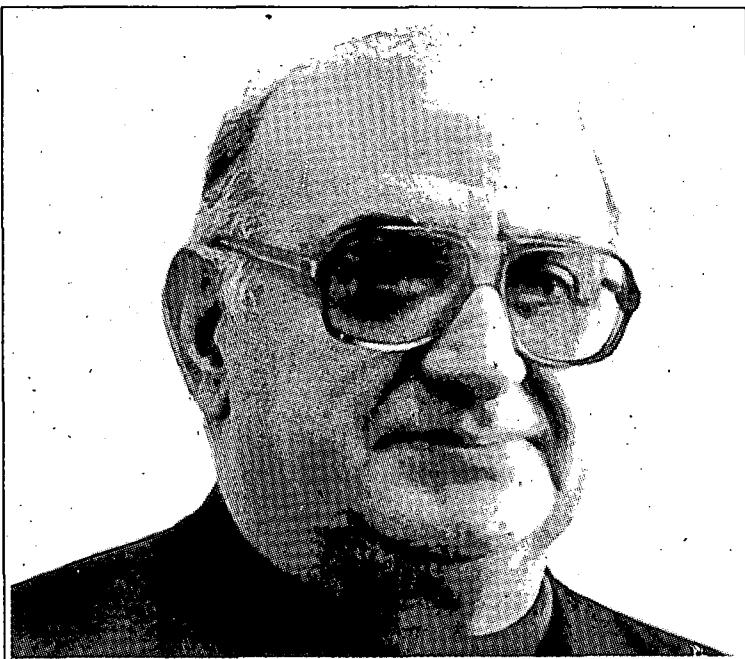
Ho afirma Mn. Esteve Andreu, vicari general de Girona, per bé que afegeix: "encara que ara no sembli el moment oportú per demanar-la"

"El Concili ens posa oberts cap a la formació d'una Conferència Episcopal Catalana"

GIRONA

El vicari general del bisbat de Girona mossèn Esteve Andreu i Geremias, ha afirmat que els gironins "s'han agafat com una cosa que pot ser positiva la convocatòria del Concili Català, però sense gaire entusiasme". Amb tot, mossèn Andreu creu que "aquesta falta d'entusiasme també pot ser positiva perquè evitaria falses expectatives". En canvi, segons ell mateix, "seria negativa si fos el resultat de poc interès o d'una por que es repeteixin falles d'altres vegades".

El vicari general també ha dit que "el Concili ens posa oberts cap a la formació d'una Conferència Episcopal Catalana, encara que ara no sembli el moment oportú per demanar-la". Pel que fa a les possibles aportacions de la diòcesi de Girona, mossèn Esteve Andreu ha indicat que podrien ser les experiències sobre els immigrants, el món rural, el turisme i el jovent. Amb tot, ha advertit que encara no s'han concretat ja que primer la Comissió preparatòria ha de proposar la manera d'escollir-los als bisbes de la Tarraconense i després fer una consulta als grups

de fidels i moviments de cada diòcesi.

Trobada informativa amb capellans

Per altra part, el vicari general ha anunciat que el proper dia 23 de març es farà una trobada de capellans a Casa Missió de Banyoles per explicar-los el desenvolupament del Concili. Hi participarà l'arquebisbe de Tarragona, el doctor Torrella, i també el bisbe de Girona, Jaume

Camprodon.

Per últim, mossèn Esteve Andreu ha afirmat que està previst que a les sessions del Concili hi assisteixin dones, però no s'ha especificat encara quin serà el seu nombre. I ha afegit que aviat es nomenarà una comissió diocesana composta de vuit o deu persones i un secretariat que s'encarregui de redactar i recollir possibles qüestionaris.

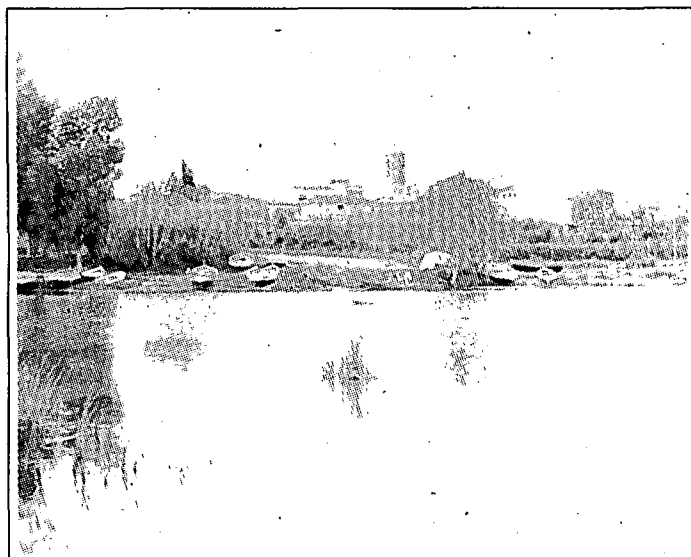
■ M. Caballé

Esmerçats 45 milions per restaurar l'església de Sant Pere Pescador

SANT PERE PESCADOR.— El bisbe de Girona, Jaume Camprodon, va presidir l'ofici solemne que es va celebrar el passat dia 20 de gener a l'església parroquial de Sant Pere Pescador amb motiu de la inauguració de les obres de restauració que han costat 45 milions de pessetes. Aquestes obres han consistit bàsicament a reforçar els arcs torals de la nau amb formigó, els trossos de volta entre els arcs i s'ha refet tota la coberta. A més, també s'han reforçat les cornisses trencades i els arcs que sustenten les campanes posant-hi uns cercols de formigó armat. Per últim, s'han substituït els carreus més degradats del campanar i de la façana i s'ha obert un nou accés al cim del cloquer.

El pressupost ha estat sufragat pel bisbat de Girona, la Diputació, la Generalitat, l'Ajuntament de la parròquia de Sant Pere Pescador. Després de la missa hi hagué una audició de sardanes a la plaça de la mateixa església i es va servir un aperitiu popular. L'església de Sant Pere Pescador és un edifici construït íntegrament al segle XVIII tot d'una sola planta amb capelles laterals i una capçalera poligonal. El campanar té una planta quadrada i un cos superior octogonal. La portalada d'accés està decorada amb columnes i capitells corintis i té una llinda amb cornisses i un frontó que emmarca una petita fornícula. L'accés al temple es fa per la cara oest i el campanar pel cantó sud-oest.

■ M. C.

Atorga el títol per impartir classes de religió

Començaren les classes a l'Escola de Formació Cristiana de Manlleu

MANLLEU.— Ha començat a funcionar a Manlleu, la primera escola de Formació Cristiana que s'organitza al bisbat, per a les parròquies de l'arxiprestat Ter-Collasacabra. Una cinquantena de persones procedents de diversos pobles de la zona formen el primer grup d'alumnat d'aquest curs.

El primer acte va ser de presentació dels cursos, la introducció dels quals, la va fer el director de l'escola, el santquirzenc Josep Castañé.

Les classes d'aquesta escola tenen el reconeixement de la Delegació d'Ensenyament del Bisbat, que permet l'obtenció del títol eclesial d'Idoneïtat per a l'exercici de la docència en aquesta matèria religiosa.

El curs serà de 120 hores totals, distribuïdes en sessions de 45

minuts, dues per dia, el dimarts de cada setmana.

Les grans temàtiques d'aquest curs, tractaran *L'home com a organitzador de la seva vida*, com a ésser individual, social, històric i ètic i *L'home religiós*.

Aquesta escola complementa els 25 anys que complirà aviat l'Escola de Teologia de Vic i la de Manresa, dins del bisbat vigatà.

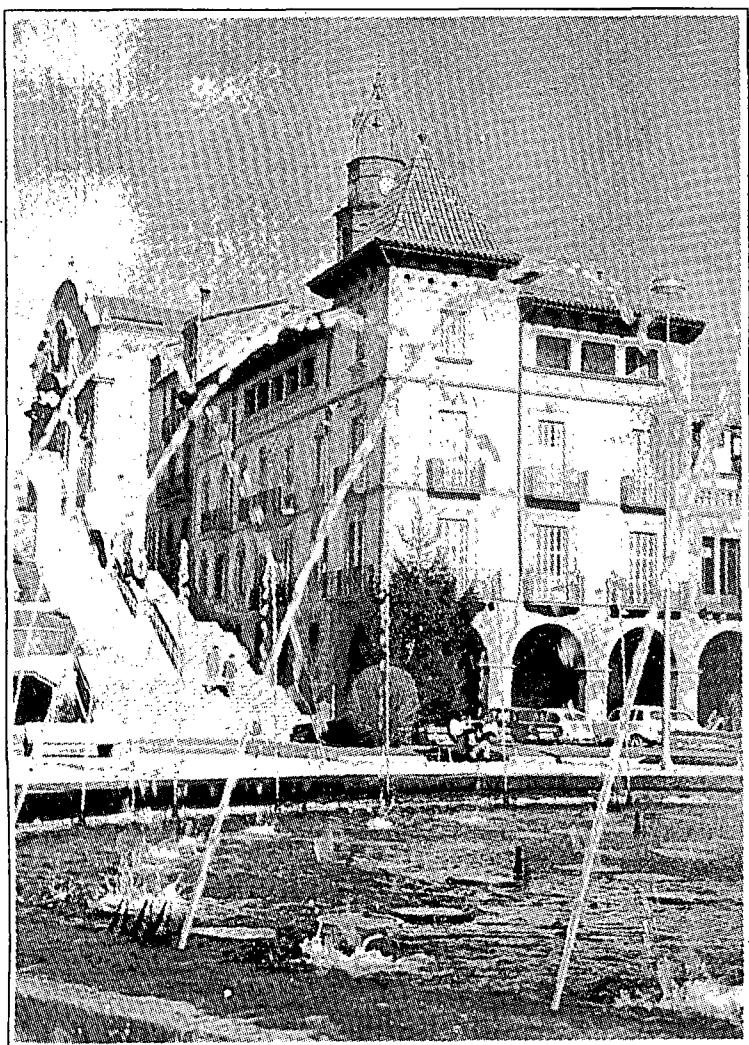
La seu d'aquesta primera escola és a la parròquia de Santa Maria de Manlleu, per la seva situació estratègica en l'arxiprestat i les condicions dels seus locals, no fa pas gaire temps arranjats.

Els organitzadors i les responsables d'aquesta escola, Montserrat i Dolors Terradellas, consideraven que la resposta ha estat interessant, ja que és una

xifra molt funcional. La intenció és que l'escola actuï en altres centres del bisbat, una vegada es vagi implantant i consolidant.

El bisbe de Vic, Josep Maria Guix, inaugurarà de forma oficial l'Escola el proper dia 26 de gener.

■ M. C.

SELECTION

Li ofereix el seu servei de selecció de personal, interines, fixes, assistents, matrimonis 3ª edat, cangurs, etc. Màxima rapidesa, seriositat i econòmic. Dirigit per psicòloga col·legiada.

Tel. 487 71 18 C/ Aragó 236, 3^a. 3^a 08007 Barcelona

El bisbe Lluís, en l'acte de presentació d'un llibre auspiciat per la Fundació Manyà

"La relació del tu a tu, un treball diari imprescindible amb els joves"

TORTOSA

El 18 de gener, la Fundació Manyà va commemorar acadèmicament el 16è aniversari de la mort del seu mestre. Aquest any l'acte cultural s'ha concentrat en la presentació del llibre "Valors humans i religiosos a l'ensenyament" que la Fundació ha patrocinat. És obra —com es deia fa poques setmanes— d'un equip del Moviment de Professors cristians guiats pel doctor en pedagogia Frederic Diego i Espuny.

La presentació consistí a comentar els ITEMS-RESPOSTA als tres-cents participants en la conferència que la seguien llibre en mà.

Monsenyor Lluís Martínez i Sistach presidi l'acte i en féu la cloenda. Pronuncià paraules d'encoratjament per tal que altres organismes diocesans, relacionats amb aquestes dades sociològiques sobre els adolescents de 14 a 18 anys a l'ensenyament en

els dotze arxiprestats, coordinin el seu treball. En el fons es tracta de presentar línies d'actuació, confeccionar materials d'educació en valors i posar-los a disposició dels educadors. A la fi, però, el bisbe Lluís posà l'èmfasi en el tracte personal de tu a tu per part d'aquells que envolten els joves.

Paraules del bisbe Lluís

Pensem que el millor serà oferir al lector interessat un manoll de paràgrafs que seleccionarem tot seguit:

"El treball ens ofereix, com ja s'ha exposat, el VEURE... Ara, cal elaborar amb més amplitud i especificitat el jutjar i l'actuar. L'estudi, ...s'ha fet per construir, educar, ajudar, en una paraula, estimar amb obres els nostres adolescents".

"Animo a tots els estaments i grups interessats en l'educació, l'ensenyament, la pastoral, etc. a col·laborar en aquest treball del

jutjar i actuar. I no es pot deixar passar gaire temps, perquè són dades d'adolescents de 1992. No fos que si ens retardéssim massa, construïssim unes actuacions pensant en uns adolescents que ja no existeixen com a tals, o en una adolescència que ja no és."

"Considero que aquest llibre, el seu contingut, és per a tots nosaltres una interpel·lació i un repte. ¿Com eduquem, formem, evangelitzem, catequitzem als

adolescents? ¿Com incideix el nostre missatge, el nostre acompanyament en la seva vida i en la formació dels seus valors autèntics? ¿Què hem de fer per tal d'ajudar perquè els adolescents valorin els valors?"

"Aquesta tasca ens correspon a tots. A l'escola, puix tota escola té un ideari, ja que una escola completament neutra quant a valors és una entelèquia. A la comunitat cristiana i al Moviment

de Professors cristians, que ofereix l'ideari de l'Evangeli com a Bona Nova que fa viure els autèntics valors. El Moviment de Professors cristians pot coordinar aquest treball amb la participació de mestres, professors i catequistes. Hi pot ajudar molt la Delegació diocesana d'Ensenyament".

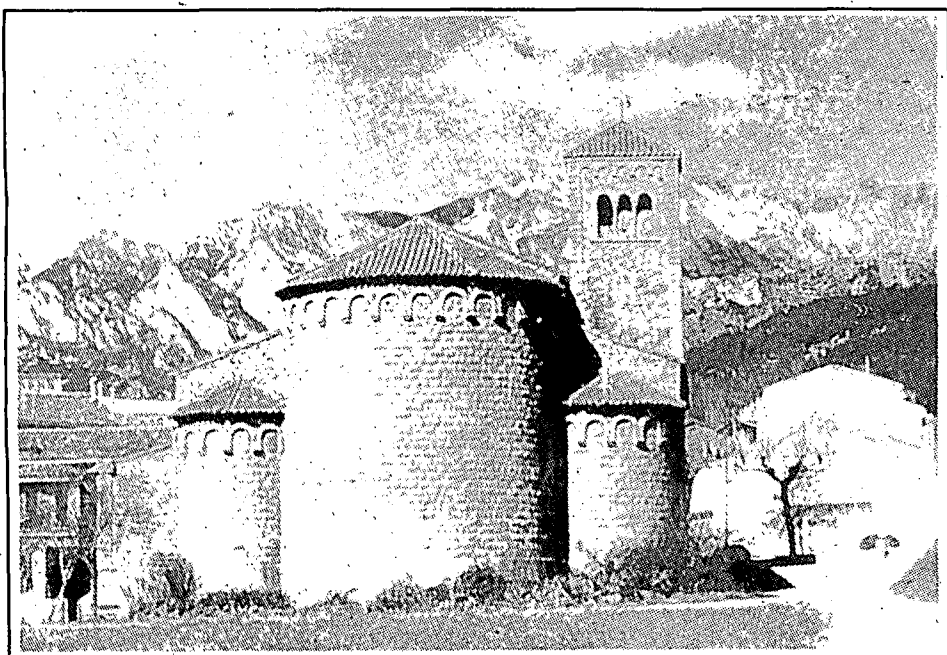
"El treball, ...és ben necessari, realitzat en grup, equip, amb subsidis i eines. Però permeteu-me que suggereixi un treball que cada dia és més necessari realitzar i resulta molt eficaç...: l'acompanyament personal, la relació del tu-a-tu."

Ens consta que en altres comarques els Consells pastorals així com alguns Consells comarcals de la zona catalana, han demanat també la presentació d'aquest llibre. Les convocatòries a l'acte es cursen als col·lectius de professors, catequistes, membres de A.P.A., pares que volen conèixer les actituds-valors de llurs fills.

■ J. Blanc i Bahima

LXXXV Viatge Cultural

21 de febrer de 1993

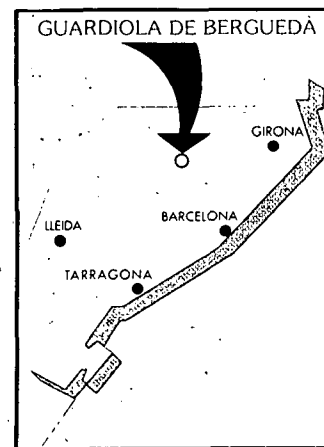
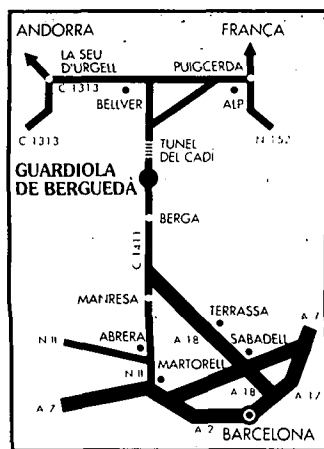

Església de Sant Llorenç de prop Bagà

BAGÀ

GUARDIOLA DE BERGUEDA

SANT JULIÀ DE CERDANYOLA

Preu: 3.500 ptes., comprenent viatges, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truqueu al tel.: 215 27 84 Sra. Roser. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

DINAREM
FONDA
Arderiu
Sant Julià de Cerdanyola
Tel. 822 74 87

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte, en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada, en hora hàbil per complir el precepte dominical

AVÍS La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

Els propers dies 13 i 14 se celebra la "XXXIV Campanya contra la fam"

Catalunya finança més de 100 projectes al Tercer Món

L'any passat Mans Unides va recaptar 372.581.308 pessetes, de les quals 307.055.098 pessetes van ser destinades als projectes i la resta per donar suport a altres feines en el Tercer Món. Alguns dels projectes potenciatos eren la continuació de projectes anteriors.

Com que el lema de l'actual campanya és "Un món injust et desafia" volem presentar tres projectes, un d'Àsia, un altre d'Amèrica i un últim d'Àfrica que ens mostren les respostes que s'estan donant per pal·liar una situació injusta. Són respostes senzilles, però que ajuden a avançar perquè el veritable progrés arriba quan l'home té la

consciència de progrés.

Dakor: promocionar la dona per construir una Índia diferent

Gujarat és el segon Estat més pobre de l'Índia, amb una superfície de 196.024 km² i una població similar a la de l'Estat Espanyol.

Les tres quartes parts dels seus habitants resideixen a les zones rurals. Més de 1.600 km de costes, amb 40 ports, obren la porta al comerç. Els conreus més importants són els de cotó, blat, arròs, cacauet i tabac. La seva capital és Gandhinagar i la llen-

gua més parlada és la pròpia: el gujarati.

En aquest territori indi l'esperança de vida és de 40 anys, a més, un 75% de la població adulta és analfabeta. Respecte als infants, cal assenyalar que el 80% treballen com a obrers abans dels 14 anys d'edat i la taxa d'escolarització és molt baixa.

Dins aquest estat trobem la ciutat de Dakor, de 200.000 habitants, molt coneguda pels nombrosos temples hindús que la guarneixen i és considerada un centre de pelegrinatge. Aquí, el sistema de castes encara està molt arrelat i els casaments es duen a terme segons les tradicions més ortodoxes: la família de la dona

ha d'aportar un dot exagèrat. La dona, en especial als pobles de l'interior, és considerada molt inferior. Els pares no consideren que sigui necessària la seva educació i, per tant, té cura de la casa, els ramats, recull els arbusts secs i la llenya i també l'aigua dels pous (que disten alguns quilòmetres de les seves cases) en grans cànctirs d'aigua.

Davant aquesta realitat s'ha projectat de construir un allotjament per a cent nenes, a les quals es facilitarà educació i formació. Aquestes seran escollides entre les de pitjor situació econòmica o aquelles que, a causa de la distància en què viuen i sense la facilitat del transport, es queden a les seves cases sense rebre cap tipus d'educació. El cost previst és de 3.619.960 pessetes.

Amèrica Llatina: la conquesta de l'educació

Un informe recent de les Nacions Unides indica que, en el decurs dels anys 80, la pobresa va augmentar de manera tan significativa en aquesta zona (el deute sumat d'Amèrica del Sud i Central és de quaranta-set bilions de pessetes) que afecta greument 4 de cada 10 llatinoamericans. Aquest continent, de 21 milions de quilòmetres quadrats i 437 milions d'habitants, continua debatent-se entre un passat colonitzador, que anorreava les cultures autòctones i un present inestable a causa dels grans problemes endèmics que continuen sense resoldre's: la distribució desigual de la terra, la major part de la qual està concentrada en poques mans; la injustícia social, els règims de terror, el deute i l'enorme de-

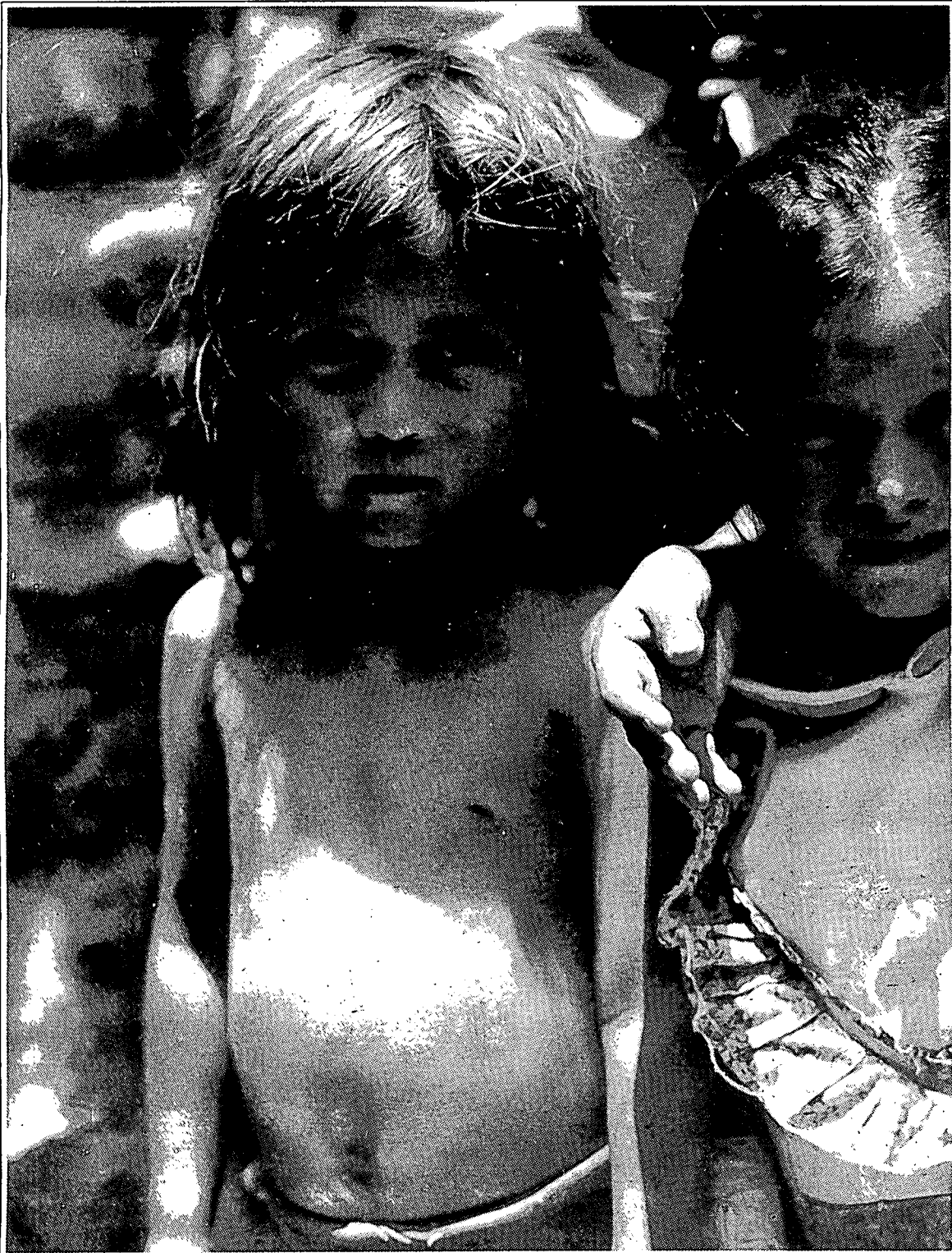
pendència econòmica exterior. La manca de llibertat i la violència fan molt més difícil la vida dels pobres i dels indígenes, aquests últims veritables marginats de la política.

En aquest continent, a la costa oest, emergeix el Perú, gran com dues vegades i mitja l'Estat Espanyol i amb 21 milions d'habitants. Els indígenes, la major part quítxues, són gairebé la meitat de la població i els idiomes oficials són el quítxua, l'aymara i el castellà. Després d'un període de govern militar, durant la dècada dels anys 70, el país intenta un camí democràtic, malgrat els atemptats de la guerrilla maoista "Sendero Luminoso", que controla certes zones rurals, sobretot a la regió d'Ayacucho. Perú exporta els seus productes agrícoles: la canya de sucre, el cotó, el cafè, la patata i diversos cereals i fruites. La pesca també constitueix una font de riquesa, però els preus d'aquests productes han caigut en picat i la situació econòmica és molt greu, amb una inflació meteòrica. La producció minera i petrolífera també s'ha deteriorat molt.

La situació sanitària és molt deficient —i està molt agreujada per l'epidèmia del còlera—. Una altra problemàtica són els nens abandonats i l'analfabetisme dels adults.

Una iniciativa amb una llarga tradició a Lima, és el col·legi nº 10 de Fe i Alegria, en un dels assentaments més deprimits de la capital, format per milers de persones que fugien de la misèria del camp. El seu lema: "nosaltres ho passarem malament, però els nostres fills podran anar a la Universitat"... Tanmateix només aconseguixen aquesta aspiració algunes persones.

Tenint en compte les escasses

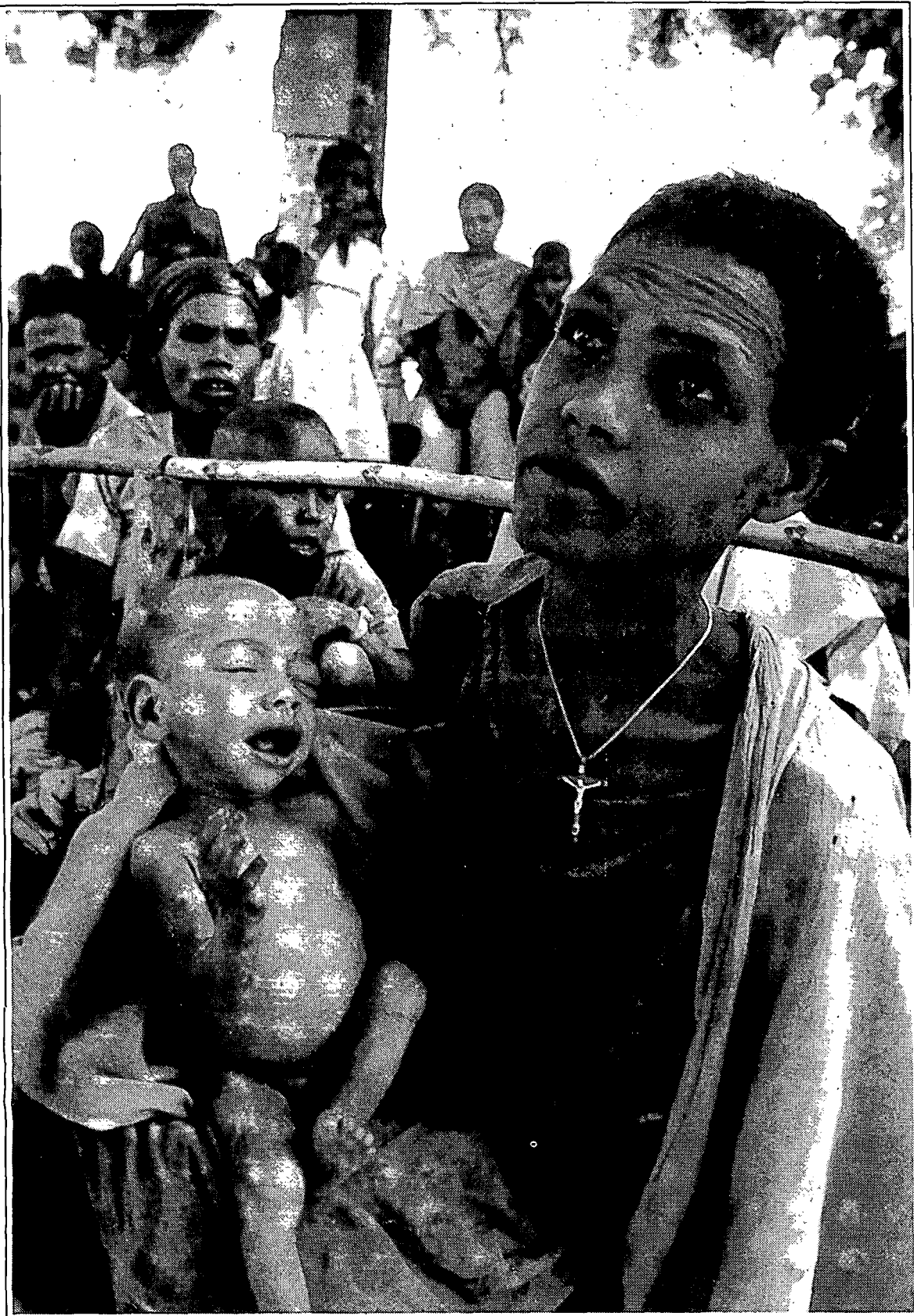

Un informe recent de les Nacions Unides indica que, en el decurs dels anys 80, la pobresa va augmentar de manera significativa

45 milions d'ajut a Somàlia

Fins al moment, Mans Unides ha recaptat a Catalunya un total de 45 milions de pessetes. La major part d'aquests diners s'han enviat a Mogadiscio i a les regions de Baidoa i Gedo. Una altra part del fons s'ha fet servir per assegurar els serveis d'atenció bàsica als campaments de refugiats somalis a Kenya i Etiòpia.

El compte d'ajut específic a Somàlia és a "la Caixa", oficina 3291, compte nº 2200109437.

Somàlia i Bòsnia, per exemple, no ens poden fer oblidar les realitats de dolor més permanents

possibilitats dels pobladors dels barris marginals per accedir a estudis superiors, es proposa l'ampliació del col·legi "Fe i Alegria" per crear un taller de sabateria i un laboratori. A partir d'aquests ensenyaments s'aniran creant al barri petites indústries familiars que permetin que aquestes persones siguin artífexs del seu desenvolupament. La inversió prevista per al projecte és de 3.402.000 pessetes.

Ciriri: impulsar la sanitat al continent negre

Des de fa anys, Àfrica es debat entre una sèrie de mals que ja semblen endèmics: fam, sequera, guerres civils, deute creixent, entre altres. És un continent en crisi... Sis-cents milions d'habitants poblen cinquanta-cinc països, en la majoria dels quals predominen els militants, el sistema de partit únic i els interessos de les grans potències. Aquest continent tan

ric en primeres matèries, està afeixugat per un deute extern de 15 bilions de pessetes i la major part de la seva població no té resoltes les seves necessitats vitals.

I tampoc no té resolt el contrast entre la pròpia cultura negra i les cultures importades. Els canvis se succeeixen a una velocitat vertiginosa, i molts africans que abandonen llur tradició cultural, després es troben totalment desarrelats perquè les formes importades no acaben de respondre a les seves necessitats més vitals.

En aquest context, el tercer país més gran d'Àfrica quant a superfície, Zaire, també és un dels més rics en recursos minerals i agrícoles; no obstant això, la renda per càpita és de 220 dòlars USA, i això el situa entre els països més pobres del món. L'esperança de vida és de 47 anys.

Al nord-est del país, descobrim la localitat de Ciriri, a la vora del llac Kivu. Els seus més de trenta-quatre mil habitants es dediquen a l'agricultura de subsistència, aconseguint baixos ingressos.

L'àrea de l'educació està mitjanament atesa. No passa el mateix en el camp sanitari, ja que a Bukavu hi ha un sol hospital, però no hi tenen medicines.

Una carretera, impracticable en època de pluges, uneix aquesta ciutat amb Ciriri.

Actualment, la població està en el projecte d'apropar el corrent de la central de Ruzizi per il·luminar les sales d'estudi i d'alfabetització dels adults, el centre social de dones, els molins per la mandioca i el blat, el dispensari i la fusteria per a joves. El cost calculat és de cinc milions de pessetes.

MansUnides va constatant, any rera any, que els pobles, amb un impuls en un moment oportú, desperten i descobreixen que són creatius, que poden ser subjectes principals del seu desenvolupament i construir el seu present, conscients que sols en l'ara té sentit la transformació.

Un món injust et desafia

Els dies 13 i 14 de febrer es realitza la recaptació de la "XXXIV Campanya Contra la Fam", que impulsa l'organització no governamental "Mans Unides" amb el lema "Un món injust et desafia". La seva finalitat és contribuir a la transformació de les estructures que perpetuen la desigualtat i la misèria entre els països, i donar suport a aquelles iniciatives populars que comporten un benefici i un desenvolupament de les comunitats del Tercer Món.

Agustí Vinyamata, responsable dels mitjans de comunicació de la delegació de Mans Unides per Barcelona, confessa que manté l'esperança "que les contribucions per la campanya continuïn creixent en la línia ascendent dels altres anys, ja que és molt important ajudar a canviar les situacions més permanents de misèria, aquelles que requereixen el suport constant i que aporten creixements petits, sòlids i silenciosos". Afegeix amb un to amoinat: "Enguany s'han donat molts casos puntuals de patiment extrem, Somàlia i Bòsnia són els exemples més clars, nosaltres des del passat mes d'agost participem en la campanya internacional d'ajuda a Somàlia, tanmateix aquests problemes no haurien de fer-nos oblidar les necessitats menys vistoses i tan concretes de la majoria dels països subdesenvolupats. Ens preocupem pel fet que les accions més urgents —tractades moltes vegades pels Mitjans de Comunicació en forma d'espectacles— facin caure en l'oblit les accions més permanents".

"Mans Unides" —explica Agustí Vinyamata—, juntament amb les altres organitzacions no governamentals, creiem que la sensibilització de la societat envers el drama del Tercer Món, ha de passar per mobilitzar els governs perquè donin el 0'7% del Producte Interior Brut per al desenvolupament dels països menys afavorits, i que les persones vulguin comprometre's en un voluntariat actiu a favor d'aquests països durant tot l'any. No és fàcil —admet— aconseguir aquest impacte social, ja que constatem una insensibilització general envers els reportatges que analitzen seriosament el Tercer Món i una inclinació a preferir els espectacles puntuals sobre un tema en concret. Però nosaltres tenim fe en el valor, a curt i llarg termini, per consolidar canvis estructurals a nivell mundial.

M'agradaria dir també —apunta— que les comunitats cristianes tenen un gran paper a fer per sensibilitzar els fidels i la societat a través de la catequesi, els agermanaments amb altres pobles, la correspondència amb missioners i els col·loquis de presentació de la realitat dels països en vies de desenvolupament, i que aquesta tasca és fonamental i complementària de la realitzada per les ONGs.

Per donatius a través de Banc es pot fer al compte Mans Unides Catalunya a la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, oficina 3291, compte nº 2500049778.

■ N.O.P.

■ Núria Oriol Palarea

La capella ardent on foren dipositats els cadàvers de les tres noies assassinades a Alcàsser

Les eleccions al Perú han estat fortament vigilades per l'exèrcit, en prevenció d'atacs de "Sendero Luminoso"

Deportats fonamentalistes palestins, mostren un rètol prevenint l'existència de mines, en el camp on romanen abandonats

26, dimarts

Washington: treva entre els Estats Units i l'Iraq?

Sembla que el govern iraquí està disposat a acceptar les resolucions de l'ONU, de moment. El vice-primer ministre, Tarek Aziz, va estendre novament la mà a l'administració Clinton, però alhora va mostrar-se indignat per les manifestacions del nou cap del Pentàgon, Les Aspin, segons les quals no hi ha cap altra solució que l'eventual caiguda del poder de Saddam Hussein. Una vegada més, Tarek Aziz va afirmar que vol diàleg amb Washington i, referint-se al president Bush afirmà que aquest va imposar la seva política contra l'Iraq per "antipatia personal contra Saddam Hussein" (?). D'altra banda, Ieltsin, des de Moscou va fer una crítica dels "dictats" dels Estats Units, tot demanant que s'estableixi un diàleg polític amb l'Iraq.

Viena: l'ofensiva croata a Krajina

Les forces croates reconqueriren ahir el segon objectiu que s'havien marcat en la seva ofensiva a la regió de Krajina ocupada fins ara pels serbis: l'aeroport de Zemunic, a Zadar. El president croat Franjo Tudjman digué que amb això s'havien cobert els objectius previstos, però les seves tropes continuen avançant en direcció a Obrovac, amb petita resistència per part dels serbis. Durant aquests combats pel control de la regió han mort dos 'cascos blaus' francesos. A conseqüència d'aquesta acció croata sembla que Rússia vol demanar una reunió urgent del Consell de Seguretat de l'ONU per exigir sancions contra Croàcia.

Lisboa: la represa de la guerra civil a Angola

Les Nacions Unides intenten salvar el seu pla de pau per Angola, després dels combats provocats pel retorn a la lluita armada dels guerrillers d'UNITA. Des de l'ONU s'està intentant una cimera entre els dos bàndols que es mostren, de moment, irreconciliables.

27, dimecres

Jerusalem: l'encrespada qüestió dels deportats

El cap del govern israelià, Rabin, ha qualificat de "greu error" l'informe del secretari general de l'ONU, Butros Gali, sobre la repatriació dels palestins, reclamant que el Consell de Seguretat exigeixi d'Israel el compliment de la resolució 799. De fet l'actitud d'Israel no ha fet altra cosa que irritar els àrabs, els quals, des de l'Iran no s'amaguen de dir que senzillament aspiren a la desaparició de l'Estat jueu i a la instauració, en el seu lloc, d'un Estat palestí.

París: vaixells francesos a l'Adriàtic per protegir els "cascos blaus"

Dintre de pocs dies França haurà desplaçat a l'Adriàtic una esquadra de vuit vaixells, entre ells el portaavions Clemenceau per intervenir a l'antiga Iugoslàvia per protegir els cascots blaus. D'altra banda, el president croat, Tudjman, ha manifestat que no té cap interès a tornar el control de Krajina als cascots blaus i exigeix, a més, que siguin desarmats els serbis de la regió...

Moscou: la ratificació del tractat START 2

La pressió nacionalista, a més de la dels conservadors, és la clau del gir que s'observa en la política exterior del Kremlin. Ahir el ministre d'Afers Estrangers, Andrei Kozirev, va demanar al Parlament que ratifiqui ràpidament el tractat START 2, el qual marca el "límit possible" en desarmament. En la mateixa reunió del Parlament, el ministre va atacar durament l'actitud dels croats i els musulmans a l'ex-Iugoslàvia. Cal pensar, però, que tot respon a l'actitud dels nostàlgics del comunisme, els quals carreguen sobre Ieltsin la responsabilitat de la desmembració de l'antiga URSS.

28, dijous

Ginebra: la crisi dels Balcans

La crisi dels Balcans sembla que vulgui entrar en un nou capítol. Musulmans i croats han firmat la pau a Bòsnia i han posat les seves forces sota una direcció conjunta. El president Alija Izetbegovic i el líder dels croats van firmar un comunicat en el qual demanen a musulmans i croats que la respectin, "perquè els conflictes només beneficien els agressors". Des d'ara les forces musulmanes i les del Consell de Defensa Croat se sotmetran a un comandament conjunt. El president bosnià va amenaçar amb abandonar les negociacions de Ginebra si els serbis continuen bombardejant Sarajevo.

D'altra part, els aliats intensifiquen els preparatius per a una intervenció militar. La flota francesa salparà avui de Toló i els anglesos ja han situat la seva flota a l'Adriàtic comanada des del portaavions Ark Royal. ¿Començaran a canviar les coses als Balcans?

Washington: el nou president ensopega...

El president Bill Clinton ha hagut d'ajornar, teòricament fins avui, la decisió sobre l'aixecament de la prohibició als homosexuals de formar part de les forces armades... Segons el cap de premsa del president, Myers, "No és que hagi canviat la posició del president, només que vol un dia més per continuar les consultes"... Aquest és un de tants problemes derivats de les promeses electorals de Clinton que, com sempre, són fàcils de fer des de la pretensió de poder, però que resulten difícils quan es té el poder a les mans...

29, divendres

Jerusalem: el veredict del Tribunal Suprem israelià

El Tribunal Suprem d'Israel, la més alta instància judicial del país, va ratificar ahir les ordres de deportació de gairebé 400 palestins dictades pel govern israelià el 17 de desembre, proppassat. La reacció del primer ministre Rabin en conèixer el veredict va ser de gran satisfacció, per més que immediatament hagi hagut de pensar com enfrontar-se amb les reaccions internacionals sobre aquest afer. El veredict del Tribunal Suprem no deixa de ser un enrevesament ja que si bé anul·la l'ordre d'expulsió col·lectiva, remarca la validesa de les ordres d'expulsió individuals i, aleshores, ratifica l'actuació del govern. Per la seva part, Washington intenta trobar una solució al marge del Consell de Seguretat, que naturalment manté les disposicions sobre el cas especialment la n° 799. També les converses de pau són afectades per tot aquest afer i es tem que es trenquin definitivament.

Zagreb: el guirigall balcànic

Malgrat les advertències de la comunitat internacional continuen les hostilitats a Croàcia entre les forces irregulars sèrbies i els efectius del govern croat a Krajina, zona protegida per l'ONU. Ahir foren evacuats els vuit cascots blaus que estaven bloquejats a la localitat de Goles, enmig del foc creuat dels dos contendents. França i Rússia reclamen a l'ONU que aprovi sancions contra els croats, i Bulgària i Romania anuncien a Belgrad que no deixaran passar pel Danubi cap més vaixell cap a Sèrbia...

BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA

> Avui els Parlaments de les repúbliques txeca i eslovaca elegiran els seus respectius primers presidents. Una mostra de com pacíficament poden resoldre's les diferències entre dues ètnies.

> Comuniquen de Lubango (Angola) que els rebels de l'oposició guerrillera UNITA i representants del govern han acordat emprendre negociacions per aconseguir la pau al país.

> El nou cap d'Estat txec, en unes manifestacions ha dit textualment referint-se a la situació a Europa i especialment als Balcans: "Podrem fer més per nosaltres mateixos si deixem clar que no som indiferents davant el que passa al nostre entorn".

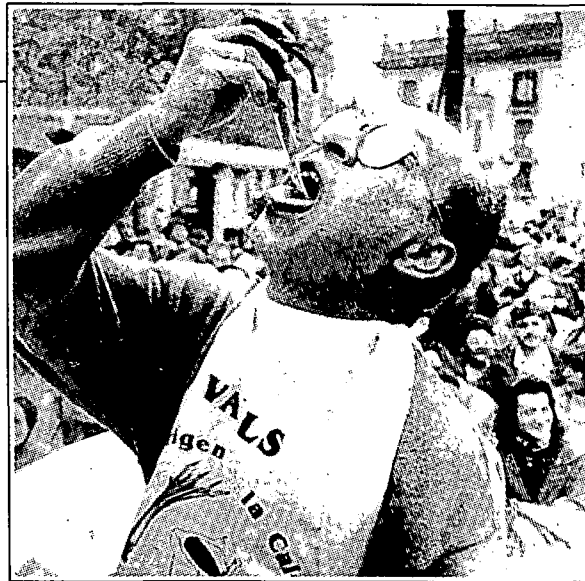
> Finalment Grècia ha acceptat provisionalment que "l'Antiga República Iugoslava de Macedònia" mantingui el seu nom per ingressar a l'ONU. Així ha acabat el vet que els grecs mantenien en contra del reconeixement de Macedònia.

Una mostra del vandalisme produït a Kinshasa (el Zaire) en protesta contra el dictador Mobutu

Les dues monges segrestades pels musulmans filipins, fotografiades amb un dels seus segrestadors. Cal que preguem pel seu alliberament

A Valls ha començat la temporada "calçotera". Un devot d'aquesta menja engolint-la ritualment

30, dissabte

Ginebra: un altre ultimàtum als bel·ligerants de Bòsnia

Vance i Owen, copresidents de la Conferència Internacional sobre l'antiga Iugoslàvia, van anunciar un altre ultimàtum a les tres parts en litigi a Bòsnia i Hercegovina perquè acceptin la totalitat del pla de pau que han elaborat. Si no s'accepta aquest pla els mediadors estan disposats a recórrer immediatament al Consell de Seguretat, perquè aquest decideixi si es procedeix o no a la intervenció militar internacional per posar fi al conflicte. Però, encara que els serbis hagin donat la seva conformitat amb reticències i reserves, ara són els musulmans els qui es mostren disconformes amb les demarcacions provincials que s'assenyalen en el pla... Quan no és l'un, és l'altre, i la paciència dels mediadors també es pot acabar.

Bogotà: les eleccions municipals al Perú

Amb una relativa tranquil·litat ahir es varen dur a terme les eleccions municipals al Perú, que sembla que han pres un caràcter de plebiscit sobre el president Fujimori. L'interès sobre el resultat electoral se centra, sobretot en la capital i en les altres grans ciutats peruanes allà on és més qüestionada la gestió del president-dictador.

Brussel·les: revolta i violència al Zaire

La situació d'agitació i violència que es viu des de dimecres propassat a l'antiga colònia belga del Zaire va agreujar-se ahir amb la revolta dels militars descontents pels seus sous i que es llançaren al carrer fent que en poques hores Kinshasa, la capital, fos escenari de saquejos, vandalismes i assassinats, entre ells el de l'ambaixador francès. Els governs de França, Bèlgica i Portugal s'han mobilitzat per una eventual evacuació dels seus súbdits residents al Zaire. El balanç de víctimes és de 45 morts i un nombre imprecís de ferits.

31, diumenge

Lima: les eleccions municipals, resultats contraris a Fujimori

Les eleccions municipals celebrades al Perú han demostrat la disconformitat del poble peruà amb el seu actual president Fujimori. Els resultats han donat el triomf als candidats independents a quinze de les vint-i-cinc ciutats més importants del país. A la capital, Lima, ha guanyat els comitès l'actual alcalde Belmont, que continuarà essent-ho tres anys més. Fujimori va resultar lleugerament ferit a la cara d'un cop de pedra durant la seva visita a un col·legi electoral.

Ginebra: fracàs a la Conferència de pau per als Balcans

Serbis i musulmans es negaren ahir a firmar la totalitat del pla constitucional elaborat pels copresidents de la Conferència sobre l'ex-Iugoslàvia, Vance i Owen, els quals davant les insalvables dificultats han deixat en mans del Consell de Seguretat de les Nacions Unides la "decisió final". Mentrestant, a Sarajevo es viuen hores de terror i s'intensifiquen els combats a tots els fronts de la República bòsnia. Les portes estan obertes per a una intervenció militar internacional, però tothom es mostra reticent per tant com no es previsible el resultat que podria complicar encara més la situació.

1, dilluns

Londres: la crisi dels Balcans

Lord David Owen i Cyrus Vance, copresidents de la conferència de pau de Ginebra per a l'antiga Iugoslàvia, presentaran avui al Consell de Seguretat de l'ONU el seu pla de pau a Bòsnia. Els dos diplomàtics esperen de l'ONU que aprovi el seu pla i persuadeixi les parts interessades perquè l'acceptin. El president bòsnia va dir que està disposat a acceptar-lo sempre que l'ONU garanteixi el control de tot l'armament pesat serbi. Owen assegurava ahir que "estem molt a prop d'un acord global" pel conflicte, encara que a tota la República continuïn els combats... Mentrestant Manfred Womer, de l'OTAN, va afirmar que l'organització està preparada a intervenir per tal que siguin respectades les resolucions de les Nacions Unides.

Bogotà: atac terrorista del nou grup guerriller d'Escobar

Una forta explosió va sacsejar dissabte passat a la tarda la capital colombiana i va provocar la mort d'almenys vint persones, entre elles diversos infants. Les autoritats atribueixen l'acció al nou grup guerriller de Pablo Escobar. La covarda i criminal acció es va dur a terme per mitjà d'un cotxe bomba carregat amb 100 k de dinamita.

Jerusalem: els palestins rebutgen la parcial repatriació de deportats

El portaveu dels 400 palestins fonamentalistes deportats per Israel al sud del Líban, va rebutjar enèrgicament la proposta del govern israelià de repatriar un terç dels palestins abandonats en terra de ningú. Els deportats han dit: "Rebutgem aquesta proposta. El primer ministre, Yitzhak Rabin, ha d'aplicar la resolució 799 del Consell de Seguretat de l'ONU", que exigeix el retorn immediat dels deportats.

De dotze a setze

La Comunitat Europea canviarà i molt. Ja només en la nomenclatura. A partir del 95, la data probable de la seva ampliació, ja no parlarem de l'Europa dels Dotze sinó dels Setze. Aquesta setmana s'han iniciat les negociacions oficials per l'adhesió d'Àustria, Suècia i Finlàndia a la Comunitat, Noruega seguirà els mateixos passos pròximament.

L'última ampliació de la Comunitat va ser el 1986 amb l'entrada d'Espanya i Portugal, després d'un llarg procés d'adaptació. Ara es tracta de països rics de l'EFTA, que tenen bona part del seu mercat i legislació ja adequats a la Comunitat.

Això vol dir que la Comunitat del 1995, que ja serà la Unió Europea perquè el tractat de Maastricht, excepte noves sorpreses, ja s'aplicarà, serà més rica. Els països nòrdics i en general els de l'EFTA faran pujar la mitjana econòmica comunitària. Per tant, els països actualment a la cua dels Dotze, els anomenats de la cohesió, Espanya, Portugal, Grècia i Irlanda, accentuaran les seves diferències.

I aquesta nova Europa haurà de reforçar la seva cohesió econòmica i social interna. Políticament també caldrà adaptar els mecanismes de funcionament. Si a dotze les decisions ja són tan difícils de prendre, a setze l'espectre de la paràlisi es pot presentar més sovint. Està pendent, per exemple, tota la política exterior i de seguretat comuna, apuntada al tractat de Maastricht, però mancada encara, dels mecanismes que la faran operativa. També cal imaginar la complexitat administrativa: noves llengües oficials, més eurodiputats o comissaris i funcionaris europeus d'aquests països.

És per això que certs estats membres, com ara l'espanyol, eren més partidaris de la consolidació de l'actual Comunitat, abans que de la seva ampliació. Queden pendents, també, les peticions d'adhesió a la Comunitat de Malta, Xipre i Turquia. Unes sol·licituds que per raons polítiques i econòmiques continuaran al calaix uns bons anys.

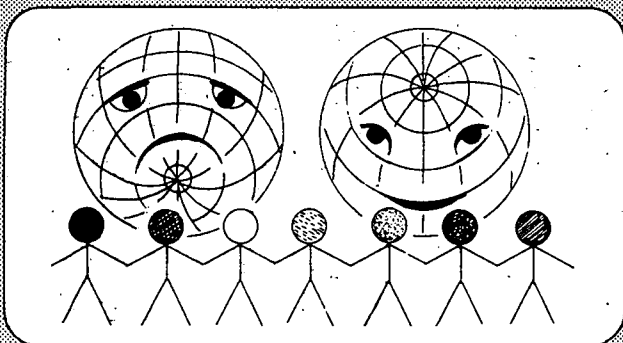
■ Jordi Roigé i Solé

NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA

➤ Els Estats Units volen treure's l'espina que els representa la deportació dels fonamentalistes palestins, abandonats a terra de ningú, i han emprès negociacions directes amb el govern d'Israel per tal de resoldre aquest afer... Els desitgem èxit.

➤ Comuniquen de Davos (Suïssa) que el ministre alemany de Defensa va donar suport ahir al president d'Ucraïna, Leonid Kravtchuk, de crear un fons econòmic internacional per impulsar el desarmament nuclear.

➤ És difícil caçar-la. Potser avui és el lliurament per part de l'Iraq d'una llista de les empreses subministradores d'armes per al seu programa nuclear. Encara que es diu que la llista no és completa, és una mostra de bona voluntat encara que sigui a contrapèl.

OBERTS AL MON

Diada d'Hispanoamèrica '93

A Amèrica Llatina tenim els catòlics a la meitat dels nostres germans en la fe. Per a nosaltres resulta un motiu especial d'alegria. Però a aquesta legítima alegria s'hi afegeixen grans motius de dolor. En anys passats es recordava en aquesta Jornada que el nombre de pobres a Iberoamèrica ha augmentat de 73 a 183 milions; el 45 per cent de la població total es troba per sota de la línia de pobresa; al Brasil hi ha 10 milions "d'infants del carrer" empesos a la delinqüència i perseguits a mort per la policia i els assassins a sou.

¿És possible encara l'esperança? Els bisbes iberoamericans ho afirmen, perquè en aquest poble "ens trobem amb les empremtes vives d'una cultura de segles, on en el seu nucli hi ha present l'Evangeli", com a fruit d'una primera evangelització des de fa 500 anys". Sobre aquesta base, que fins ara no s'ha mostrat immovible, els bisbes volen accelerar el procés de la Nova Evangelització. Inviten especialment "els laics que se senten catòlics, però no Església"; i assenyalen que "la manca de coherència entre la fe que es professa i la vida quotidiana és una de les diverses causes que generen pobresa als nostres països".

I per ser coherents en la vida social, a Santo Domingo s'ha assenyalat inequívocament el camí de la democràcia: S'han d'acabar les vel·leïtats utòpiques que tanta sang han costat al poble en les últimes dècades i tanta pobresa. L'Església no renuncia el risc que suposa impulsar i acompanyar els més pobres en la seva lluita per aconseguir el reconeixement de la seva dignitat; perquè puguin participar en una veritable societat democràtica. Els pastors saben quin és el poder dels que s'oposen i fins a quin punt estan disposats a utilitzar-lo.

LA JORNADA ENS PLANTEJA UNS REPTES IMPORTANTS:

Primer repte: necessitat de sacerdots. El creixement desmesurat de la població i d'altres circumstàncies complexes han fet que a Amèrica hi hagi pocs sacerdots, mentre es multipliquen els "pastors" de totes les sectes. L'Obra de la Cooperació Sacerdotal Hispanoamericana és el canal per oferir als sacerdots diocesans que a Espanya abunden en moltes diòcesis. No ens hem de queixar que hi ha pocs seminaristes: n'hi haurà més quan en la nostra Església es visqui la veritat que el sacerdot s'ordena no solament per al servei de la seva pròpia diòcesi, sinó per al món.

Segon repte: Interès, suport i ajuda, de les nostres parròquies i comunitats als 500 sacerdots de la OCSHA i als laics i religiosos que han estat enviats a evangelitzar en els diferents països d'Amèrica Llatina.

Tercer repte: estranya és la família espanyola que no té o ha tingut algú emigrat a Amèrica. Generalment "feren l'Amèrica", amb més o menys fortuna. Avui els fills dels que reberen amb estima els nostres emigrants, emigren a Espanya cercant el que no troben als seus països empobrits. Els hem d'obrir el cor i compartir amb ells en la mesura de les nostres possibilitats.

(Església en Marxa- febrer del 1993)

Mn. Enric Olivé, 30 anys de missioner a Calama (Xile)

El dia del DOMUND de 1963 van sortir del port de Barcelona en vaixell quatre preveres barcelonins. Destí: Antofagasta, al nord de Xile.

Els joves missioners eren: Mn. **Ernest Martínez Guarnier**, que va morir d'accident de moto al cap de pocs mesos a Antofagasta; Mn. **Joan Gras**, actual rector de la parròquia de Santa Perpètua de Mogoda; Mn. **Jordi Jorba**, delegat diocesà de Missions de Barcelona i Mn. **Enric Olivé**, que enguany celebrarà els seus 30 anys de missioner a la prelatura de Calama. Actualment és vicari de Pastoral i rector de la parròquia de Chuquicamata. Aquesta és la seva carta amb motiu del Nadal 1992:

"El Nadal ja està a prop. Amb molta alegria serveix per refer llaços d'amistat i de comunió.

La nova evangelització i la Missió General han acompanyat l'atenció i els esforços no solament de la prelatura de Calama, sinó de tot Xile. No hem fet pas tot el que volíem. Crec, però, que ha servit per crear la consciència que l'Església és missionera per naturalesa.

A nivell més local la novetat és que des del passat juliol tenim nou bisbe a Calama: Mons. Cristián Contreras. És mercedari xilè i ja coneixia Calama, ja que hi havia estat com a rector de la parròquia principal. És bastant jove i amb la voluntat que la

Mn. Enric Olivé, 30 anys de missioner al nord de Xile, amb una catequista de Calama

nostra Església tingui vitalitat i unió. Estem a l'espera dels fruits de la IV Conferència Episcopal Latinoamericana de Santo Domingo. És llàstima la tensió que s'ha creat en la preparació i realització d'aquesta conferència. Crec que l'Esperit Sant hi ha tingut molta feina. Feina perquè no resulti música discordant sinó concert harmoniós.

SANT NADAL si deixem que Jesús neixi en nosaltres i sigui proclamat per tots els pobles. Continuem íntimament units en l'oració".

Un jove religiós barceloní, missioner a l'Equador

En Francesc Fernández Atienza, nascut a Barcelona fa 24 anys, és religiós del Verb Diví, i des de primers d'octubre de 1992 treballa com a missioner a l'Equador. Aquestes són les seves primeres impressions.

"A primers d'octubre vaig arribar a Equador i després d'un temps d'espera (3 setmanes) em van enviar a la parròquia "Las Naves" que pertany a la diòcesi de Guaranda. Està situada a la costa, en una zona on la meua congregació del Verb Diví té 5 parròquies. És el sub-tròpic, per la qual cosa tenim dues estacions: la seca i la de pluges.

Aquí la gent és molt acollidora i et rep amb el braç obert. Aquí la nostra tasca consisteix a crear i donar suport a les Comunitats de Base.

També treballem en la creació d'equips de pastoral, formats per equatorians, procurant que prenguin responsabilitats en la pastoral.

En la nostra comunitat hi ha: un sacerdot polonès (Enric), dues equatorianes (Elsie i Fàtima), i jo.

Aquí el "Padrecito" és molt estimat i quan visitem els recintes no és estrany que ens hi quedem a dinar o a sopar.

En la societat equatoriana

abunda la corrupció per la qual cosa l'Església és una institució que simbolitza la justícia, i moltes vegades tenim tasques socials extra-ecclesials. Ara el govern de l'Equador vol que l'Església s'encarregui d'una xarxa de menjadors comunitaris, per donar esmorzar als infants a l'escola. Quan això ho feia l'Estat, de cada 10.000 sucres invertits, només n'arribaven als infants 2.000. Ara no sé com anirà, però de totes maneres és com una petit "parany" per a l'Església, ja que no tenim infraestructura per fer-nos càrrec d'una cosa així".

Els missioners de Vic escriuen

— "Sóc rector de "Los Toldos", 17.000 hab. i 3.000 kms². Treballem units les comunitats religioses: Monjos benedictins, i tres congregacions religioses femenines. Algunes d'elles dediquen molt de temps als més de 3.000 indis de la parròquia, que són els més pobres". Mn. J. Rossell - **Argentina**.

— Les germanes Mª Àngels Segalés i Pilar Palau, vedrunes, des de **Filipines** desitgen Bon Nadal, contentes en el seu treball enmig dels pobres i malalts.

— "Ara fem una setmana d'estudi de la Bíblia per als catequistes i responsables de comunitats de la parròquia. Com sabeu,

aquesta és gran, uns 60.000 cristians, i té 19 centres de catequesi i culte. Ara vindrà amb nosaltres un sacerdot rwandès, el P. Valens, jove; amb el P. Mile, croat i jo ja serem tres". Així amb optimisme ens parla Mn. Berenguer des de **Rwanda**.

— Mn. Viladoms, de Castellbell, Bages, va treballant a la parròquia i en la formació dels seminaristes. "Tinc cura dels seminaristes menors de dos bisbats, en total 8. De moment fan el batxillerat al col·legi de la parròquia. Déu faci que perseverin". San Cayetano. **Buenos Aires**.

— "Ací a llibreria tenim molta feina, gràcies

a Déu. Els catequistes i gent senzilla de pagès té molt d'interès a formar-se, a llegir la Bíblia, en grup o individualment. Però ens arriben uns 50.000 pastors protestants d'EE.UU. Bon Nadal". Montserrat Baulenes. **Guatemala**.

— Van sonant altres còndors, andins i tam-tams i també molts flabials de casa nostra. Mn. Roca, al **Perú**, amb empentes i treballs amb el seu seminari de Chiclayo; l'anarquisme del Zaire, la guerra de Rwanda que ha fet 350.000 desplaçats. D'aquesta ens en parla el P. Vallmajó, ben conegut a casa nostra: "Amb la Gna, Cristina, i més tard la Gna. Carne, del P. Coll, organitzem el dispensari en el camp de refugiats de Rebero. 900 malalts cada dia. El 40% dels nanos donen senyals de desnutrició... de

mica en mica organitzem la cuina per a 4.000 nens entre 1-5 anys... la feina se'n tira a sobre. Als 12 dies la Gna. Cristina dona senyals evidents d'esgotament". Ai, les guerres...

— L'aire de les altures bolivianes ens porta la veu clara del P. Bartolomé: "No pot faltar-hi el meu agraïment al Sr. Bisbe, Dr. Guix, per la seva carta de Nadal, la visita que va fer a la meua mare a Torelló i la dedicació de temps en la meua última visita al seminari. Recordo a tot el bisbat missioner". **Bolivia**.

— Els nens dels menjadors populars de Medellín, **Colòmbia**, estan molt contents "i si tenen el ventre ple, fàcilment escolten millor quan els parles de Déu". Ens ho diu la igualadina Gna. Rosa Saumell.

Enquesta sobre la predicació

■ Pere Tena

De tant en tant, algú fa una enquesta sobre la predicació dominical. Alguna vegada és una parròquia, altres una diòcesi, una revista, una comissió nacional de litúrgia... No sempre es troba una majoria de persones que estiguin satisfetes de la predicació que escolten. No em sembla massa estrany. Cadascú voldria trobar en la predicació unes particulars ressonàncies, i no tothom troba allò que voldria.

¡Qui sap què hauria passat si haguéssim estat presents a alguna homilia de sant Pau! Els Fets dels Apòstols ens expliquen un fet que es podria interpretar un xic negativament per l'Apòstol predicador per excel·lència: una vegada que la seva predicació s'allargava, un jove que l'escoltava assegut a la finestra, mort de son, s'adormí profundament, caigué daltabaix des del tercer pis i el recolliren mort. Aquesta fou, però, una ocasió per un prodigi. (Fets 20, 9-12).

I tanmateix, Pau estava ben segur que predicava allò que calia predicar: Jesucrist, i encara clavats a la creu.

A la llum de les paraules de Pau que escoltem a la segona lectura del proper diumenge, em permeto suggerir als lectors una enquesta particular.

¿Com acollim, globalment, la predicació de l'Església?

L'il·lustre escriptor cristià francès que fou François Mauriac deia, una vegada, que preferia assistir a la missa d'una església de benedictins perquè (en aquell temps) no predicaven mai.

Sense dir-ho, odient-ho, molts cristians pensen substancialment el mateix. No pas en referència a les esglésies dels benedictins, en les quals ara també es fa

l'homilia, sinó en general: ¿quants cristians preferirien que no hi hagués predicació a la missa dominical?

No entropas, era, en la responsabilitat que puguem tenir —i que hem de reconèixer amb humilitat i veritat— els que fem el servei de la predicació, sinó en l'actitud de preferir sistemàticament que no hi hagi predicació, o de fugir-ne (arribant tard, per exemple), o, en últim terme, de buscar l'església on la predicació és més breu.

¿Com es pot alimentar progressivament la fe sense ser ajudat per la paraula de la predicació? I no sols per l'homilia dominical, sinó també per tres formes de predicació, o de formació cristiana: cursos de conferències, predicació extraordinària, sessions de catequesi...

En efecte: seria un error pensar que amb l'homilia dominical es pot transmetre als cristians tot el que convé que tinguin com a criteris d'il·luminació de la pròpia consciència per a una actuació fidel a l'Evangeli; l'homilia del diumenge no pot ser una catequesi sistemàtica, i d'altra banda no pot ser tan llarga que prengui una importància excessiva en el conjunt, com si l'homilia fos realment el "plat fort" de la missa.

Cal, doncs, deixar oberta la pregunta: ¿Com acollim la predicació de l'Església, globalment? ¿Creiem que és realment important estar-hi en contacte, en les

seves diverses formes?

¿Quins continguts ens satisfan?

Diguem, d'entrada, que no necessàriament allò que ens agrada sentir és allò que ens convé sentir. Això ens passa a tots, no sols en la predicació.

Sant Pau afirmava molt clarament el contingut de la predicació cristiana. Però, veient les enquestes habituals sobre el tema, no estic gaire convençut que, en una gran part dels que responen, hi hagi plena concordància amb l'Apòstol.

Frases com aquestes: "m'agrada la predicació sobre temes d'actualitat", o: "el predicador hauria de fustigar les xacres de la nostra societat", etc., em fan pensar més amb un discurs sociopolític que amb una homilia dins l'Eucaristia. Certament: la paraula de Déu il·lumina tota l'actualitat de cada dia, i no seria fidel el predicador si fes una homilia intemporal, com tampoc no ho seria si no convidés, com Jesús manà que ho fessin els Apòstols, a la conversió dels pecats. Però sempre posant al centre la creu i la glòria del Senyor. Aquesta és la llum per a qualsevol esdeveniment, i aquesta creu és la que judica el món.

¿És tan confortable sentir que hom acusa els qui fan coses que nosaltres

mai no hem fet! Però Jesús sap què hi ha en cada home.

¿Quin lloc ocupa l'homilia en la nostra participació a la missa?

¿Qui ho diria que les lectures bíbliques són més importants que l'homilia, en la missa? I certament és així. A través de les lectures bíbliques, l'assemblea escolta el Senyor que parla al seu poble, mostrant-li el seu amor misericordiós. L'homilia és l'humil servei a aquestes lectures, per ajudar els fidels a assimilar la Paraula proclamada, per mostrar-los frater-nalment les conseqüències vitals que se'n deriven, i per conduir-los, amb una fe renovada, vers la participació de l'Eucaristia.

No podem, doncs, valorar una celebració segons que l'homilia ens hagi plagut o no; en qualsevol cas, haurem escoltat la Paraula de Déu i haurem tingut la possibilitat de participar en l'ofrena i la comunió eucarístiques. Això no és contradictori amb la primera pregunta, sinó complementari. Cal estar disposat a acollir la predicació, però la missa dominical és més que la sola predicació.

■ Pere Tena és sots-secretari de la Sagrada Congregació per al Culte Diví

Cicle litúrgic "A" — Diumenge V durant l'any

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

Is 58:7-10

Lectura del llibre d'Isaïes

Diu el Senyor: "Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, si algú no té roba, vesteix-lo; no els defugis, que són germans teus. Llavors esclatarà en la teva vida una llum com la del matí, i es tancaran a l'instant les teves ferides; tindràs per avantguarda la teva bondat, i per reraguarda, la glòria del Senyor. Quan invoquis el Senyor, ell et respondrà, quan cridis auxili, ell et dirà: "Aquí em tens". Si no intentes de fer caure els altres, ni els assenyaless amb el dit pronunciant un malefici, si dones el teu pa als qui passen gana i satisfàs la fam dels indigents, s'omplirà de llum la teva foscor, i el teu capvespre serà clar com el migdia".

Salm responsorial 111:4-5,6-7,8a i 9 (R.: 4a)

L'home just, compassiu i benigne, és llum que apunta en la fosca. Sortós l'home que presta de bon grat,

que disposa a consciència els seus afers.

R. *L'home just és llum que apunta en la fosca.*

El just no caurà mai, i deixarà un record inesborrable. Viu sense por de les males noves, se sent ferm confiant en el Senyor. R.

Té el cor incommovible, res no tem, reparteix el que té, ho dona als pobres, la seva bondat consta per sempre, pot alçar el front amb dignitat. R.

Lectura segona

1C 2:1-5

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, quan vaig venir a vosaltres, no us vaig anunciar el misteri de Déu amb el prestigi de l'eloqüència i de la saviesa. Entre vosaltres no vaig voler saber res més que Jesucrist, i encara clavats a la creu. I em vaig presentar davant vostre feble, esporuguit i tremolós. En tot allò que us deia i us predicava, no hi entraven paraules que s'imposessin

per la seva saviesa, sinó pel poder convincent de l'Esperit, perquè la vostra fe no es fonamentés en la saviesa dels homes, sinó en el poder de Déu.

Al·leluia

Jo 8:12

Jo sóc la llum del món, diu el Senyor; el qui em segueix tindrà la llum de la vida.

Evangeli

Mt 5:13-16

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: "Vosaltres sou la sal de la terra. Si la sal ha perdut el gust, ¿amb què la tornarien salada? No serà bona per a res. La llençaran al carrer i que la gent la trepitgi.

Vosaltres sou la llum del món. Un poble dalt d'una muntanya no es pot amagar. Tampoc, quan algú encén un llum, no el posa sota una mesura, sinó en un lloc alt, i fa llum a tots els qui són a casa. Igualment ha de resplendir la vostra llum davant la gent. Llavors, en veure el bé que heu obrat, glori-ficaran el vostre Pare del cel".

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: A; ferial: I)

SETMANA 5 DURANT L'ANY
(salteri: setmana 1)

FEBRER:

7. **Diumenge 5** durant l'any: *verd*. Lectures: Is 58:7-10 (Salm 111) / 1C 2:1-5 / Mt 5:13-16.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Ricard (rei d'Anglaterra); sant Teodor, màrtir; santa Juliana, viuda; santa Coleta, verge (franciscana).

8. **Dilluns**. Del dia: *verd*. Lectures: Gn 1:1-19 (Salm 103) / Mc 6:53-56.

MEMÒRIA LLIURE: Sant Jeroni Emilià, prevere (fund. dels Somascos) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Santa Elisenda, verge.

9. **Dimarts**. Del dia: *verd*. Lectures: Gn 1:20-2:4a (Salm 8) / Mc 7:1-13.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Sabí, bisbe; sant Nicèfor, màrtir; sant Miquel Febres, religiós (La Salle); santa Apol·lònia, verge i màrtir (patrona dels odontòlegs).

10. **Dimecres**. Memòria de santa Escolàstica, verge (germana de sant Benet): *blanc*. Lectures del dia: Gn 2:4b-9.15-17 (Salm 103) / Mc 7:14-23.

ALTRES CELEBRACIONS: Santa Sotera, verge i màrtir; sant Silvà, bisbe.

11. **Dijous**. Del dia: *verd*. Lectures: Gn 2:18-25 (Salm 127) / Mc 7:24-30.

MEMÒRIA LLIURE: Mare de Déu de Lourdes (*blanc*).

Data nova de la Jornada dels Malalts.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Desideri, bisbe; santa Eloïsa, verge; sant Benet d'Anià, abat (benedictí).

12. **Divendres**. Del dia: *verd*. Lectures: Gn 3:1-8 (Salm 31) / Mc 7:31-37.

Arquebisbat de Barcelona: Memòria (*ciutat*: Solemnitat) de santa Eulàlia (o Eulària), verge i màrtir (patrona de Barcelona) (*vermell*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Gaudenç o Gaudenci, bisbe; sant Damià, soldat màrtir; beat Reginald d'Orleans, prevere (dominicà); beata Humbelina, viuda.

Festes majors: Banyeres i Pallejà.

13. **Dissabte**. Del dia: *verd*. Lectures: Gn 3:9-24 (Salm 89) / Mc 8:1-10. Vespres de demà.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Benigne, prevere i màrtir; sant Gregori II, papa; santa Maura, màrtir; sant Gimer, bisbe; beat Jordà de Saxònia, prevere (dominicà); beata Cristina de Spoleto, verge (agustina).

LA BÍBLIA A L'ABAST

Un dejuni lluminós

(Is 58:7-10)

■ Josep M. Aragonès

El difícil retorn

La perícopa que avui llegim en la primera lectura és de la darrera part del llibre d'Isaïes, que algú ha anomenat el "tritoisaïes" —el tercer Isaïes (cc. 56-66). S'hi recullen un conjunt d'oracles, possiblement d'autors diversos, entorn dels temes de l'exòde i de la justícia-salvació. El retorn de l'exili no va ser una realitat fàcil. Passats els primers moments d'entusiasme, sorgeixen els problemes i els enfrontaments entre els repatriats i els qui havien romàs a Jerusalem. Mentre aquests darrers, presidits per la classe sacerdotal que controla el culte oficial, dominen la política i es mostren realistes, disposats a no perdre els seus privilegis i poder, pacten amb l'imperi persa, els altres, retornats de l'exili, es mostren un grup més democràtic, amb un sacerdoti compartit per tot el poble, oberts als estrangers però sense cap ganes de pactar amb els pagans, i que sobretot té la seva esperança en la irrupció del poder de Déu enmig del seu poble. Les tensions són intenses i cada vegada més el poble es troba més que dividit, enfrontat amb ànsies de venjança i de liquidació dels contraris. En aquest ambient la veu del profeta —o dels profetes— fa manifest amb valentia el voler de Déu que és de menar el poble a través d'un nou èxode de conversió sincera, pels camins de la justícia cap a la verdadera salvació. En realitat és un requeriment a avançar per la coherència entre el que es creu i el que es fa.

El c. 58 —d'on ha estat extreta la nostra perícopa— expressa la resposta de Déu a una requisitòria del poble: *«Per què dejunar, si no ho veieu, i mortificar-vos, si ho ignoreu?»* (v. 3a). Jahveh respon a través del profeta: *Crida ben fort, sense empatx, eleva la teva veu... denuncia al meu poble la seva infidelitat, i els seus pecats a la casa de Jacob.* (v. 1). L'oracle parla sobretot del dejuni (vv. 2-12) i al final del poema estén la seva reflexió sobre l'observança del dissabte (vv. 13-14). De fet tracta de la tensió entre la pràctica de la religió, centrada sobretot en les pràctiques culturals, i la justícia social, cercant que hi hagi una coherència existencial entre ambdues realitats. És una crítica frontal a la hipocresia de fer servir les pràctiques religioses com una tapadora del nul respecte que mereix al poble i als seus dirigents la justícia en les relacions humanes.

El vertader dejuni

El nostre text és una concreció del que és el veritable dejuni agradable a Déu: *Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, si algú no té roba, vesteix-lo; no els defugis, que són germans teus* (v. 7). Comparteix, acull, vesteix, són termes que manifesten les obres de misericòrdia que haurien de reclamar constantment la nostra atenció. El motiu és molt clar: Déu es revela en la seva providència ordinària, que actua a través dels homes, posant en joc els dons i qualitats que ell mateix hi ha sembrat. Així, pobres i rics es mostren com a membres de la mateixa família de Déu. Per això Jahveh ordena als potentats que no defugien els pobres ni els seus problemes. A partir d'aquesta

obertura eficaça als necessitats, el poble veurà les coses clares —*esclatarà en la teva vida una llum com la del matí* (v. 8)— i serà escoltat amb promptitud pel Senyor —*quan invoquis el Senyor, ell et respondrà, quan cridis auxili, ell et dirà: Aquí em tens* (v. 9a)—. Ja que el nou poble que cal restaurar ha de tenir la bondat per avantguarda i així entrar en la salvació, que és obra exclusiva de Déu, i, al mateix temps, manifestació de la seva glòria (v. 8b). Quan les pràctiques religioses —el dejuni, el culte, l'observança de les festes...— són expressions sinceres de fe autèntica, acompanyen i impulsen sempre la vida de justícia i de caritat. Llavors la vida del creient es va il·luminant —es transforma— progressivament, igual que la claror del dia que neix progressa i es fa més intensa fins a arribar al punt del migdia. El dejuni i les altres pràctiques religioses esdevenen lluminoses: testimonis clars i entenedors per a tothom de la presència salvadora de Déu enmig de la humanitat. **Aleshores trobaràs en Jahveh les teves delícies... i et deixarà gaudir de l'heretatge del teu pare Jacob** (v. 14).

Coherència

El poble s'estranya que les coses vagin malament, que els temps continuïn essent calamitosos, fins i tot després del retorn de l'exili i malgrat l'observança de les pràctiques religioses que sembla que haurien d'ablanir el cor de Jahveh. Per això li retreu la seva inoperància, o el que, segons ells, és pitjor, la seva indiferència envers el poble que diu patrocinar. Al fons de tot això hi ha un dualisme perillós. Déu i poble són vistos no sols com dues realitats distintes, sinó com si fossin dos poders totalment independents que segueixen el seu camí sense trobar-se mai. No és té present que la revelació de Déu el presenta fent camí en el poble i amb el poble, de tal manera que Déu parla i actua en el nervi més íntim de la història del poble. No és perquè sí que la punta més notable de la revelació de Déu, el que el manifesta del tot tal com és en relació a nosaltres, és la seva encarnació, o sigui la seva presència en el poble, tan forta, que el fa esdevenir un ciutadà del món que el salva des de dins. No és vàlida, doncs, la visió dualista que fa dir als antics jueus —i a moltes persones actuals—: Nosaltres complim amb els nostres deures religiosos i Déu no en fa cas. Quan l'expressió "pràctiques religioses" queda restringida a la simple pràctica ritual, com si es tractés d'una part de la nostra activitat humana, perfectament aïllable de la resta del nostre capteniment, no fem altra cosa que buidar-la de tot contingut transcendent i la reduïm a pura màgia o superstició. És llavors que el profeta rep el precepte de Déu de respondre al poble en nom d'ell: La vostra pietat —les vostres pràctiques religioses— és purament aparença; el vostre dejuni és buit, fosc; la vostra religiositat és pura farsa. No són pas dejunis com els d'avui que faran sentir a l'altura la vostra veu (4 b). El pecat dels dirigents i dels poderosos del poble està aquí: pretendre enganyar Déu amb una pràctica ritual, que per a ells adquireix el valor de moneda amb la qual es compra Déu, mentre en la vida quotidiana oprimeixen el pobre, que resulta ser el vertader protegit del Déu-que-salva.

■ Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit

NO SEPREU JESÚS DE CRIST, NI CRIST DE L'ESGLÉSIA

Així com "és contrari a la fe cristiana introduir qualsevol separació entre el Verb i Jesucrist", així tampoc "no es pot separar Jesús de Crist, ni parlar d'un Jesús de la Història que seria diferent del Crist de la fe". No hi ha cap altre Jesús que el ressuscitat o el Crucificat ja ressuscitat. Per això, "l'Església coneix i confessa Jesús com el Crist, el Fill de Déu viu (Mt 16,16). Crist no és sinó Jesús de Natzaret, i aquest és el Verb de Déu fet home per la salvació de tots... Si, doncs, és lícit i útil considerar els diversos aspectes del misteri de Crist, no ha de perdre mai de vista la seva unitat" (cf Rm 6).

La supressió d'aquesta unitat o l'alternativa Jesús de Natzaret o Crist Senyor ens du a l'abstracció sense incidència en la història i a la irrellevància del culte cristià. Aquella unitat comporta que no pot ser suprimida

sense caure irremissiblement en el mite, en la ideologia o en qualsevol forme de docetisme.¹ I, al mateix temps, que el Senyor glorificat no pot ser substituït pel Jesús prepasqual. Per això una presentació de Jesucrist ha de mostrar sempre aquella unitat del misteri de Crist que origina i fonamenta la fe cristiana.

No es pot separar Crist de l'Església

No n'hi ha prou amb afirmar sense més ni més la identitat "del Jesús" de la història i "el Crist de la fe", sinó que cal afegir, al mateix temps, que el mateix i únic Jesucrist (Cfr. jo 15,1 i s.s.; Gal 3,28; Ef 4,15-16; He 9,5) i que a la totalitat del misteri salvador de Crist pertany també a l'Església, on Ell prolonga la seva presència i la

seva obra salvadora (Cfr Col 1,24-27).

Per bé que no podem identificar l'Església amb Crist, tampoc no es pot fer una contraposició entre Crist i l'Església. L'Església és inseparable de Crist, però també Crist és inseparable de l'Església. En l'expressió de Sant Agustí, Jesucrist i l'Església constitueixen el "Crist total".

Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe.

Nota sobre algunes qüestions cristològiques i implicacions eclesiològiques nº 12-14.

(1) El docetisme és una heretgia del temps dels apòstols que afirmava que Crist no tenia un cos veritable sinó només aparent

Objectiu del Congrés Eucarístic Internacional que se celebrarà el mes de juny a Sevilla

Revisar les actituds davant el culte a l'Eucaristia

El Congrés Eucarístic Internacional que se celebrarà a Sevilla del set al tretze de juny d'enguany, s'ha marcat com un dels seus objectius **"revisar les actituds i comportaments que les nostres comunitats tenen davant del culte a l'Eucaristia, avui una mica desatès"**, segons va explicar l'arquebisbe de la capital andalusa, mons. Carlos Amigo la setmana passada a Barcelona.

L'arquebisbe sevillà va visitar Barcelona per pronunciar una lliçó sobre santa Clara a l'Institut de Teologia Espiritual, oportunitat que es va aprofitar per fer una trobada al mateix seminari diocesà de la ciutat comtal entre el prelat i la comissió diocesana de Barcelona nomenada per tal de preparar la participació dels fidels en el 45 Congrés Internacional.

Monsenyor Amigo va començar per respondre el perquè de la celebració d'un congrés Eucarístic: **"Jesús va refusar la temptació de Satanàs: 'Fes que aquestes pedres es converteixen en pa i creurem en tu'. I nosaltres que tenim el pa de vida, el pa que alimenta, deixarem que es faci pedra?"** Mons. Amigo va assegurar que contemplava els grans esdeveniments celebrats el passat 1992 **"com un gran cos on hi faltava un ànima"**, que, segons va dir, **"serà aquest Congrés Internacional"**.

Un altre motiu prou important que va empenyer el prelat a proposar a la Conferència Episcopal,

ja fa set anys, la celebració d'aquest magne esdeveniment és la necessitat de donar testimoni al món, de mostrar-li el pa de vida: **"Si la llum de Crist no l'encenem els cristians, la llum no il·lumina. L'Eucaristia és per**

Monsenyor Amigo n'informa a Barcelona

a tots, no només per a nosaltres, és per a tot el món. El que volem és posar Crist al mig del poble del món, com al llevat que el món necessita".

Avanç del programa

En el decurs de l'acte, el prelat sevillà va fer un avanç del que serà el programa de la setmana que durarà el Congrés Eucarístic. Hi destaca la ja anunciada visita papal: Joan Pau II arribarà a l'aeroport de Sevilla dissabte dotze de juny, des d'on marxarà cap a la Giralda per fer el rès de l'Àngelus. Tot seguit, el Sant Pare celebrarà a la Catedral un acte d'adoració eucarística. A la tarda hi haurà una ordenació sacerdotal a un poliesportiu sevillà i, a la nit, una vigília amb els joves a un estadi esportiu. Diumenge es farà la celebració central del Congrés, amb la missa a les nou del matí al Campo de la Feria.

Abans de la visita de Joan Pau

II, però, la setmana està sembrada de celebracions, conferències i taules rodones que apleguen personalitats eclesials rellevants. Aquest és el cas de les ponències matinals que dilluns, dimarts i dimecres —set, vuit i nou de juny respectivament— pronunciaran el cardenal arquebisbe de Colònia, Joachim Meisner, el cardenal-arquebisbe de Milà, Carlo Maria Martini, i el cardenal-arquebisbe de Manila, Jaime

L. Sin.

Cada ponent desenvoluparà un aspecte diferent del tema central del Congrés: eucaristia i evangelització, que ha donat lloc al lema de la reunió internacional: "Christum, lumen gentium" (Crist, llum dels pobles). A la tarda se celebraran taules rodones sobre diferents aspectes sacramentals, pastorals, missionals i de reflexió teològica en distintes llengües. Així mateix, durant tota la setmana s'aniran celebrant una munió d'activitats paral·leles com la commemoració del V Centenari del descobriment, actes culturals dedicats als diferents continents i actes de lloança i adoració a l'Eucaristia: Adoració permanent, vigílies d'oració, etcètera.

Dijous deu de juny és previst que se celebri la processó del Corpus Christi, mentre que divendres és un dia especialment dedicat al sagrament de la reconciliació i a la unció de malalts. Pel que fa a la processó de dijous,

L'arquebisbe de Sevilla afirma que el Congrés serà l'ànima dels grans esdeveniments del 92

monsenyor Amigo va voler destacar que **"es farà 'tal i com l'Església de Sevilla ha fet sempre la seva processó de Corpus, sense canviar res, el que tenim és el que oferim'"**. Aquesta actitud, va dir Amigo, s'ha mirat de fer present en tots els actes.

Unitat

L'arquebisbe de Sevilla va demanar que es miri el congrés com una oportunitat per a la unitat de l'Església, oblidant-nos de tantes distincions com fem **"entre conservadors, progressistes, etcètera"**. **"O acudim al Congrés amb les mans unides o no hi celebrarem la veritable Eucaristia"**, va assegurar amb energia. Monsenyor Amigo va tenir també unes paraules de record per al Congrés Eucarístic de Barcelona del 1952, del que va assegurar que havia constituït **"una fita en l'Església"**.

Fins ara s'han celebrat 44 congressos eucarístics internacionals, trenta dels quals a Europa, i dos d'aquests trenta, a Espanya: a Madrid el 1911 i el de Barcelona,

al 1952. El primer Congrés es va fer el 1881 a Lille (França), i a partir d'aleshores aquestes reunions es van anar desenvolupant amb un ritme quasi anual, i, per exemple, els últims a celebrar-se han estat el de Nairobi el 1985 i el de Seül el 1989.

Segons va informar el president de la comissió diocesana per al Congrés Eucarístic, Mn. Francesc Muñoz, ja es troben a la venda tant el text base del Congrés com el directori per a la preparació pastoral de l'encontre, tots dos editats per Edicions Paulines, que s'espera que en breu puguin estar a disposició del públic en català.

Els diferents responsables de la comissió diocesana van aprofitar l'acte, en el qual van aplegar més d'un centenar de persones, la majoria representants d'ordes religiosos, per explicar davant monsenyor Amigo i de l'auditori en quin estat es troben les iniciatives de la Comissió diocesana en els àmbits propagandístics, de pastoral juvenil, de l'organització del viatge i de temes doctrinals.

■ David Vidal i Castell

Monsenyor Carles, a l'Escola de Pregària per a Joves

"Apreneu a llegir els indicis de la fe en els no creients"

BARCELONA.— L'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, va demanar als cristians que aprenguin **"a llegir els indicis de la fe en la gent que ens envolta"**, aquells que diuen que no creuen **"però que admeten fascinació per les actituds de Jesús"**, per actuar així, de la mateixa manera que ho feia el mateix Jesús quan descobria la fe en la Samaritana, en el centurió o en el bon lladre.

Aquesta nova crida a dirigir les energies missioneres als cristians no practicants la va realitzar l'arquebisbe a l'Escola de Pregària per a Joves del passat mes de gener celebrada a la Catedral de Barcelona, on va insistir que **"cal saber veure aquestes actituds de fascinació per Jesús que molta gent sent i aprofitar-les"**.

Així mateix, mons. Carles va convidar els 150 joves assistents a aquesta Escola de Pregària, dedicada a reflexionar sobre l'actuar de Jesús, a provocar interrogants en els seus ambients amb el seu comportament, de la mateixa manera que ho feia Jesucrist. **"Ell inquietava per la seva manera d'actuar, no passava desapercebut, plantejava interrogants a**

tothom. Jo voldria que tots provoqueu aquesta mena d'interrogants als nostres companys, que es pregunten el perquè de la nostra simpatia, de la nostra entrega. I no ho hem de fer només per voler provocar aquest xoc, d'una manera epidèrmica, ni tant sols per donar exemple, sinó que ens ha de brollar tan profundament que, sense voler-ho, esdevingui exemple. Jesús no feia res que només fos per donar exemple: hauria estat teatral. Cal Evangelis i oració per tenir unes actituds que floreixin i sorprenguin".

La igualtat dels homes

L'arquebisbe va recordar que, precisament, una de les actituds que ha de defensar un cristià en la nostra societat és la igualtat de tots els homes, sobretot quan hi hem d'actuar apostòlicament, mirant de transmetre'ls l'amor de Jesús: **"Des de la fe no podem dir de cap home que no és dels nostres, perquè Crist va donar la seva sang per a ell i per a mi, i tots compartim l'amor del**

Pare i la força de l'Esperit Sant", va puntualitzar.

A l'hora de transmetre aquest amor de Déu de què parlava, monsenyor Carles va voler puntualitzar que a l'hora d'actuar **"els fills de Déu fan moltes coses, però també cal que sàpiguen deixar de fer aquelles altres que sabem que un fill de Déu no s'ha de permetre, encara que la gent ens digui que tothom les fa"**.

Aquestes actituds de testimoni i d'interrogació són importants davant dels companys, segons l'arquebisbe, perquè tot sovint **"som l'únic camí que tenen per arribar a Déu, i hi han d'arribar a través nostre"**. És per això que va demanar als joves que fossin **"transparència del Pare"** en les seves accions diàries.

En la seva homilia durant l'Escola de Pregària —una reunió mensual dels joves diocesans amb el bisbe per reflexionar sobre la pregària i les actituds de Jesús— monsenyor Ricard M. va parlar també dels esforços que Jesús proposava als seus companys i seguidors per tal que se superessin ells mateixos. **"¿T'has pre-**

guntat què et demana el Senyor en aquest moment i què és el que et fa més por que et demani?", va dir al jove que l'escoltava atentament ocupant fins l'últim racó habitable de la Cripta de Santa Eulàlia de la Catedral.

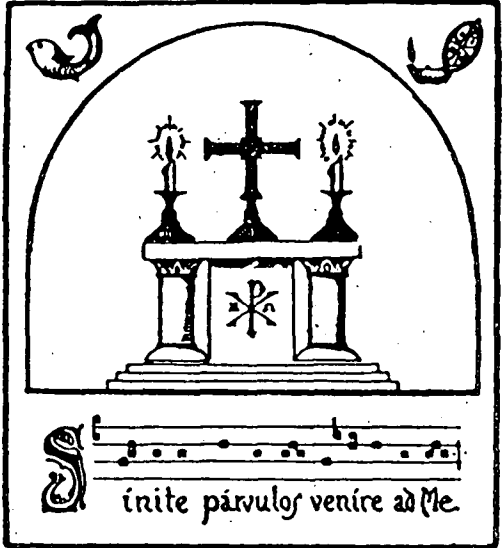
En aquesta cripta, on malgrat la densitat d'ocupació l'acte va transcórrer en un marcat clima de silenci i reflexió només esquitxat pel so pausat i melòdic de l'orgue i les guitarres, un cop acabat el parlament del bisbe van aparèixer entre els joves asseguts per tots els racons uns llargs cordills verds on cada assistent havia de lligar una pregària personal, escrita sobre un petit cartó distribuït en entrar. L'afany de participació dels assistents, d'edat molt juvenil en la seva majoria, es va palesar en el gran nombre de nois que van voler llegir la seva petició, tants que es va aturar aquest procés voluntari davant la tardança de l'hora.

La celebració es va cloure amb el cant del Parnostre i la benedicció del senyor arquebisbe.

■ D.V.

AMIGUETS DE LITÚRGIA

TERRASSA

Primer escut dels AMIGUETS DE LA LITÚRGIA, de Terrassa

S'han complert els 18 anys de la seva mort

El pare Miquel Altisent, cant i pregària

La seva presència encara és viva en alguns grups

El 31 de gener de 1975, moria al col·legi de l'Escola Pia del carrer de la Diputació, de Barcelona, el P. Miquel Altisent i Domenjó (havia nascut a Balaguer el 22 d'octubre de 1898). Han passat divuit anys i encara és viva la seva presència en alguns grups: com és ara en les periòdiques trobades dels amants del cant gregorià, especialment a l'església de Sant Felip Neri; o en els "Amiguets de la Litúrgia" de Terrassa. Altres continuen servant-ne el record en el cor per l'amistat que els uní amb l'escolapi o perquè amb ell aprengueren a pregar cantant.

El P. Joan Trenchs ens refresca la memòria i ens torna anys enrere presentant-nos la figura del P. Miquel en una biografia de més de dues-centes pàgines.

Des de jove, el P. Altisent sentí apassionament pel cant gregorià, com a lloanç a Déu. Sempre m'ha sorprès que deixés el seminari de la Seu d'Urgell;

va creure que en la vida de sacerdot de parròquia no podria dedicar-se prou a lloar Déu. La vida religiosa li estalviava moltes preocupacions immediates de la vida i li permetia, en canvi, lliurar-se a la seva predilecció (s'inclinava per Maria, s'apartava de Marta): pregar cantant. Tota la seva vida va ser cantar, fer cantar, pregar, ensenyar que la litúrgia és una lloança alegre i festiva a Déu.

Formació permanent

La formació musical del P. Miquel va ser una autèntica formació permanent; mai no deixà d'estudiar; des dels primers passos a Balaguer, al costat de l'organista del Sant Crist, el Sr. Tribó, de Mn. Nadal Puig i Mn. Francesc Vilajoliu, continuant pels escolapis PP. Gonzalo Etayo i Albert Galiano, o del benedictí P. Gregori M. Suñol ("en fer-me escolapi, vaig començar a estudiar —autodi-

dacte— en el mètode del P. Suñol, que em va portar la meua mare", escriví ell mateix), fins a estudiar i compenetrar-se amb dom Eugène Cardine, amb qui mantingué amistat i correspondència. Va conèixer i tractar mestres com el nostre Joan Lloqueras o Manuel Borguñó o Justina Ward i altres; l'interessava la música, el cant, però també el mètode.

Va amarar-se del cant gregorià a Besalú (on hi havia un petit monestir de monjos francescos que cantaven prou bé), a Solesmes i, sobretot, a Montserrat.

Es definia ell mateix com a autodidacta, però això no vol pas dir que la seva formació fos lleugera o superficial; tot al contrari, els seus coneixements del cant gregorià feren que el cardenal Schuster el cridés a Milà, primer al costat i com ajudant del P. Suñol i després com a substitut.

A més de viure amb molta intensitat la litúrgia, va dedicar-se plenament a fer-la viure; era

vital i comunicatiu per naturalesa; engrescava, traspuava la vida que portava a dintre. Era un autèntic pedagog, és a dir, sabia guiar els deixebles cap a l'objectiu que pretenia; dirigí algunes *scholae cantorum*; però, sobretot, és recordat per aquelles actuacions espectaculars que el feren sortir a les primeres pàgines de la premsa, com per exemple dirigint la missa de cloenda del I Congrés Catequístic Diocesà de Barcelona el 1946, o en l'entronització de la Mare de Déu de Montserrat el 1947, o en els diversos actes amb motiu del III Centinari de la mort de sant Josep de Calassanç i la vinguda de les seves relíquies a Catalunya, o en la cloenda —a la Diagonal— del Congrés Eucarístic Internacional el 1952. Un any després, el 22 de novembre de 1953, pronuncia una conferència a Lleida per a celebrar el 50è. aniversari del *Motu Proprio* de Pius X sobre la litúrgia, amb l'actuació de l'Orfeó Lleidatà; una de les seves últimes actua-

cions multitudinàries va ser la celebració, a Castellfollit de la Roca (Garrotxa), en recordança dels setanta-un escolapis assassinats durant la guerra civil espanyola. Perquè tothom pogués veure'l i seguir el ritme, tenia a la mà dreta un paper, un cartró o un llibre blanc; quan la guàrdia urbana de Barcelona va començar a utilitzar unes mànegues fluorescents, el P. Miquel se'n procurà una; així era més vist, cridava més l'atenció i se'l seguia més bé.

Durant més de vint anys, ensenya el cant gregorià en el Seminari de Barcelona i en el Conservatori Municipal.

La seva dèria: el cant gregorià i la litúrgia

Com a escolapi, dedica bona part de l'activitat a l'ensenyament: en l'escola primària, els primers anys, i en el batxillerat després; no oblida mai la seva dèria: el cant gregorià i la litúrgia; n'anava tan ple, que no se'n podia desprendre. Ensenya als col·legis escolapis de les poblacions d'Olot, Terrassa,

Presentació del llibre del pare Trenchs

BARCELONA.— Amb un cant organitzat a la vegada per l'Escola Pia de Catalunya i l'Arquebisbat de Barcelona, i en l'escaiença del 18è. aniversari del traspàs de l'insigne gregorianista, P. Miquel Altisent, al Saló d'actes del seminari de Barcelona, tingué lloc el dia 29 de gener la presentació del llibre *Les pedres vives canten. El Pare Altisent les fa cantar*, escrit pel terrassenc P. Joan Trenchs, en reconeixement a la gran tasca renovadora de l'esperit litúrgic entre els nois i al seu mestratge gregorià als seminaristes de Barcelona i tot el poble fidel, en el marc del moviment litúrgic de casa nostra. En aquest acte, el P. Adalbert Franquesa, monjo de Montserrat, parlà de la primavera per a l'Església que representà la renovació litúrgica, i el mestre Joan Aragonès, amb l'escola de cant gregorià, Oratòrium, feu cantar als assistents els cants que el P. Altisent tant havia estimat.

Així mateix, el diumenge següent, dia 31 de gener, i a l'església de Sant Felip Neri, de Barcelona, se celebrà l'eucaristia dominical en cant gregorià, coincidint amb la data aniversària del seu traspàs.

■ Genís Samper

Amic de tothom, però amb algunes amistats fondes i fidels fins al final

Trilogia de biografies d'escolapis

Amb el llibre sobre el P. Miquel Altisent, acaba una trilogia de biografies d'escolapis: començava el 1990 amb *El Pare Magi Valls, un mestre de soca-rel*, continua l'any següent amb *Apa, somriu, que Déu t'estima: un missatge del Cisco Barrachina*, i ara (1993) amb la del P. Miquel. Totes tres tenen un estil comú: anàlisi dels trets característics de la persona més que la línia biogràfica cronològica. El P. Trenchs és amè i es fa llegir.

El P. Joan neix a Terrassa, inicia els estudis als escolapis de la ciutat i té la sort de formar part dels "Amiguets de la Litúrgia"; en aquest ambient de pietat comença a madurar la seva vocació a l'Escola Pia.

Ha estat destinat a diversos col·legis de Catalunya i va ser rector dels de Sabadell i Balmes de Barcelona; de 1961 a 1964 va ser Provincial. Passà uns anys treballant a l'Escola Pia de Mèxic, on va ser rector, director de col·legis i assistent del P. Vicari Provincial. Des del setembre passat, es troba a Los Angeles (Estats Units) com a mestre dels teòlegs escolapis.

Terrassa, curs
1927-1928. La
primera fornada
d'Amiguets de la
Litúrgia

Caldes de Montbui; va ser destinat als col·legis barcelonins de Balma, Sant Antoni i Nostra Senyora (carrer Diputació); els superiors l'enviaren a Cuba i, tot i les dificultats per a fer entendre el seu ideal, hi deixà —encara se'n conserven algunes— diferents mostres de la seva aportació i interès per la litúrgia i el cant gregorià.

Una de les obres més admirables del P. Miquel va ser la dels "Amiguets de la Litúrgia",

que funda a Terrassa el 1928 amb alumnes de la classe; no era una associació per a uns quants escollits, sinó per a tots; ja en aquells moments va considerar-se una obra singular; però el més admirable és que avui, seixanta-cinc anys després, els "Amiguets" continuen trobant-se i vivint l'esperit que el P. Miquel va ensenyar-los; només hi falten els que el Pare ha anat cridant per a formar el nou grup d'"Amiguets" al seu costat. Per als "Amiguets", el P. Miquel va compondre el seu

primer llibre: un recull de cants gregorians.

El P. Altisent tenia profunds coneixements de gregorià, una vida interior intensa de pregària que manifestava en la litúrgia; era un pedagog, que tant sabia guanyar-se un infant, com encisar una gran massa; però, a més, tenia un do especial de comunicació: Va ser tota la vida un noi murri de poble, de terra endins: murri i entremaliat, trapella i iròmic; però sense malícia, obert, franc, que deixa veure l'entremaliadura que

acaba de fer. Amic de tothom, però amb algunes amistats fondes i fidels fins al final.

Els vint-i-quatre capítols del llibre en el P. Trenchs, ens presenten la biografia del P. Miquel Altisent: és un roser d'anècdotes que festivament ens mostren la personalitat del "Menut", com amigablement li deia el seu bon amic i també liturgista P. Josep Franquesa.

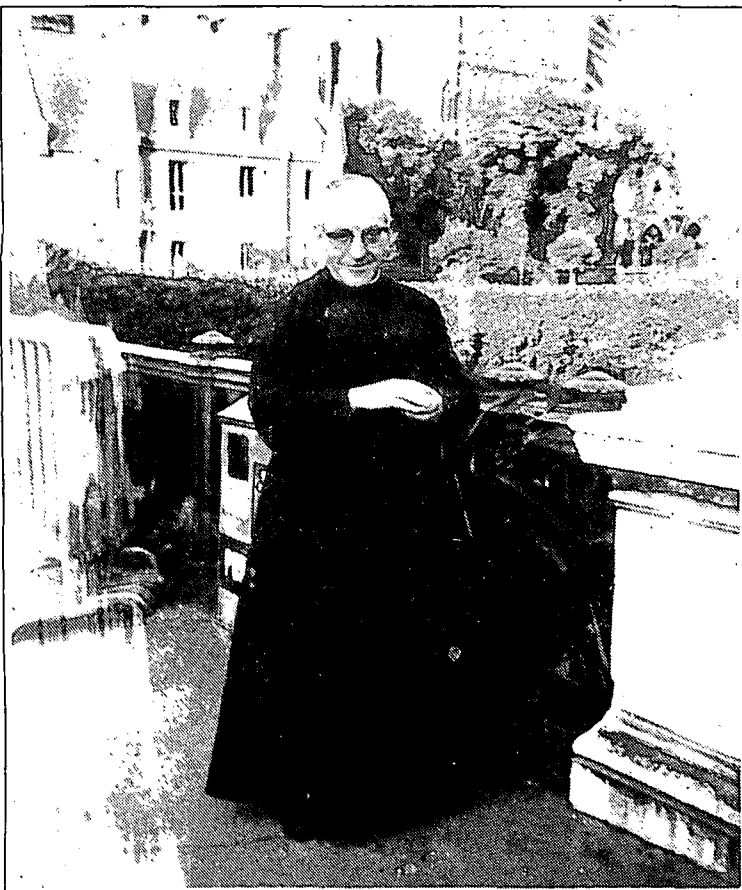
■ **Joan Florensa i Parés**
escolapi

Dades cronològiques:

- 1898, 22 octubre: neix a Balaguer.
- 1914, 12 juliol: vesteix la sotana escolàpia a Moià.
- 1915, 9 agost: professa a l'Escola Pia de Moià.
- 1921, 26 maig: ordenat sacerdot al convent dels PP. Franciscans de Balaguer.
- 1925, estiu: primera estada a Solesmes.
- 1925: destinat a Cuba, col·legis de l'Havana i després de Guanabacoa.
- 1927: retorn a Catalunya, destinat a Terrassa.
- 1928: a Terrassa inicia els "Amiguets de la Litúrgia" director de l'*schola cantorum* de Terrassa.
- 1929: destinat a Caldes de Montbui.
- 1933: torna a Terrassa.
- 1936: emigra a Itàlia; professor a Milà de l'Escola Ambrosiana de Música Sagrada.
- 1941: torna a Espanya, destinat a Barcelona.
- 1944: nomenat professor de cant gregorià en el Seminari.
- 1947: nomenat professor de cant gregorià en el Conservatori Municipal de Música de Barcelona.
- 1964: dona un curs de cant gregorià a Noci (Itàlia).
- 1975, 31 gener: mor a Barcelona.

Alguns càrrecs:

- Secretari de la Comissió de Música Sagrada del Bisbat de Barcelona.
- Membre del Consejo Superior de Investigaciones Científicas, en la secció de Musicologia.
- Membre del Consell per a la reforma gregoriana, del Concili Vaticà II, nomenat pel papa Pau VI.

El pare Altisent, a Notre Dame de París

(Salm 18)

Catalunya Cristiana

València 244, 2n.
08007 Barcelona

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça.....
Població D.P. Província..... Tel

☐ Se subscriu a "**CATALUNYA CRISTIANA**" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.100 ptes.

☐ " " " " semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant
☐ domiciliació bancària ☐ xec nominatiu que adjunto
(en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació)

Data..... Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....
Adreça.....

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara i fins a nou aví, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

Entitat	Oficina							Compte
---------	---------	--	--	--	--	--	--	--------

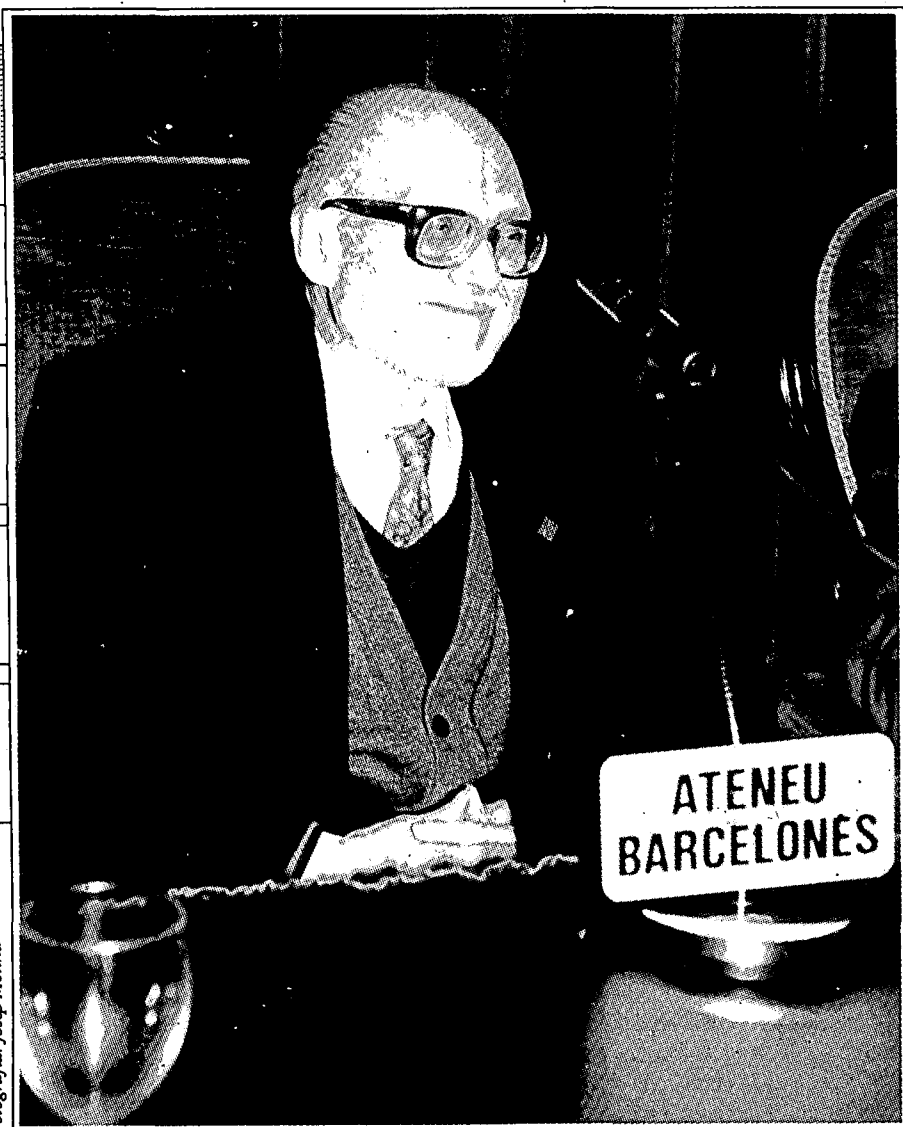
Data..... Signatura del titular del compte/llibreta

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 14 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

Fotografia: Josep Molina

La seva obra literària és molt prolífica

Amb motiu del 50 aniversari de la fundació de la seva editorial

L'Ateneu Barcelonès

homenatja

Miquel Arimany

"Diccionari Català General" amplià amb 9.000 termes o accepcions el diccionari català normatiu Pompeu Fabra.

D'ençà 1952 i amb continuïtat de 1956 a 1992, Miquel Arimany va editar la revista literària "El Pont". En uns temps en què la censura franquista feia impensable qual-sevol publicació periòdica en català, "El Pont" va servir de plataforma per introduir en el panorama literari escriptors joves i inèdits. Hi han col·laborat, també, autors tan significatius com Pere Calders, Joan Triadú, Joaquim Molas i Mercè Rodoreda, entre molts d'altres. Els 110 números de "El Pont" publicats fins el seu tancament definitiu sintetitzen quaranta anys de literatura catalana.

Un "poema ciclopí"

Tot i anteposar la seva tasca d'editor a la

L'escriptor dóna per acabat el "Poema de Crist" després de treballar-hi durant més de cinquanta anys

d'escriptor durant molts anys, l'obra literària de Miquel Arimany és molt prolífica i abasta tots els gèneres literaris.

Com a poeta, els crítics n'han destacat la diversitat temàtica així com la varietat de registres: els versos volgudament intranscendents dels seus primers poemes contrasten amb la transcendentalitat dels versos de tema religiós, patriòtic, filosòfic, meditatiu o existencialista. Això i el seu esperit independent el fan un poeta inclassificable dins dels corrents literaris establerts, al marge de les modes però en contacte amb tots els grups que han sorgit de la postguerra ençà.

Hi ha una obra en vers de Miquel Arimany que destaca per damunt de les altres: el "Poema de Crist", el seu poema més extens i ambiciós, té més de 3.500 versos i l'autor l'ha anat teixint durant més de quaranta anys. Arimany ha enllestit finalment aquest "poema ciclopí", com l'anomenà Isidor Cònsul, on es palesa la

pròpia experiència vital i la tenacitat de l'autor. En el pròleg als cants del poema religiós publicats fins ara, Miquel Dolç afirmà: "La cristologia tindrà d'ara endavant, dins la poesia catalana, una representació digna i original".

Miquel Arimany dóna a conèixer el seu primer recull als 39 anys: "De foc i d'aire" (1959). L'any 1977 publica "Petit poema de Catalunya" i l'any 1978 "Paisatges de Catalunya". Aquests tres poemaris i "Cançons per a no cantar" (1977) es reediten l'any 1985 en el volum "Poesia 1938-83", on es publiquen per primer cop els reculls "Fragment de cedre i de cristall", "El Mar malalt", "L'ombra del vent", "Llibre de versos", "Poemes de l'últim calaix" i el "Poema de Crist" fins el cant 50è.

Com a novel·lista, ha publicat "Eduard" (1955), "Una taca de sol" (1968) i "Si la vida ens digués... sí" (1988), narració en bona part autobiogràfica. Ha publicat també un llibre de contes, "La cabra i altres narracions" (1984) i l'obra teatral en vers "El comte Arnau" (1968). Pel que fa a l'assaig, destaquen els seus treballs "Per un nou concepte de Renaixença" (1960), "I els catalans també" (premi Isart, 1964) i, sobretot, "L'avantguardisme en la poesia catalana actual" (premiat per l'Institut d'Estudis Catalans,

1972). A més, Miquel Arimany ha traduït "La Balada de la presó de Reading" d'Oscar Wilde (1958), el primer dels "Quatre quartets" de T.S. Eliot (1954) i, tot de memòria, "El Cementiri marí" de Paul Valéry (1971). De novel·la, ha traduït també "La família del barri xinès", de Lin Yutang (1965).

L'autor ha recollit les experiències viscudes a "Memòria de mi i de molts altres", llibre de memòries que aviat publicarà l'editorial Columna. Com indica el seu títol, les memòries d'Arimany són en bona part un anecdotari: en les seves pàgines apareixen personatges de la cultura catalana que l'autor ha tingut l'ocasió de conèixer com ara Carles Riba, Clementina Arderiu, Salvador Espriu, Pau Casals i Ferran Soldevila. En elles, el lector hi podrà llegir tota una època de la cultura i la història de Catalunya.

■ Laura López i Granell

Fa uns dies, l'Ateneu Barcelonès va homenatjar l'escriptor i editor Miquel Arimany, soci d'aquesta institució de fa molts anys, "en agraïment a la seva dedicació a la llengua i a la cultura catalana". La iniciativa de l'Ateneu va rebre l'adhesió d'altres entitats culturals com ara l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, l'Agrupació per al Foment de la Cultura Catalana, la Llibreria Catalònia, el Club d'Amics de la Unesco i, fins i tot, la del mateix Conseller de Cultura Joan Guitart. En l'acte, van intervenir-hi Imma Albó com a presentadora, l'escriptor Jordi Sarsanedas, l'escriptor Albert Manent i el crític literari Isidor Cònsul. Tots ells amics de l'homenatjat, sovint van veure interromput el seu discurs per un Miquel Arimany content i amb ganes de participar que ara en matisava un punt, ara n'il·lustrava un altre amb una anècdota. En una d'aquestes intervencions Arimany anuncià que havia acabat d'escriure el "Poema de Crist"; en una altra, que aviat publicarà les seves memòries. Per acabar, l'actriu Marta Arbolí va llegir una selecció de poemes de l'autor.

"Homme de lettres" polifacètic

Editor, gramàtic, assagista, novel·lista, autor teatral, contista, crític literari, traductor i "per damunt de tot, poeta" com li agrada definir-se. Miquel Arimany ha realitzat al llarg de la seva vida les activitats més diverses en pro de la cultura catalana. En la senzillesa amb què acceptà aquesta diversificació de les seves activitats com un programa de vida rau, segons Jordi Sarsanedas, la màxima singularitat de l'autor: "Ell ha estat una persistent presència útil durant els anys més tenebrosos", afegí. En aquest sentit, Albert Manent va parlar de les principals qualitats de Miquel Arimany, la tenacitat i la perseverança, i

l'anomenà "veritable homme de lettres", escriptor i promotor cultural alhora.

En el 50 aniversari de l'Editorial Arimany (1942-1992), Albert Manent va recordar també la important tasca editorial duta a terme per Miquel Arimany en fundar una "empresa pedagògica" que, lluny de publicar només literatura, va donar a conèixer títols sobre temes molt diversos, com ara la llengua o l'economia.

A continuació, Isidor Cònsul va acabar de dibuixar el perfil de l'autor, tot parlant del Miquel Arimany poeta: "Miquel Arimany és un humanista, un home del Renaixement que viu en la segona meitat del segle XX. No és d'aquest segle", afirmà.

Isidor Cònsul elogià el llibre de versos de l'autor "L'ombra del vent" i l'ambiciós "Poema de Crist" que, segons el crític, té l'alè dels grans poemes renaixentistes, i equiparà Arimany a Sagarra en la facilitat de versejar i a Riba en l'exigència de profunditat.

D'altra banda, Isidor Cònsul recordà, amb encert aquelles paraules que Joan Brossa escriví en el pròleg al "Llibre de versos": "Miquel Arimany és un poeta editor o un editor poeta, i tothom que el coneix —que és tothom— l'aprecia i el respecta". La sala d'actes gairebé plena i els aplaudiments de l'auditori confirmaven del tot les paraules de Brossa.

Cinquanta anys d'editorial

Nascut l'any 1920, Miquel Arimany va començar a escriure poemes als vuit anys. Malgrat estudiar peritatge mercantil i treballar com a mestre de la Generalitat durant la guerra, la seva preocupació per la cultura catalana i el seu caràcter polifacètic el van dur a establir-se com editor als 22 anys. Conegut sobretot pels seus diccionaris i gramàtiques i pels calendaris, agendes, blocs i dietaris Maragall, amb el

LA SARDANA I LA DANSA

Presentació de la mascota, a Martorell

S'ha celebrat a Martorell una ballada de sardanes per presentar la Mascota representativa del Pubillatge de la Sardana, menció que Martorell rebrà el dia 1 de maig, segons nomenament concedit per l'Obra del Ballet Popular.

L'acte va comptar amb l'assistència de l'Alcalde de Martorell, Salvador Esteve i Figueres, i del President de la Federació Sardanista de Catalunya, Joan Vidal i Gayolà. La Mascota presentada és la personificació d'un diable, amb les seves banyetes i una cua, amb una cara molt simpàtica, amb tendència al somriure. A la mà dreta porta la força amb la inscripció "Martorell, Ciutat Pubilla", i a l'esquerra un contrabaix, reproduït a mida natural, i muntat sobre rodes. Un diable que, lògicament, no sabia ballar sardanes, també es va fer lliurament dels originals de tres sardanes i una obra per a cobla que s'han escrit expressament com a adhesió al Pubillatge, i que van lliurar personalment els respectius autors. Montserrat Pujolar va presentar la sardana "Dolça melangia", Josep Ventura, representant Josep Solà, va entregar la sardana d'aquest compositor "De Mollet a Martorell", i el martorellenc Daniel Gasulla va fer donació de la sardana oficial del Pubillatge, "Martorell, Ciutat Pubilla". El compositor Tomàs Gil i Membrado ha compost l'obra en dotze estances "La llegenda del Pont del Diable", l'original de la qual també va lliurar al president de la comissió organitzadora, Màrius Escoda. Les sardanes i l'obra s'estrenaran en el concert del dia 2 de maig, i està previst que quedin enregistrades en el disc de sardanes del Pubillatge.

■ Josep Ventura

L'Arxiu Històric de Terrassa està paralitzat des de fa més de deu anys

El conveni que firmaren la Generalitat i l'Ajuntament de Terrassa el 26 d'abril de 1982 per posar en marxa uns nous locals a Terrassa per a l'Arxiu Comarcal continua sense fer-se efectiu.

Les diferències entre ambdós organismes sobre el que ha de ser l'àmbit territorial d'aquest Arxiu és la causa principal de l'"impasse", ja que mentre la Generalitat entén que ha de ser tot el Vallès Occidental, l'ajuntament de Terrassa el ceneix a l'antic partit judicial de Terrassa, que és aproximadament la meitat de la comarca.

Les obres d'adequació de l'edifici, situat al carrer Pantà de Terrassa, es desenvoluparen majoritàriament entre els anys 1988 i 1990, quedant pendent la remodelació del vestíbul i la instal·lació del mobiliari.

El Regidor de Cultura de l'ajuntament, Josep Maria Satorras, declarà que la causa del problema és el decret publicat per la Generalitat el setembre de 1989 segons el qual es delegava als consells comarcals la gestió dels arxius històrics comarcals. Això significava contradiccions en el conveni firmat per la Generalitat i l'ajuntament, sobre l'àmbit del Museu.

● A.M.

Commemoració del Centenari del naixement de J.V. Foix

El passat 28 de gener, va tenir lloc, al Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat, el primer acte commemoratiu del Centenari del naixement de Josep Vicenç Foix, organitzat per la Generalitat de Catalunya.

Aquesta és la primera de les activitats organitzades per la Generalitat de Catalunya durant aquest any 93 amb la finalitat de commemorar el naixement d'aquest poeta i escriptor, una commemoració que compta amb una Comissió d'Honor pre-

sidida pel president de la Generalitat i amb una Comissió Executiva presidida pel comissari del Centenari, el Sr. Ferran Bach.

Entre d'altres activitats, són previstes una edició commemorativa amb reproducció de textos i de fotografies de J.V. Foix, així com de dibuixos i pintures de Joan Miró, Joan Ponç i Antoni Tàpies; la celebració d'un cicle sobre la figura del poeta organitzat pel Centre Català del PEN Club ("Ho sap tothom i és profecia" Foix 100

anys"); recitals antològics; una "Aula Foix" organitzada per l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana amb la col·laboració de l'Ateneu Barcelonès; una edició facsimil de la revista sarriana "La Cònsola" amb col·laboracions de Foix; la presentació del llibre "J.V. Foix. Cinc rutes literàries", de Carme Sobrevila i Manuel Carbonell, i diversos actes acadèmics i poètics.

● C.C.

Musica't convoca la setena edició

Premi Èxits d'Or Catalans

L'Associació Cultural Música Catalana (Musica't), amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, l'Associació de Cantants i Intèrprets Professionals en Llengua Catalana, Xarxa Cultural, Fundació Serveis de Cultura Popular, Televisió Espanyola a Catalunya, Televisió de Catalunya, Catalunya Ràdio, Cadena Nova, Ràdio 4, i altres mitjans de comunicació, ha convocat el premi Èxits d'Or Catalans 1992.

La setena edició d'aquests guardons musicals, creats per Xavier Tudela, es desenvoluparà de manera similar a la de l'any passat. En els propers dies un jurat nominarà trenta discos, d'entre tota la producció discogràfica catalana de l'any passat. D'aquests trenta discos nominats, representatius dels diversos estils de música que es fan actualment als Països Catalans, els ciutadans podran votar durant dos mesos els deu Èxits d'Or i entre ells el guanyador absolut.

La primera edició del premi Èxits d'Or Catalans

fou guanyada per Lluís Llach amb *El cant de l'enyor*, interpretada juntament amb Maria del Mar Bonet i Marina Rossell. L'edició de 1987 veié el triomf de Josep Carreras amb *Et portaré una rosa*. Lluís Llach tornà a guanyar l'Èxit d'Or Català per segona vegada el 1988 amb *Geografia*. A l'edició de l'any següent, la de 1989, Hèctor Vila, amb *Records d'Irlanda*, es classificà en primer lloc. Les dues darreres edicions dels Èxits d'Or han estat guanyades per grups de rock. El 1990 registrà el triomf del grup Sau, amb *Quina nit*, i, el 1991, fou Sangtraït qui guanyà l'Èxit d'Or amb *L'últim segell*.

El premi Èxits d'Or Catalans fou creat amb tres funcions preeminentes: divulgar tot el que havia estat la discografia catalana editada durant l'any a què fan referència els premis; conèixer les preferències musicals dels ciutadans, és a dir, saber els deu Èxits d'Or de cada edició; i, finalment, promocionar els Èxits d'Or de cada any arreu dels Països Catalans i també a l'estranger.

El Centre Pompidou acull una mostra de literatura catalana

El centre d'art i cultura Georges Pompidou de París acull durant el mes de febrer una exposició sobre la història de la literatura catalana des del segle XII.

L'exposició, titulada "Lletres Catalanes: tradició i avantguarda", està formada per tres mostres dedicades a "800 anys de literatura catalana", "Literatures submergides" i "Literatura catalana a l'estranger: des del 1989 fins a l'actualitat".

La Institució de les Lletres Catalanes, organitzadora de la mostra junt amb el Centre Georges Pompidou i el Centre d'Estudis Catalans de la Universitat de la Sorbona, ha reunit aquestes tres exposicions, que fins ara havien estat presentades per separat i les ha renovat, modificat i traduït per aquesta ocasió.

"800 anys de literatura catalana" i "Literatures submergides" presenten, respectivament, una visió sintètica i panoràmica de la literatura catalana des del

segle XII fins a l'actualitat, i una mostra de les avantguardes de les arts i les lletres apareixen al marge de la indústria editorial.

D'altra banda, "Literatura catalana a l'estranger" presenta les 171 traduccions d'obres catalanes a altres idiomes que s'han fet des del 1989, destacant les traduccions franceses.

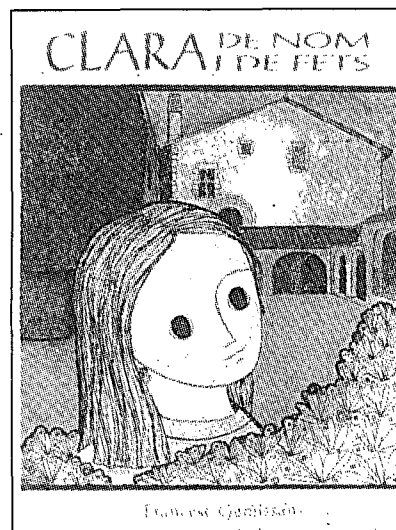
Oriol Pi de Cabanyes, director de la Institució de les Lletres Catalanes, destacà "la transcendència històrica que suposa la

presència de l'exposició en el centre George Pompidou", que qualificà de "melic de la cultura europea".

L'exposició, a més, va acompanyada d'actes complementaris com conferències, taules rodones i actuacions musicals amb l'objectiu d'ampliar el coneixement sobre alguns autors catalans, com Josep Pla o Josep Vicenç Foix, entre altres.

● A.M.

Acaba de sortir amb motiu del VIII Centenari del naixement de santa Clara d'Assís

CLARA DE NOM I DE FETS, és una petita biografia adreçada als joves. "A les noies i nois que ho teniu tot molt clar, i particularment als que no veieu res gens clar", diu el seu autor, Francesc Gamisans. "És una bella i vella història d'amor excels, teixida amb ric i finíssim estil", confessa el Dr. Antoni Deig, bisbe de Solsona, en el pròleg.

CLARA DE NOM I DE FETS, és un text per ser llegit i comentat en trobades de joventut. Va il·lustrada amb dibuixos de Montserrat Viñas i forma part de la col·lecció "Els daus" d'Editorial Claret.

Ho declara Pere Fàbregues, director-gerent de la llibreria "La Formiga d'Or"

Les valoracions negatives, una publicitat de franc pel nou Catecisme

"El nou Catecisme no és un florilegi d'anècdotes, com ha volgut fer veure una publicitat irresponsable, sinó un vehicle de transmissió de la fe", ha manifestat a "CC" Pere Fàbregues, director-gerent de La Formiga d'Or, de Barcelona i un dels cinc coeditors de l'edició catalana del Catecisme.

Amb el Sr. Fàbregues hem parlat de les dues edicions del Catecisme: la castellana i la catalana. L'oportunitat comercial de la primera d'haver sortit en vigílies de les festes de Nadal, influí perquè fos un llibre molt triat per regalar. I fou tan massiva la venda que s'exhauriren les seves existències. Els encàrrecs sobrepassaren les comandes. "Fins passat festes no s'ha pogut exposar als aparadors de la nostra llibreria", confessa Fàbregues.

Un "best-seller" de l'any

Els clients del llibre han estat persones de totes les edats i classes socials. Eren gent molt interessada i encuriosida.

—Trobaran costós el preu del llibre?

—En absolut. Sorprenentment, per primera vegada a la història, el públic l'ha trobat barat. I els pocs que parlaven de preus, era perquè hi va haver una informació desafortunada —que ningú no sap d'on ha sortit— que els sortiria per 300 ptes. Això és absurd. L'edició castellana és a meitat de preu de la francesa, i a menys de la meitat de la italiana. Ningú no s'explica com és possible que aquest llibre sigui més barat que un gran premi literari, tenint el doble de pàgines. El nou Catecisme té 700 pàgines i escaig, i per tant el seu preu de 1.700 ptes. és baratíssim.

—El director-gerent de La Formiga d'Or atribueix l'èxit de les vendes a la publicitat.

—Fins i tot la negativa o l'adversa. És ben cert això. El fardell d'anècdotes de caire sensacionalista o les cites tergiversades del Catecisme, ha provocat que la gent volgués examinar-lo personalment. Les valoracions negatives han estat una publicitat de franc pel llibre.

—En la vostra llibreria hi ha hagut algunes d'aquestes anècdotes?

—I tant! Algunes pintoresques. Durant els primers dies forem protagonistes d'incidents per part dels mitjans d'informació. D'una manera desafortunada es presentaren

cadena de televisió, emissores de ràdio, premsa, assetjant els mateixos clients. Nosaltres tinguérem un error involuntari. Posàrem a la venda el Catecisme unes hores abans del dia fixat. Fou un descuit del transportista, que ens lliurà un stock de llibres unes hores abans. Això provocà una allau d'entrevistes, de preguntes, de curiositat general. Jo mateix vaig sortir a la premsa com "un librero impaciente". Després, tot es va aclarir. Un periodista preguntà en la nostra botiga a un capellà què opinava del Catecisme. Resposta: "Perdoni, jo el compraré en el seu original francès o en català; per tant, no en sé res del Catecisme". El pobre periodista quedà tallat.

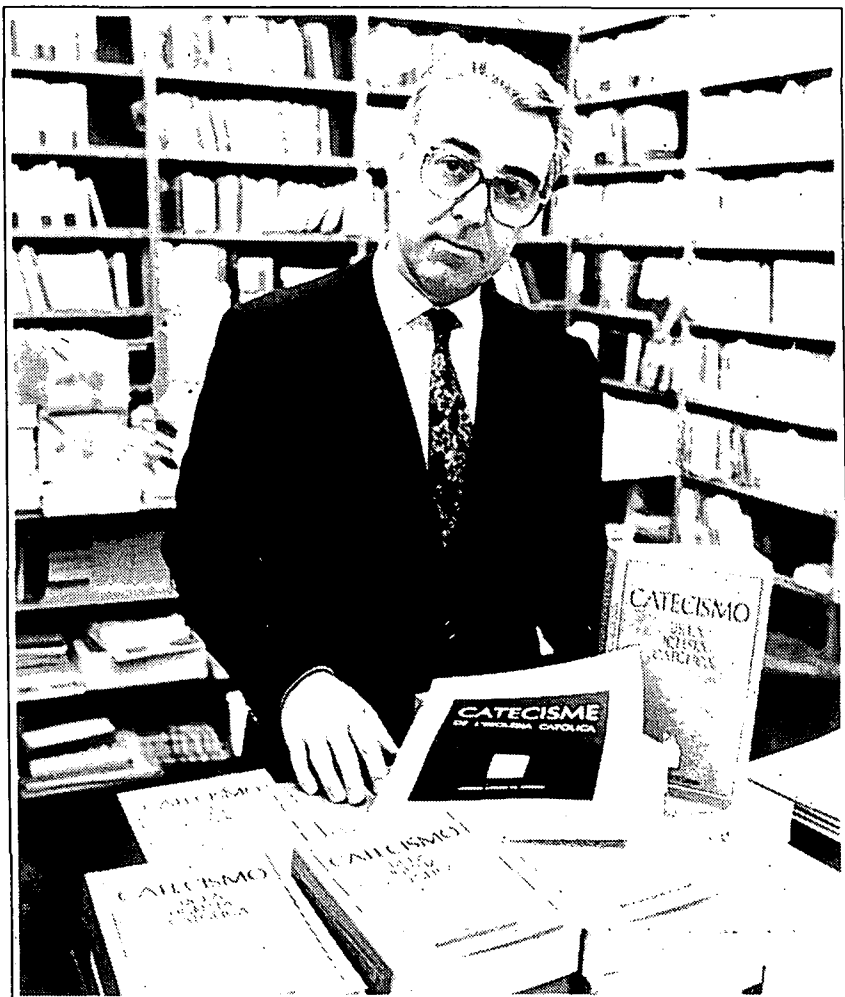
A últims de febrer sortirà l'edició catalana

—L'antelació de l'edició caste-

llana perjudicarà les vendes de la catalana. D'això tothom n'està convençut i el senyor Pere Fàbregues també.

—És evident que els 30.000 exemplars castellans que s'han venut a Catalunya faran minvar l'edició i venda catalana. Ara bé, hi haurà avantatges en la nostra edició. En no tenir les presses de les festes de Nadal, la traducció s'ha fet molt acurada: s'ha esmerçat el temps necessari per les correccions i es preveu un diagrama d'impressió més reeixit. S'ha fet el que en diem "una feina ben feta". La versió castellana del francès té un excés de gal·licismes i altres petits defectes. Tot això, l'estudiós català, ho entendre i preferirà comprar el llibre en la nostra llengua. Fins i totes vendrà a un preu un xic més barat, tot i que la nostra edició serà de tiratge molt més reduït. Està determinat que surti a 1.600 ptes.

Segons ha declarat el Sr. Fàbregues està previst que surti al carrer a finals de febrer. El text

Pere Fàbregues, davant el nou Catecisme en castellà i presentant fotocòpia del que serà la coberta de l'edició catalana

està aprovat per la Conferència Episcopal tarraconense, i ara es troba al Vaticà perquè li donin llum verda.

—Tot està a punt per prémer el botó, i amb poques hores restarà imprès el llibre. Està decidit el paper, la mida i les cobertes. Per manament del Vaticà la coberta és igual en totes les edicions: títol, que és "Catecisme de l'Església catòlica", i a sota, un mateix anagrama. Les úniques pa-

raules diferents seran aquestes: "Coeditors catalans del Catecisme".

—Qui són aquests coeditors?

—S'ha signat un document que consta el nom de les editorials. Per ordre alfabètic són: Balmes, Claret, La Formiga d'Or, Regina, Secretariat Interdiocesà de Catalunya, i també Montserrat.

■ Francesc Gamissans

Llegir-lo a poc a poc

EL text del nou Catecisme té 600 pàgines (excloent índex i pròleg). En les quals hi ha tres mil cites bíbliques.

A més a més registren dues mil dues-centes trenta-quatre cites de documents eclesials, distribuïts d'aquesta manera:

Del Concili Vaticà II.....	1.000 cites
D'altres concilis.....	206
De concilis prov. o sínodes....	28
De documents pontificis.....	258
De documents elcesials.....	63
Del Codi de Dret Canònic.....	210
D'escriptors eclesiàstics.....	469

Total..... 2.234 cites

Si distribuïssim per cada pàgina de manera proporcional i equitativa les cites bíbliques, correspondrien a cinc per pàgina.

Si féssim el mateix amb les de documents eclesials, correspondrien a 3,7 per pàgina. I si d'aquestes ens limitessin a les que es refereixen al Concili Vaticà II correspondrien 1,6 per pàgina.

Per tant la millor manera de comprendre allò que el catecisme ensenya és llegint a poc a poc el que diu i tenint a mà la Bíblia i, almenys, els Documents del Concili Vaticà II.

Les contínues referències bíbliques i de documents eclesials ens descobreixen aquesta profunda simbiosi que hi ha entre la Paraula de Déu que l'Església escolta i proclama i la seva interpretació i aplicació a través de la seva doctrina secular.

Per a les comunitats cristianes de Catalunya IMPORTANT NOVETAT EDITORIAL PREGUEM EL SENYOR

PREGÀRIES DELS FIDELS

Formularis preparats per Mn. Pere Farnés

Moltes de les pregàries d'aquest llibre provenen de formularis emprats per cristians que ens han precedit en una mateixa fe i en un idèntic amor a Jesucrist. Resulta expressiu que també hi figurin altres compostes de bell nou, perquè la tradició orant de l'Església abasta tots els temps. Tant de bo que aquestes pregàries constitueixin un instrument eficaç perquè les comunitats cristianes de Catalunya puguin acomplir cada dia millor el seu ofici del poble sacerdotal i no cessin de pregar pel nostre món.

(De la presentació de Mons. Ricard Me Carles, Arquebisbe de Barcelona)

De venda a llibreries

Format: 17 x 24 cms. 479 pàgines - Imprès a dues tints.
Preu: 3.500 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.

Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

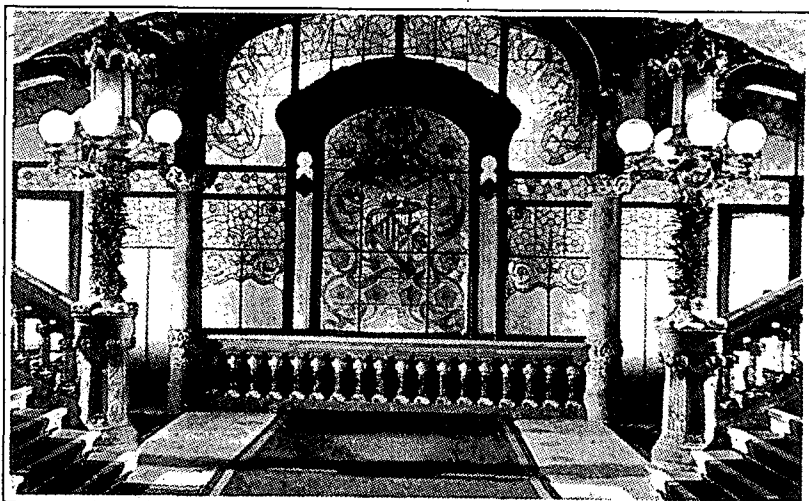
Per fomentar l'educació musical entre els infants

40.000 escolars participen en el programa "Les escoles al Palau"

Un total de 40.000 escolars catalans participaran aquest any en el programa d'audicions musicals "Les escoles al Palau", organitzat per la fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana i la Fundació "La Caixa", entre els mesos de gener i maig.

Aquest programa, que l'any passat ja va reunir uns 30.000 escolars, pretén fomentar l'educació musical entre els escolars de 4 a 17 anys a través de la música al Palau de la Música.

"Les escoles al palau" inclou tres tipus de concerts. Per a infants de 4 a 7 anys se celebraran 14 audicions de "La cançó més bonica del món". Es tracta d'un espectacle musical centrat en la cançó popular catalana, sobre la base d'un text del poeta Miquel Descloot, un personatge de fantasia explica un conte que narra la història d'un ocell que emprèn un llarg viatge per descobrir quina és "La cançó més bonica del món". Pel camí co-

Vestíbul i escala principal del Palau

neixerà diversos personatges representatius de cançons populars. La interpretació està a càrrec de La Camerata de Cançó Tradicional.

Novetat del jazz

Per als alumnes d'entre 11 i 13 anys se celebrarà, per primer any, un programa de 14 sessions de jazz, amb comentaris i

exemples en viu que presenten l'evolució històrica d'aquest gènere musical. El guió és obra del crític Albert Mallofré, i la interpretació la realitzarà la Big Band del Taller de Músics de Barcelona.

Per acabar, i per a alumnes d'entre 14 i 17 anys, es realitzaran 14 concerts de música clàssica. Aquest cicle comprèn dos programes: un dedicat a la mú-

sica barroca, interpretat per l'Orquestra de Càmera del Palau de la Música Catalana i l'altre dedicat al clacissisme i romanticisme, que interpretarà l'Orquestra Simfònica del Vallès.

A més a més, d'aquests tres programes musicals també es realitzaran 700 visites al Palau de la Música Catalana, en total 300 escoles participaran en algun dels programes de "Les escoles al Palau".

Tasca de formació

El director de la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana, Felix Millet, afirmà que "aquests concerts per a escolars

són una de les tasques més importants que fem perquè es tracta d'un camp que està abandonat per manca de mitjans".

Per la seva part, el director general de la Fundació "La Caixa", Lluís Monreal, va explicar que aquest cicle pretén formar musicalment el públic del demà, en aquest cas els escolars. Monreal es va mostrar molt esperançat pel que fa al futur d'aquest programa, ja que aquest any s'ha ampliat l'oferta amb els concerts de jazz.

La coordinadora del programa, Eulàlia Antones, assenyala que prèviament a la visita dels alumnes al Palau es realitza un treball amb els professors, de manera que els escolars puguin aprofitar molt més la visita. Antones va explicar que per l'any vinent intentaran cobrir el període dels 7 a 11 anys, que ara no té cap programa específic.

■ E.P.

Revivint el passat (I)

Acaient del S. XVI, Solsona celebrà un sínode. El podríem presentar com a modèlic, en molts aspectes, i a les antípodes dels Estatuts de Tarragona de 1861, tan nuls en relació al millorament de la qualitat musical.

Els documents que en sorgiren esdevenen notablement exemplars avui encara; no han envellit substancialment, ni han passat de moda. Potser l'articulat, fet amb mesura i competència remarcables, recolza el seu do perenne en el fet que Solsona s'erigia en bisbat, en desmembrar-se de l'Urgell. Les Lletres Apostòli-

El Sínode de Solsona

ques de Climent VIII concedien a la nova seu, quatre dignitats i dotze canonges, amb llurs "prebendes sanes i íntegres".

És remarcable que, entre les dignitats n'hi havia una d'inèdita en altres seus: La **cantoría** que ocupava el tercer lloc, després del degà i l'ardiaca. La quarta dignitat es reservava al tresorer. El primer **cantor** va ser Antoni Valentí, que deuria començar a posar en pràctica tota la disciplina coral, curiosament detallada per les sinodals.

El document, en començar a parlar del **cantor** remarca que: "Després del Degà i l'Ardiaca, tindrà la precedència de dignitat i honor, a tots els altres eclesiàstics de la Comunitat." Al cantor se li encomanava la bona marxa del cor,

tant disciplinar, com tècnica i qualitativa, amb la col·laboració adequada del **praecentor** (preentonador), de qui depenia també la cura de l'hebdomadari.

El cantor havia de programar el cant segons les solemnitats, el temps litúrgic, els oficis, i tenir els llibres adequats, com eren: l'antifonari, el leccionari, el gradual, el salteri, el martirologi, el breviari, el processional i el (ritual) per als funerals, tots d'acord amb les fórmules romanes.

Obviament, el Tridentí es veia reflectit en tota aquesta disciplina sinodal, així com la personalitat codificadora de Pius V.

Però les ordinations no acaben concretant només disposicions pre-litúrgiques, ja que també baixen a detalls casolans de la vida diària. Ens ha agradat llegir aquests mots referents als llibres de cor: "Si n'hi ha alguns que estan estropejats o en rústica, que cuidin de cosir-los, embellir-los i enquadrar-los..."

Les providències no afectaven només l'aspecte extern dels llibres corals; també calia refer-ne llur notació musical i adaptar-la a les prescripcions vigents: "Si és possible de fer-ho amb certa comoditat, els antifonaris, sorgits prèviament amb una notació, i encara no esmenats segons el breviarí romà, cal rectificar-los de seguida, mirant de conservar tots els llibres de salmòdia amb màxima cura."

És remarcable l'interès per a poder tenir al dia els llibres corals, fent-ne les rectificacions pertinents, secundant la disciplina romana dictada per Pius V, com a ressò del Tridentí. Convé remarcar que, en estudiar els antifonaris i altres llibres, més d'una vegada hem

observat esmenes en els neumes i en el text. Sovint havíem cregut —i així ens ho havien comentat— que es tractava d'errades comeses en els scriptòrums monàstics, quan la raó pot molt ben bé ser la posada al dia de la grafia musical i els textos litúrgics.

A vegades, més per ignorància que per una altra causa, hom ha remarcat que una antifona o una obra qualsevol gregoriana, incloïa el tritó (fa/si) amb el si natural, cosa que es desmarxa del procés comú. Fa poc, algú em deia que un entès en música li ho havia assegurat. Als qui escoltàvem això, ens sorprengué. Veritablement, l'antifona no duia escrit el si bemoll; però cal tenir present que era primer mode; i aquest ja el porta inclòs en la modalitat, encara que, per costum l'amanuense no li'l posés.

El cantor havia de vetllar semblantment perquè "es compongués bona música d'orgue". No era cap mala recomanació, perquè en tots els temps, els organistes solien confiar massa en la improvisació, en detriment de la qualitat exigida en l'obra escrita correctament i amb competència. Però la sinodal solsonenca, amb ull d'esperver, puntualitzava: "...que les (obres) més brillants es conservin..." Si hem de ser lògics, podríem concloure que, de les altres, les no brillants, les carrinclones i les de més avall, no calia preocupar-se'n. Tota una actitud, encertada i digna, de censura musical.

Un orgue desafinat no us sembla que malmet el cant, l'art i la mateixa acció sagrada? Doncs bé, el cantor s'havia de preocupar que l'instrument estigués sempre a punt: "Serà de la seva incumbència veure... que els jocs i els

tubs (de l'orgue) s'afinin curosament, perquè l'equilibri de l'harmonia sigui ple." Una disciplina sovint oblidada, ara i sempre, perquè la incúria ha malinès més orgues que el pas dels anys, la pols i l'envelliment natural de llurs materials.

Solsona també cuidava la qüestió de les oposicions: Si a la comunitat hi entrava gent idònia, el cor aniria bé; caldrà, doncs, que "si algú demana ésser admès, per a poder percebre les distribucions, el Degà abans de vuit dies reunirà el Capítol; i han de fer-li l'examen i la prova el cantor i dos altres clergues molt entesos en cant, elegits pel Capítol..."

Hem observat com l'honradesa, que omple tota la sinodal, es veu engrandida en dictaminar: "... (els examinadors) s'han d'obligar a no obrar fraudulentament, en la qüestió de l'art, de l'exercici, de la veu del qui es sotmet a la prova: Que diguin si és idoni per al cant i la seva modulació; després, sense la presència dels dos clergues, que el Capítol deliberi si ha o no ha d'ésser aprovat... i, si per por o per altra causa, es dubta de la idoneïtat d'algú, que se'l torni a examinar, de tal manera que el temor o cosa semblant no hi estigui present."

Ja voldríem avui, que la seriositat presidís el clos de les seus, i tot es resolgués amb el seny, la prudència i el convenciment que, quatre-cents anys enrera demostraven els clergues de la jove diòcesi que avui regeix el darrer successor, de moment, del primer bisbe de Solsona, Lluís Sans, conseller reial en temps de Felip II.

■ Joan Grifoll i Guasch

El matrimoni i la família, a la llum del Magisteri de l'Església

Els professors Javier Escrivà Ivars (catedràtic de la Facultat de Dret de la Universitat de València i de l'Institut de Ciències per a la Família) i Augusto Sarmiento (catedràtic de la Facultat de Teologia de la Universitat de Navarra) acaben de publicar el ENCHIRIDION FAMILIAE. Aquesta obra recull en sis volums tots els textos del magisteri Pontifici i Conciliar sobre el matrimoni i la família, des del segle I fins els nostres dies.

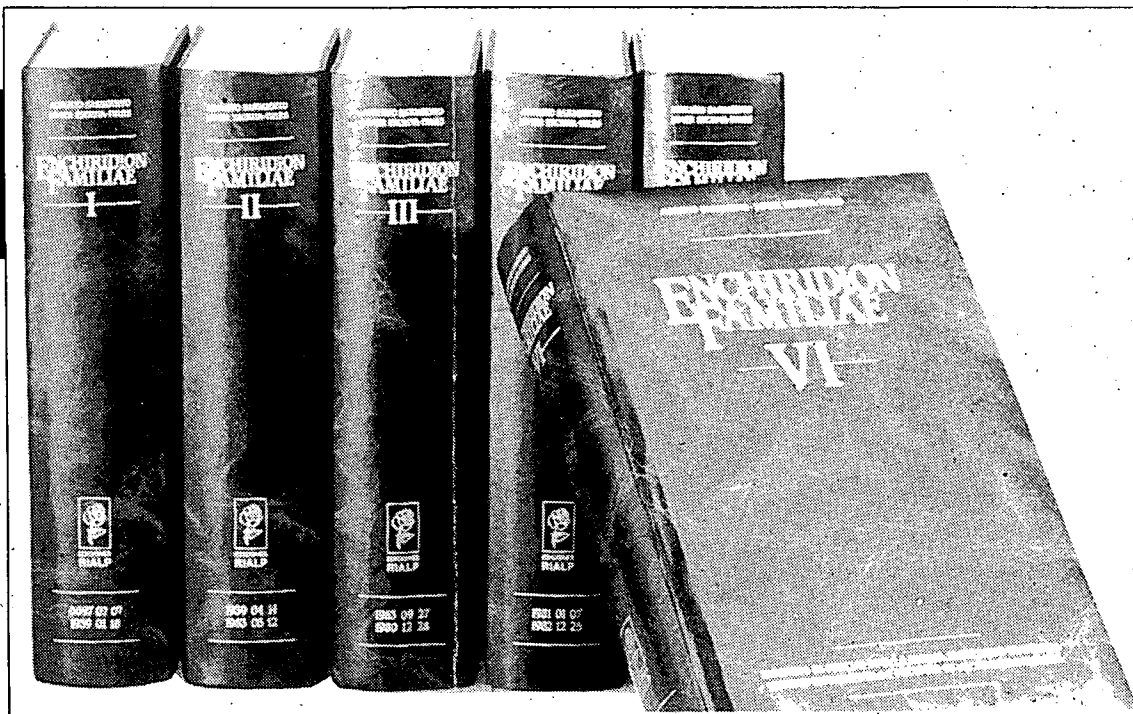
Es tracta d'una magna obra de fonts i d'un instrument científic d'incalculable valor per a un més profund i reconeixement de la veritat del matrimoni i la família a la llum del Magisteri de l'Església Catòlica.

Enchiridion Familiae és una obra concebuda per reunir, per primera vegada a la història, mitjançant edició crítica i en un únic cos editorial, LA TOTALITAT DEL MAGISTERI PONTIFICI I CONCILIAR SOBRE EL MATRIMONI I LA FAMÍLIA DES DE PRINCIPIS DEL SEGLE I FINS ALS NOSTRES DIES, per posar-lo a l'abast de totes les persones (especialistes i no especialistes) interessades a conèixer el pensament cristià sobre el matrimoni i la família, ja que és un fet objectiu i incontestable la con-

Xavier Escrivà i Augusto Sarmiento.
Enchiridion Familiae.
Ed. Rialp.

tribució del cristianisme a la configuració de la cultura universal sobre el matrimoni i la família.

Així, la primera característica que cal assenyalar és que Enchiridion Familiae està realitzat amb criteri i màxim rigor científics però, i al mateix temps, està elaborat de manera que sigui útil no solament als especialistes i estudiosos (és a dir, a teòlegs, canonistes, filòsofs, antropòlegs, metges, investigadors, sacerdots, etc.) sinó també a totes les persones que desitgen tenir un coneixement seriós i complet de les ensenyances de l'Església i del pensament cristià, entorn a la temàtica matrimonial i familiar, en qualsevol època de la història, i constatar per si mateixes la permanència i l'evolució dels fets, els problemes i les idees relacionades amb aquesta temàtica.

Edició multilingue

Enchiridion Familiae presenta els textos en la seva llengua original —llatí, italià, francès, anglès, polonès, alemany, etc.— segons l'edició oficial o les edicions crítiques dels textos, en cada cas, i la seva corresponent traducció castellana.

La traducció castellana és l'oficial; si no hi ha traducció castellana oficial, es pren la tra-

ducció d'edicions suficientment acreditades i si no existeixen edicions de les característiques que s'acaben d'assenyalar, la traducció castellana és pròpia dels autors.

De tots aquests extrems s'adverteix convenientment al lector, mitjançant les referències necessàries a les fonts, les edicions, publicacions o traduccions a les quals s'ha recorregut en cada cas concret.

Amb la finalitat de facilitar al màxim la lectura, consulta i maneig de l'obra s'han introduït: títols, índexs de sigles i abreviatures, de Documents, de Sagrada Escriptura, de Papes, de Concilis, d'Autors, de Llocs i de Matèries, una *ratio legendi* i una numeració marginal pròpia.

● C.C.

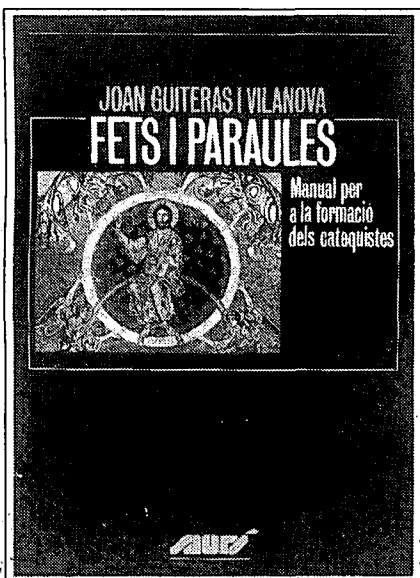
Un instrument al servei de l'educació de la fe

Des de fa diverses setmanes seguides, el "Full: Dominical-Arquiebisbat de Barcelona" publica unes exposicions sobre el "Catecisme de l'Església Catòlica", subscriïdes pel Dr. Joan Guiteras i Vilanova, que orienten i estimulen perquè se serveixin d'aquesta poderosa eina els responsables de "fer ressonar com un eco" —catequesi— els **fets i les paraules** de la Salvació en els cors dels creients.

I "FETS I PARAULES" és precisament el títol del llibre que, del mateix Dr. Joan Guiteras se n'acaba de publicar la tercera edició, modificada i posada al dia.

Quasi al mateix temps que el dit comunament "nou Catecisme", del qual és un auxiliar vàlid ja que des de la seva primera edició "FETS I PARAULES" es recolza en els documents del Concili Vaticà II, del qual el "Catecisme nou" és el fruit més esponent, en frase de Joan Pau II.

És necessari que l'Església s'expliqui perquè la fe vol ser entesa, malgrat no calgui haver reflexionat en tot per salvar-se. I cal, com es diu en el mateix "Catecisme", considerar l'evolució complexa de les cultures dins les quals es formula la fe cristiana, sempre germinal, tot respectant les situacions, les edats i els àmbits de les persones a les quals es dirigeix.

Joan Guiteras i Vilanova.
Fets i Paraules. Col·lecció Sauri. Publicacions de l'Abadia de Montserrat

"Fets i Paraules" reuneix aquestes qualitats. És un model d'exposició recapitulada de la fe. Ens diu que allò que creiem a l'Església és el que celebrem, el que ens empeny a actuar i el que ens condueix a l'oració. Dona les pautes necessàries per ensenyar a infants i adolescents, exposa els fonaments de la fe, relata la història de la Salvació, explica el discerniment teològic de manera ordenada i a l'abast, i facilita la dinàmica per a les sessions de catequesi a fi que en elles s'expressi amb força i coherència la fe que ens ha estat donada.

Creiem que és un excel·lent i necessari mitjà formatiu al servei dels fidels que han compromès la pròpia vida en allò que expliquen: preveres, religiosos i religioses, catequistes laics, professors de religió —en l'escola catòlica, en la no confessional i en la pública—, responsables de moviments i, és clar que sí, els pares, ja que al caliu de la família creix amb esplendor la fe.

■ Antoni Casanova i Ramon

Audrey Hepburn, la solidaritat d'una estrella

Ha mort Audrey Hepburn. Una excel·lent actriu. Un mite del cinema. Però també ens ha deixat una persona de bon cor. Va ser nomenada ambaixadora de bona voluntat per la UNICEF. Un cop deixat de costat els llums i les càmeres que l'envoltaven al món del cinema, es va dedicar a obres de caire social. La seva última tasca humanitària va tenir lloc a Somàlia, on a més de la fam, les guerres tribals aniquilen bona part de la indefensa i innocent població. Ja estava ferida de mort quan es desplaçà per donar quelcom d'ajut i esperança al poble somali. Posteriorment, va fer unes emotives declaracions enfront les càmeres de televisió on deia que el seu únic desig era aconseguir la pau. Els ulls dels nens famèlics la impactaren de forma esquincadora. Revelaven la terrible realitat de la guerra.

Una personalitat famosa que dona suport a una problemàtica d'interès social fa que els mitjans de comunicació i, per tant, els individus s'assabentin d'un determinat problema. És el cas de Hepburn o d'Elizabeth Taylor amb la lluita contra la SIDA. No són gestos o actituds superficials. Són sentiments a flor de pell. Moltes persones llueixen un llacet vermell a la solapa de la seva americana per solidaritzar-se amb els malalts de la maleïda epidèmia de finals del segle XX. Ens podríem preguntar si són realment conscients d'aquest important missatge o tan sols es posen el llaç com una 'moda' o per fer joc amb el color de la roba que porten aquell dia. Hipocresia i solidaritat. Dues cares d'una sola moneda.

La dona que va ser durant dècades model femení per la seva elegant finor dins un món de fantasia s'enfrontà en els seus darrers dies amb una finor molt diferent, la pertanyent a nens i adults d'un poble subdesenvolupat. Audrey Hepburn ens ha deixat. Una gran actriu, una gran persona.

■ Miquel Àngel Codina
Periodista

EMISSIONS DE TELEVISIÓ

TV1			CANAL 33		
Dimarts	00.50	Testimonio	Divendres	18.00	Signes dels temps: reportatge sobre la immigració, un repte i una esperança.Tertúlia sobre el mateix tema amb Teresa Losada, J.M. Bernades, J. Giol i I. Moré; recull informatiu; comentari evangèlic a càrrec d'Armand Puig, i agenda (director: Xavier Martín).
TV2			Diumenge	12.05	Signes dels temps (repetició).
Dissabte	08.55	Testimonio (repetició).	TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)		
	10.30	Ultimas preguntas: "¿Hambre en España? ¿Hambre en el mundo? ¿Y a mi qué!"	Divendres	10.00	Creure, avui: Sobre el Tercer Món. Informatiu i agenda (director: Ramon Safont Ria).
Diumenge	08.45	Tiempo de creer	Dilluns	14.00	Creure, avui (repetició).
	10.30	La Missa: amb la participació de la Coral Infantil Rosada de la parròquia de Sant Pius X (Barcelona: barriada del Congrés Eucarístic) sota la direcció d'Irene Orús.			
	11.30	Pueblo de Dios: "Todas las manos son pocas."			

EMISSIONS DE RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)
Diumenge
08.30 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)
Diumenge
10.00 *La música religiosa*: espai monogràfic dedicat a la música religiosa de tots els temps.
11.00 Retransmissió de la missa conventual de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)
Diumenge
15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 666)
Diumenge
09.00 Retransmissió per a Catalunya de la missa del dia, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.
10.00 *Iglesia es Noticia*: Des de Madrid informació setmanal de les principals notícies de les diòcesis de la Conferència Episcopal Espanyola, i sobre les activitats del sant Pare i de la Santa Seu.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738)
Diumenge
08.15 *La Misa de España*: des de Madrid.
13.05 *"Solidaris"* (co-producció amb Càritas): sobreactivitats de càrrec social, que porten a terme persones i entitats sense ànim de lucre de tot Catalunya (direcció: Montse Sintes, Alex Masllorens i Domènec Subirà).

RÀDIO 4 (RNE/Catalunya FM 100.8)
Diumenge
13.05 *"Solidaris"* (en simultani amb Ràdio 1).

RÀDIO 5 (RNE/ Catalunya, OM 1.503)
Diumenge
14.00 *Avui és el teu dia*: informacions i comentaris.

RÀDIO BARCELONA (OM 828)
Diumenge
21.30 *Objectiu, l'home*: programa de valors humans dividit en tres espais. El cas de la setmana: un espai per a la solidaritat. Una breu reflexió a càrrec de l'Arquebisbe de Barcelona. Entrevista amb Agustí Viñamata, responsable d'informació de Mans Unides, campanya contra la Fam (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO BERGA (FM 95.7)
Diumenge
09.00 *Missatge d'esperança*: informació religiosa de l'arxiprestat de Berga i comentari setmanal del bisbe de Solsona, Dr. Antoni Deig (director: Albert Obradors).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)
Dimarts
19.30 *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)
Dissabte
13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del Sr. Bisbe.

RÀDIO SABADELL (OM 882)
Diumenge
09.00 Retransmissió de la missa per a tot Espanya des d'una Església diferent.
09.45 *Testimoni*: resum de notícies religioses de Sabadell.

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes
L'emeten:
Ràdio Popular de Tarragona (OM 1.143): de dilluns a divendres 19.3h, diumenge 9.45 h.
Ràdio Valls (FM 103.2): diumenge 09.00h
Tarragona Ràdio (FM 102.6): dissabte 15.00h.
Calafell Ràdio (FM 107.7): diumenge 09.05h.
FETS I CRITERIS: missatge setmanal del Sr. Arquebisbe.
L'emeten:
Onda Cero Ràdio Tarragona (FM 91.0): dissabte 13.05h
Ràdio 5 (RNE/Cat, OM 1.503): dissabte 08.05h.
Ràdio Popular de Tarragona (OM 1.143): dissabte 13.50h
Ràdio Valls (FM 103.2): dissabte 09.05h.
Tarragona Ràdio (FM 102.6): dissabte 08.15h.
Ràdio Nova (Cadena Nova FM 93.5): dissabte 09.15h.
AVUI ÉS EL TEU DIA: informacions, comentaris i entrevistes
CAFÈ I PASTES: veure Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: C/Albareda 15 pral 1a; 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.
ESGLÉSIA VIVA (30 min.): diversos temes relacionats amb el món cristià i social. Seccions: *La paraula del bisbe* (carta dominical), *Rutes de la fe* (santuaris, esglésies i ermites), *Entrevista* (tema actual), *Els sants oblidats* (sants de la setmana) *La veu dels joves* (destinat als joves), *Noticiari y Comentari de l'evangeli*. Presentació: Angel Rodríguez.

L'emeten:
Cadena Cope de Figueres (OM 1269): diumenge 9.45 i 14.05h.
Ona Jove de Riudellots (FM 101.2): diumenge 12.15h
Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2): diumenge 9.30h
Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0): diumenge 11.30h
Ràdio Banyoles (FM 107.3): diumenge 10.00h
Ràdio Besalú (FM 107.8): diumenge 11.00h
Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4): per confirmar
Ràdio Canet de Mar (FM 107.6): dissabte 10.30h
Ràdio Companyia de Cassà (FM 92.8): diumenge 9.30h

comarca i de Catalunya carta dominical de l'Arquebisbe de Barcelona; agenda (director: Ramon Clivillé).

RÀDIO VATICANA (OM 1.530)
Cada dia
22.10 *Noticario*

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)
De dilluns a divendres
15.30 *Cafè i pastes*: informacions, comentaris i entrevistes.

Ràdio Grup-Girona (FM 89.9): diumenge 8.00h
Ràdio La Vall (FM 107.6): per confirmar
Ràdio l'Escala (FM 107.6): divendres 16.00h
Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.0): diumenge 9.05h
Ràdio Palafrugell (FM 107.8): diumenge 8.15h
Ràdio Malgrat de Mar (FM 92.7): per confirmar
Ràdio Pineda de Mar (FM 107.9): per confirmar
Ràdio Salt (FM 97.7): dissabte 8.30h.
Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0): diumenge 9.00h
Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6): diumenge 9.00h
Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6): diumenge 10.00h
Ràdio Vall d'en Bas (FM 106.6): diumenge 9.30h

LA PARAULA DEL BISBE (5 min.): Carta dominical publicada al "Full Parroquial".

L'emeten:
Ràdio Calella (FM 92.2): diumenge 11.05h

Ràdio Olot (FM 98.1): diumenge 8.55h
Ràdio Platja d'Aro (FM 106.6): dissabte 8.30h
Ràdio Tordera (FM 107.1): dissabte 9.50h (dins el programa parroquial local)

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevistes amb personatges o sobre fets diocesans.
L'emeten:
Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM 89.8): diumenge 09.30h.
Ràdio Seu (FM 107.2): diumenge 09.0 h
Ràdio Valira (FM 98.1): dissabte 12.30h.

Donarem notícia de les altres emissions tant per ràdio com per televisió, que ens siguin comunicades.

VARIS

NOVA RESIDÈNCIA 3a. edat, amb jardí, terrasses, hab. ind. i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar. Ref. Tel. 450 39 30

EN CASA particular es lloga l'habitació per a Srta. o noi. Zona Pgs. Maragall. Tel. 429 08 22.

ES VEN plano vertical de part. a part. Preu a convenir. Interessats truqueu al tel. 315 47 40 de 22 a 23 h.

MÚSICA d'orgue per a noces. Tel. 775 12 39

S'OFEREIX Sra. 44 anys per atendre i acompanyar persona sola anciana o malalta, tardes. Experiència i seriositat, amb referències. Tel. 212 54 75

S'OFEREIX Sr. culte de 54 anys per dur comptabilitat o administració a particulars. Do de gentes per encarregat de comerç. També acompanyaria Sr. gran. Ref. i exp. Tel. 212 54 75 Sr. Alfonso de 14 a 17 h. o de 21 a 24 h.

JOVELLURE servei militar amb anglès, informàtica, estudis assessoria jurídica, comptabilitat s'ofereix tel. 426 96 90 de 2 a 4 tarda i 9-10 nit

LLOGO habitació a Srta. Tel. 457 53 63

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA "Il·luminare" a Sarrià, cures i atencions mèdiques, alimentació adequada, calefacció, ascensor, poques places. Tel. 202 04 50

MATRIMONISOL, seriós, mitjana edat necessita Sra. entre 30 i 40 anys, per treball domèstic fix o també de 9 a 18 h. amb experiència i informes. No fumar. Truqueu al 202 11 27 de 9 a 13 h.

INFERMERA titulada 30 anys s'ofereix per a consulta mèdica, tenir cura malalts i infants a casa part. tel. 310 56 21 de 8 a 12 i de 21 a 23 h. Informes

TEAS

Taller Escola d'Arts
Sumptuàries
Centre d'educació especial
Dedicat a disminuïts
psíquics
A partir dels 16 anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapís i catifa
Cultura General
Recuperació Física-Logopèdia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psicològic i
psicològic
Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2º. 08007 Barcelona.

NOM
ADREÇA.....
POBLACIÓ..... TEL
PREU LÍNEA SETMANES

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar, multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA c/. València, 244. 2º. 08007 Barcelona

AJUDEM EL POBLE DE BÒSNIA

Recollida de fons per comprar «paquets d'alimentació i medecines» per família; valor de cada paquet: 2.500 ptes.

c/c Ajudem el Poble de Bòsnia. 2100-3200-2201147436
Caixa de Pensions de Barcelona, «La Caixa»

Entitats coordinadores

CIEMEN
Pau Claris, 106, 1r la
08009 Barcelona
Tel. 302 01 44
Fax 412 08 90

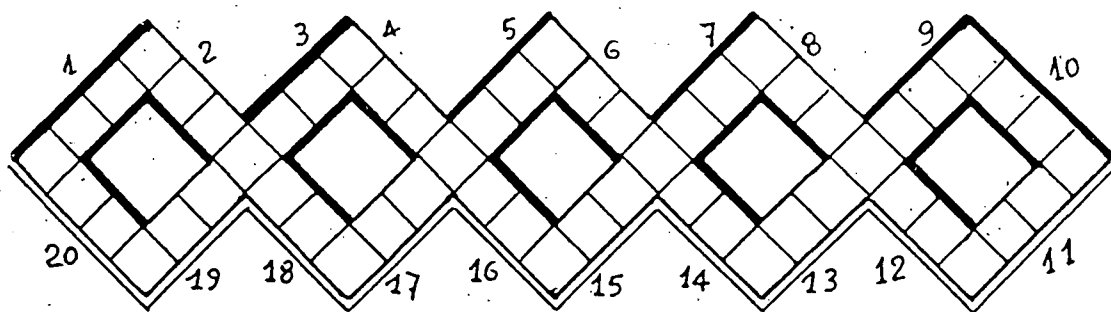
Justícia i Pau
Rivadeneyra, 6, 10a
08002 Barcelona
Tel. 317 61 77
Fax 412 53 84

Passatemps

ENCREUATS

per Rosa Collé

LA CORDA

Com indica la numeració, començar per l'1 fins al 10 fent valvé i llavors tornar per la línia de baix, fins a arribar al nº 20.

- Grup social de base, intermedi entre la família i l'estructura tribal a la qual pertany.-
- Joguina en forma de nena.-
- Lleuger, fàcil de moviments.-
- Tela forta per a fer veles, cadiretes.-
- Un licor dolç.-
- Nombre ordinal.-
- Tros de terra on hom sembla algun llegum, cols, alls.-
- Acumulació d'aigua d'alguna extensió en una depressió.-
- Nom d'home.-
- Roba.-
- Referent o relatiu a l'anus.-
- Porció determinada de l'espai.-
- Edifici de l'antiga Roma, dedicat a l'espectacle de curses de carros lleugers.-
- Diner.-
- Pl. de pronom personal.-
- Cos; especialment oponent al psique.-
- Persona amb la qual hom té amistat.-
- Entrada que fa la mar en una costa brava.-
- Lloc on recullen indigents.-
- Laic, dit de la persona que no pertany al clericat.-

Solució

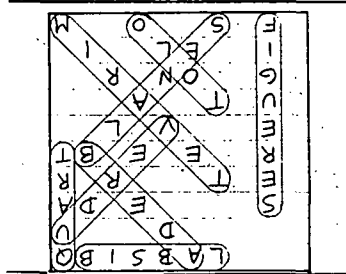
- 1- Clau.
- 2- Nina.
- 3- Agil.
- 4- Lona.
- 5- Anís.
- 6- Sise.
- 7- Erol.
- 8- Llac.
- 9- Clet.
- 10- Tela.
- 11- Anal.
- 12- Lloc.
- 13- Cric.
- 14- Calé.
- 15- Ellis.
- 16- Soma.
- 17- Amic.
- 18- Cala.
- 19- Asil.
- 20- Llec.

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

La ceràmica si la compres és per embellir la casa. I sense anar gaire lluny pots trobar-ne a 8 punts de Catalunya

CENLABSIBQ
LLUISDOCIV
ASCENSEADA
SEATIZIROR
TRICEQEIBT
AERISVILZL
RUXTASAIL
UGIOONARFU
ICCELIAIC
QFSSCLOORM

Breda - Verdú - Miravet - Quant (La)
Bisbal - Olot - Figueres - Blanes

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

AMB QUI PARLAVES?

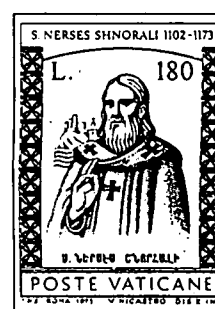

Solució al 697

repetida, ment
repetidament

FILATÈLIA

per Enric Graupera

NERSÈS IV, patriarca

Nersès va néixer a Hrhongla (Cilícia) el 1098 o 1102 i morí a la mateixa ciutat el 1173, conegut amb el sobrenom de Shnorali. En ser elegit el seu germà gran a la dignitat patriarcal (1125), conferí a Nersès les ordes sagrades i més tard el consagrà bisbe. El seu desig era la unió de les dues esglésies, la grega i l'armènia, però la mort de l'emperador d'Orient, Joan Comnenos va frustrar l'intent. El seu germà Gregori morí el 1165, llavors el succeí. Moment en què altra vegada intentà la unió i que també fracassà. Se'l considera com l'inventor, a Armènia, de la poesia rimada; les seves poesies eren molt apreciades i és considerat com l'Homer armeni.

ESCACS

per Jaume Mora

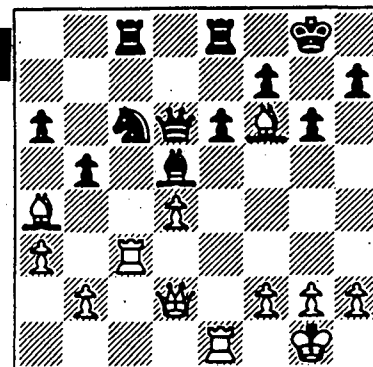
DIAGRAMA 467

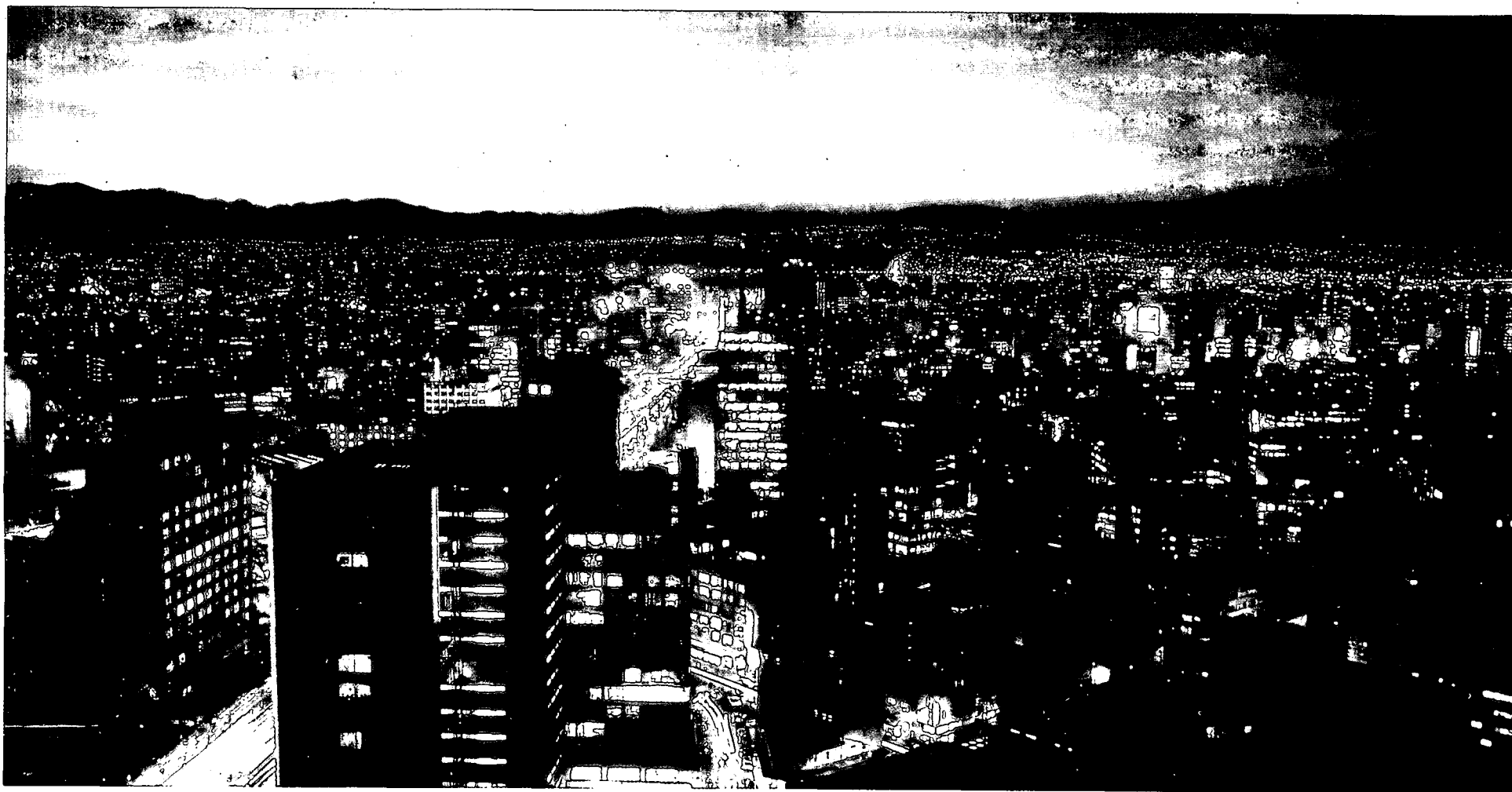
Blanques juguen i guanyen

Reconec que els dits se n'hi van, però cal preveure'n més que de costum. Fruiu-ho

Solució al diagrama 466

1 TxP+ CxT, 2 Dx+ R3T, 3 A3D D4CR, 4 P4A D4TR, 5 Dx+ D4D+, 6 R2A 1-0

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.
Al llarg de més de 70 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.
Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

Suplement infantil de Catalunya Cristiana

N.º 654

Fidell... ¿què?

Fidellitat, una paraula poc coneguda. I, el que és pitjor, menys practicada.

En una societat tan consumista, on les coses s'utilitzen un cop i es llencen, i on les persones es relacionen per interessos, la paraula «fidellitat» ben segur que sona estranya.

Fidellitat, ¿a què? ¿A qui? ¿Per què?

Fidellitat a l'amistat, a l'amor, al treball, als estudis... Fidel el marit a l'esposa, els fills als pares, l'amic a l'amic, el deixeble al mestre... i el creient a Déu.

Qualsevol relació o dedicació necessita de la fidellitat, ja que estableix un gran vincle de comunió i fraternitat. A més d'irradiar joia, escampar caritat i sembrar esperança. Aquí radica la seva importància.

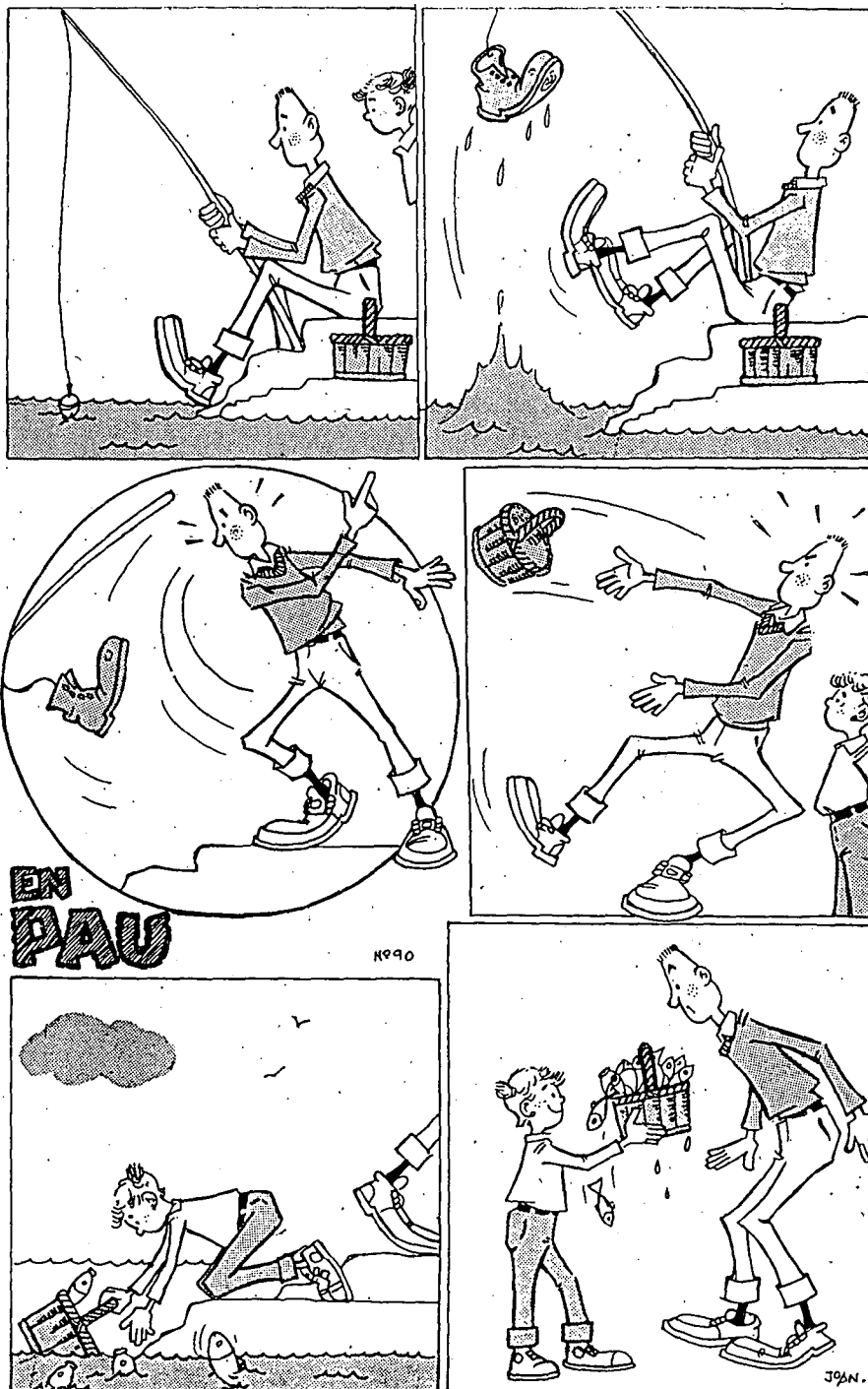
Ella ha de ser el nostre exercici quotidià, perquè «qui és fidel en les coses més petites, també ho serà en les més grans».

...

EIXERITS!... EIXERIDES!...

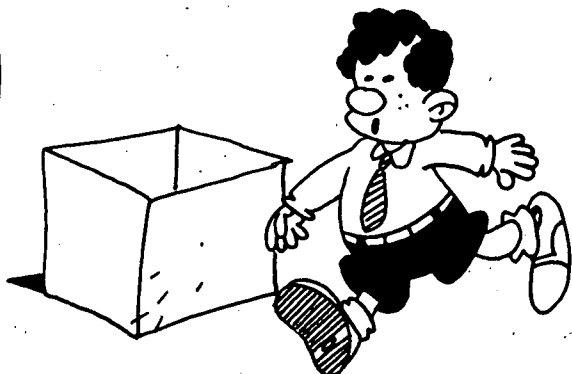
Aquest continua essent el vostre espai, on figuren aportacions rebudes al setmanari. Animeu-vos, i... feu-hi la vostra!

Víctor

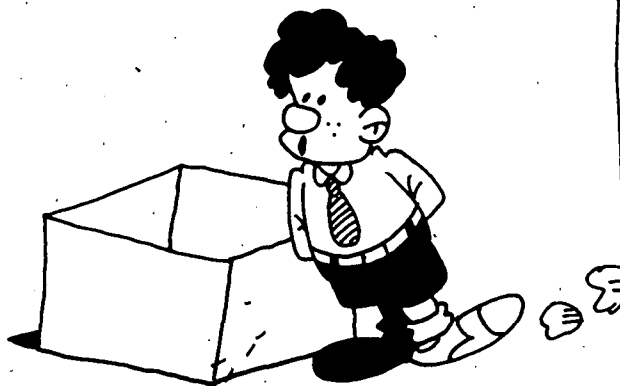

EN PITU CALSAPEU

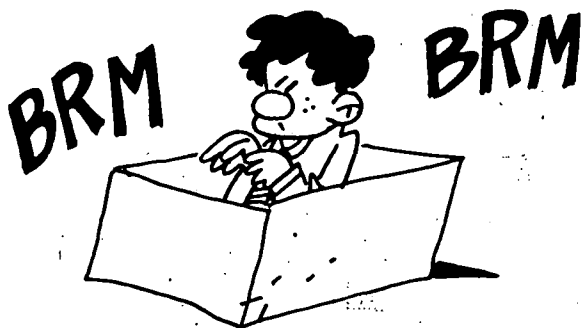
EN PITU VA PEL CARRER

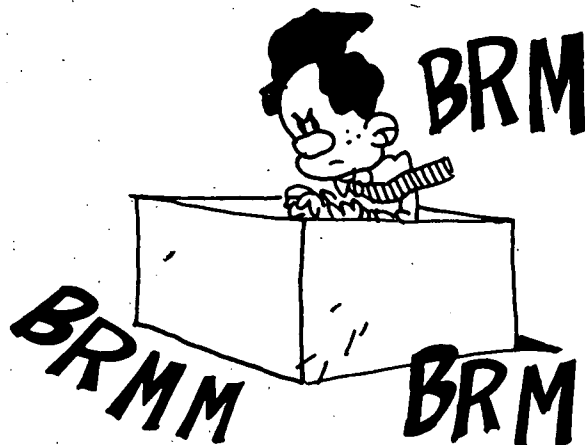
AQUESTA CARSA SERÀ UN
MAGNÍFIC COTXE DE CURSES

UN COTXE QUE VA MOLT
DE PRESSA

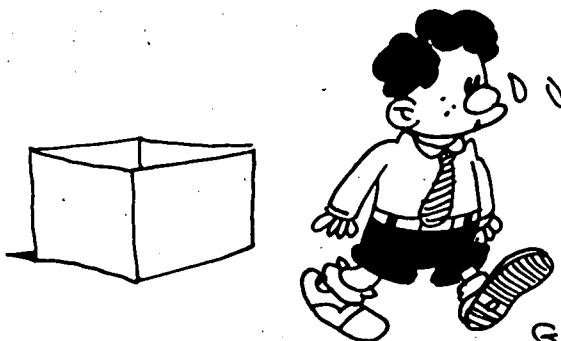
I CORRE... I CORRE...

OH!
UN GUÀRDIA!

I EN PITU ES RETIRA DE LA
COMPETICIÓ... PERQUÈ ENCARA
NO TÉ CARNET.

Busquem l'evangeli de diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 5, versets del 13 al 16 (Mt 5:13-16).

Reflexionem: 1. Jesús ens posa avui dues semblances relacionades amb els qui seguim en seu missatge i el seu exemple. De fet, el nom de cristians no és una etiqueta qualsevol. Allò que constitueix la nostra «fidelitat», la nostra autenticitat, no és pas un nom o un carnet, sinó allò que fem, l'actuació.

2. La sal només es veu quan no actua, quan no fa res. I, en canvi, com es nota, tant si n'hi ha com si no n'hi ha! La llum és per a il·luminar. Jesús és llum, és la Llum, i el que vol és il·luminar, irradiar. No vol que la gent anem a les palpentes. I en el descobriment de Jesús el que fem és anar esvaint totes les foscs.

3. Jesús ens ho diu: hem de ser sal i hem de fer llum. Tenim, doncs, la responsabilitat d'encomanar el bon gust que dona fer el bé. Si la nostra llum és Jesús, s'ha de notar, il·l'hem de reflectir amb claredat i sense por. Missatge i exemple: els de Jesús!

■ El catequista

L'estel de mar

¿Heu sentit mai a dir que si veus caure un estel pots tancar els ulls i expressar un desig, que és ben segur que se't complirà? Sí, segur que ja ho sabíeu, però; ¿heu pensat mai on va a parar un estel quan cau?

Vet aquí que una vegada, en una calorosa i clara nit d'estiu, un petit estel brillant va caure del firmament deixant darrera seu una llarga cua d'espurnes brillants i daurades. La petita estrella queia i queia cada cop més ràpid divertint-se força. A mesura que queia anava passant pel costat d'altres estels, que la saludaven i li desitjaven molta sort.

—¿On aniré a caure? —es preguntava la petita estrella— ¿i què faré quan hagi arribat a la Terra?

La petita havia sentit explicar històries d'estels caiguts que havien il·luminat camins foscos i boscos perduts. Fins i tot havia sentit a dir que una estrella havia guiat pel desert tres reis fins a una establa on acabava de néixer un infant. I mentre recordava totes aquestes coses, el petit estel s'acostava més i més al final del camí. De sobte, veí sot a seu una gran extensió d'aigua, semblava que no s'acabava mai i era d'un color blau, molt blau.

—Oh! això deu ser el que anomenen el Mar. Però si caic aquí dins m'ofegaré.

Lavors, l'estrella va intentar amb totes les seves forces desviar-se una mica del seu camí. I així va ser com va anar a caure sobre unes roques que eren a la vora del mar. En caure el petit estel va fer-se un tall en un braç. De la ferida va començar a sortir sang i aviat, tota l'estrella s'havia tornat de color vermell. L'estel, espantat, va intentar rentar-se la ferida amb l'aigua, però com que estava molt dèbil va relliscar i va caure al mar.

Malgrat la seva por no es va ofegar pas, va fer molts

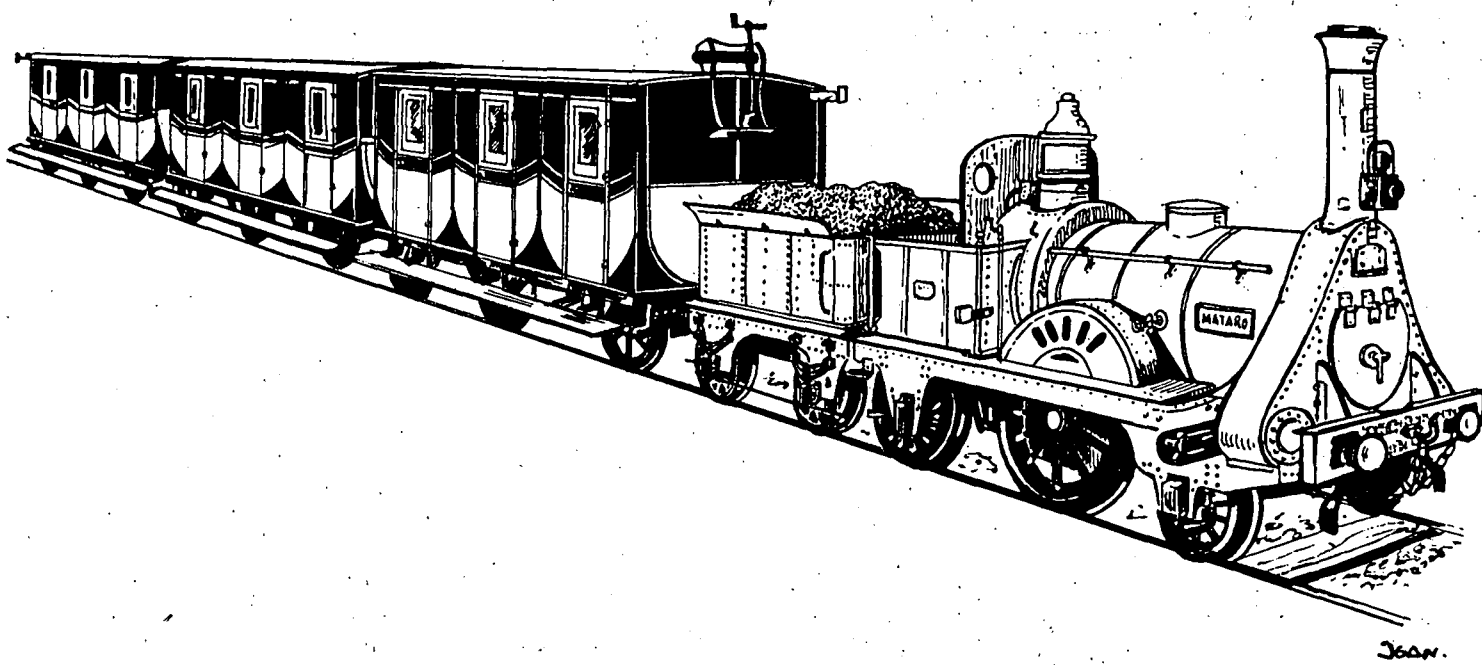

amics al fons del mar, i aviat van néixer altres estrelles vermelles. Des d'aleshores, tots els nens busquen a la platja trobar alguna estrella de mar.

ANNA

Les nostres coses:

El carril de Mataró

Molts de vosaltres, eixerits, heu viatjat alguna vegada, potser moltes, en aquest tren que segueix la línia de la costa i que a l'estiu va ple de barcelonins, carregats de bosses, pneumàtics i ombrel·les, que van a remullar-se i torrar-se a les platges del Maresme. Potser no sabeu, però, que aquesta línia de ferrocarril fou la primera que es construïa a la Península Ibèrica i la desena a tot el món. Els trens, és clar, no eren com els d'ara aerodinàmics i silenciosos. Més aviat tiraven a gronxar-se i fer molt soroll i els passatgers arribaven al terme del viatge ben emascarats per la fumarada de la locomotora de carbó, sobretot després de passar el túnel del turó de Mongat. El mataroní Miquel Biada que, com molts fills del Maresme, havia estat pilot, armador i consignatari de vaixells, es proposà d'unir amb el ferrocarril la seva ciutat amb Barcelona i, juntament amb en Josep M^{re}

Roca demanà a l'Estat la concessió per posar en marxa el seu projecte. Encarregà a uns enginyers anglesos el traçat del carril i el 1845 aconseguí que comencessin els treballs, enmig de l'escepticisme i la desconfiança de gairebé tothom. Aquesta actitud de la majoria de la gent féu que l'empresa topés amb molts entrebancs i li costà de reunir els capitals necessaris. Per això va haver d'acudir als anglesos, que més receptius perquè ja coneixien les possibilitats del nou mitjà de transport, aportaren bona part dels diners. En Biada, però, no va poder veure la inauguració de la línia, perquè va morir l'any 1848, molt poc abans que circulés el primer tren, que ho féu el 28 d'octubre d'aquell mateix any. D'aquesta manera Catalunya fou, com en tantes altres coses, pionera a la península d'un avenç tan important pel progrés futur.

BABAR

i els seus amics a la masia

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

Acabats d'arribar, Zéfir ja fa acrobàcies.

Ara ha gimpat dalt la

-Toma-la! -crida a Artur, tot llançant-li

una -Molt bé, és teva!

Pom fa una ganyota: ha clavat morsegada

a una que encara no estava prou

madura! -En aquesta hi ha un cuc! -diu Flora.

-Mireu -observa Babar -, quina gràcia que fa!

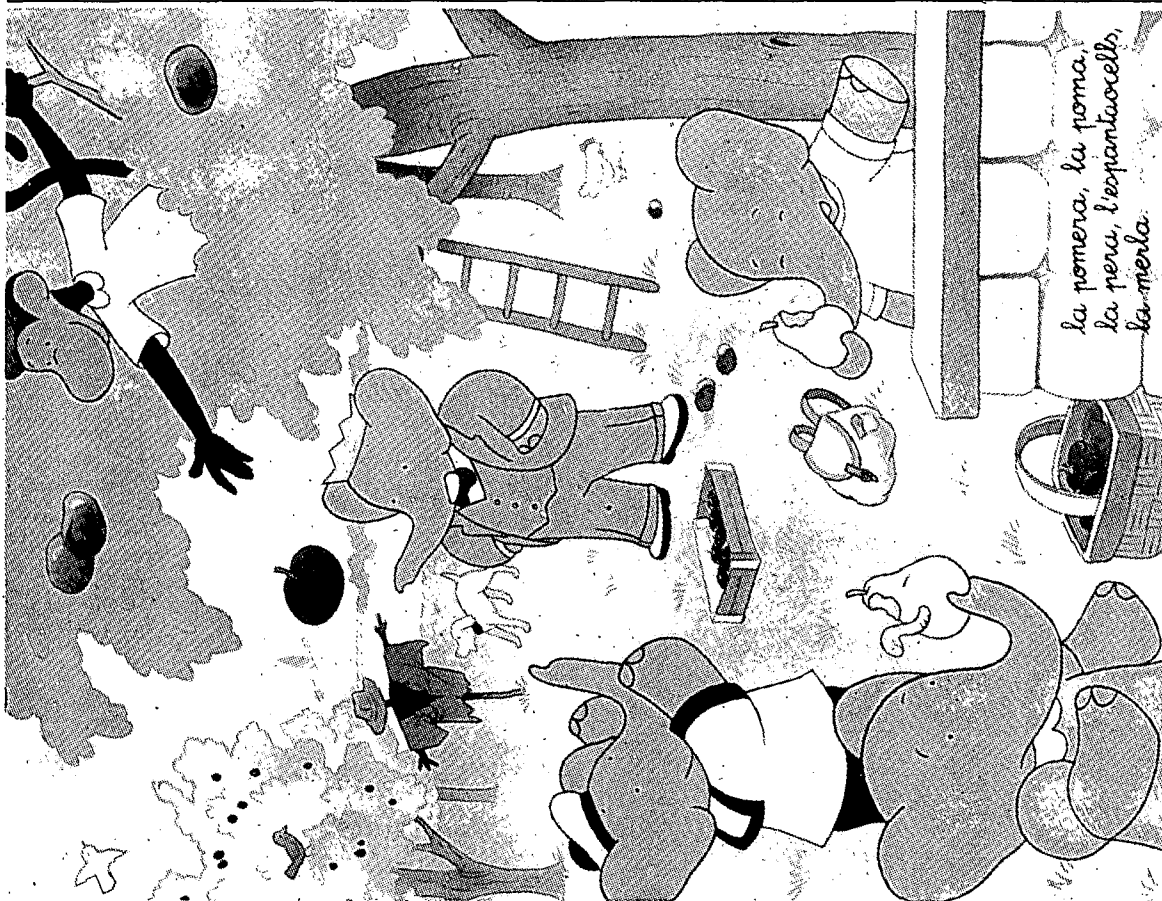
L' fa por al gos, però dalt de l'arbre,

n'hi ha un que no li té cap mena de por:

és la que pica la fruita madura.

Basat en els personatges creats per Jean i Laurent de Brunhoff

la pomera, la poma,
la pera, l'espantaorells,
la merla.

MISCE L. LÀNIA

D'ENTRE AQUESTES AUS
N'HI HA UNA QUE ÉS
UNA GRAN PESCADORA.
TROBA-LA.

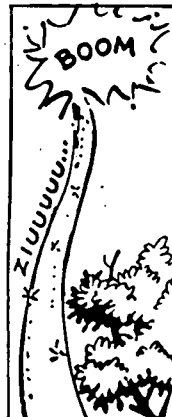

SOLUCIÓ:

LA Nº 5. ALIGA PESCADORA.

EN QUIMET TRAPELLA

Cafari LORENÇ

